

Správa Národného parku Poloniny so sídlom v Stakčine

Projekt ochrany

Národného parku Poloniny a jeho ochranného pásma

(SKUEV0229 Bukovské vrchy, SKUEV0210 Stinská, SKUEV0234 Ulička, SKUEV0387 Beskyd - časť, SKUEV4088 Lúky za Karcabou, SKCHVU002 Bukovské vrchy a SKCHVU011 Laborecká vrchovina - časť)

(znenie aktualizované po zohľadnení pripomienok k zámeru zverejnenému v decembri 2022 a požiadaviek EK)

október 2025

Obsah

1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE	3
1.1 Názov a kategória chráneného územia	3
1.2 Prekryv s inými chránenými územiami a územiami medzinárodného významu	3
1.3 Kategória chráneného územia podľa medzinárodných štandardov	13
1.4 Vymedzenie chráneného územia a jeho ochranného pásma (dotknuté územnosprávne jednotky - kraj, okres, obec, katastrálne územie, dotknuté lesné celky)	14
1.5 Výmera chráneného územia a jeho ochranného pásma	24
2. PREDMET A CIELE OCHRANY	25
2.1 Vymedzenie predmetu ochrany a odôvodnenie ochrany	25
2.2 Zhodnotenie stavu predmetu ochrany a stanovenie cieľov ochrany	41
3. PODROBNOSTI O OCHRANE A VYUŽÍVANÍ ÚZEMIA	44
3.1 Vymedzenie zón a ekologicko-funkčných priestorov, podrobnosti o podmienkach územnej ochrany	44
3.2 Vymedzenie verejne prístupných častí územia a stanovenie možností ich využitia	54
4. NÁVRH RIEŠENIA SPÔSOBU A URČENIA VÝŠKY POSKYTNUTIA NÁHRADY ZA OBMEDZENIE BEŽNÉHO OBHOSPODAROVANIA	60
4.1 Identifikácia pozemkov, na ktorých dochádza k obmedzeniu bežného obhospodarovania a navrhovaná forma náhrady	60
4.2 Určenie predpokladanej výšky finančných prostriedkov na zabezpečenie náhrad za obmedzenie bežného obhospodarovania podľa formy náhrady	61
4.3 Analýza výpadku na daniach pre obce	65
4.4 Obmedzenie poľovného hospodárenia	66
5. NÁVRH TECHNICKÉHO VYBAVENIA ÚZEMIA (OZNAČENIE CHRÁNENÉHO ÚZEMIA, JEHO ZÓN A OCHRANNÉHO PÁSMA A PRÍSTUPOVÝCH MIEST DO CHRÁNENÉHO ÚZEMIA)	69
6. PREHĽAD ODBORNEJ LITERATÚRY A POUŽITÝCH ODBORNÝCH PODKLADOV	85
7. PRÍLOHY	93

1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

1.1 Názov a kategória chráneného územia

Názov územia: **Národný park Poloniny**, vyhlásený v r. 1997 v kategórii národný park (ďalej aj „NP“ alebo „NP Poloniny“). V projekte ochrany sa podľa § 19 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „**zákon č. 543/2002 Z. z.**“ alebo „**zákon**“) navrhuje vyhlásenie zón NP a zmena jeho hranice, ako aj zmena ochranného pásma NP Poloniny (ďalej aj „OP NP“ alebo „OP NP Poloniny“).

Mapa vymedzenia územia NP Poloniny a jeho ochranného pásma je v prílohe č. 7.1.

1.2 Prekryv s inými chránenými územiami a územiami medzinárodného významu

Územie Polonín, resp. Bukovských vrchov, je **legislatívne chránené od r. 1977**. Podľa vyhlášky Ministerstva kultúry Slovenskej socialistickej republiky č. 70/1977 Zb., ktorou sa vyhlasuje chránená krajinná oblasť Východné Karpaty, bola výmera tejto **chránenej krajinnéj oblasti** (ďalej len „CHKO“) **66 810 ha** a výmera OP 30 100 ha.

Vzhľadom na mimoriadne prírodné hodnoty územia, ako i v súlade s ustanoveniami zákona č. 287/1994 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a v súlade s medzinárodnými kritériami pre kategorizáciu chránených území, došlo **v r. 1997** nariadením vlády Slovenskej republiky č. 258/1997 Z. z., ktorým sa vyhlasuje Národný park Poloniny, s účinnosťou 1. októbra 1997, **k prekategORIZOVANIU severovýchodnej časti CHKO na NP, s výmerou 29 805 ha**. Hranice NP boli vymedzené tak, že územie zahŕňalo len najcennejšie prírodné hodnoty. **Aktuálny projekt ochrany NP Poloniny vypracovala Správa Národného parku Poloniny so sídlom v Stakčíne** (ďalej len „Správa NP Poloniny“) za účelom zonácie NP Poloniny, spresnenia hraníc NP a jeho OP, ako aj stanovenia cieľov ochrany, ktorými je hlavne zachovanie alebo postupná obnova prirodzených ekosystémov vrátane zabezpečenia nerušeného priebehu prírodných procesov výhľadovo najmenej na troch štvrtinách územia NP. Tento cieľ sa zabezpečuje práve zonáciou národného parku podľa § 30 ods. 4 zákona č. 543/2002 Z. z.

Súčasný podiel územia s **5. stupňom ochrany** pred zonáciou predstavuje **2 656,33 ha (8,61 %)**, so 4. stupňom ochrany **1 061,02 ha (3,44 %)**, s 3. stupňom ochrany **27 127,90 ha (87,95 %)** z celkovej výmery NP **30 845,25 ha** (podľa GIS). Ochranné pásmo NP s 2. stupňom ochrany má výmeru **10 552,15 ha**.

V zmysle návrhu zonácie NP podiel územia s 5. stupňom ochrany (**A zóna**) je **5 201,10 ha (16,73 %)**, so 4. stupňom ochrany (**B zóna**) **1 259,31 ha (4,05 %)**, s 3. stupňom ochrany (**C zóna**) **23 852,91 ha (76,73%)** a s 2. stupňom ochrany (**D zóna**) **772,77 ha (2,49 %)** z celkovej výmery NP, ktorá predstavuje **31 086,09 ha**. **Ochranné pásmo NP** s 2. stupňom ochrany má výmeru **10 461,94 ha**.

NP Poloniny sa prekrýva s 23 existujúcimi územiami národnej sústavy chránených území v územnej pôsobnosti Správy NP Poloniny (v zmysle § 17 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z. z.), a to 7 národnými prírodnými rezerváciami (ďalej len „NPR“), 15 prírodnými rezerváciami (ďalej len „PR“) a 1 prírodnej pamiatky (ďalej len „PP“). Ich celková výmera predstavuje 3 495,11 ha (prehľad je uvedený v tabuľke č. 1).

Mapa prekryvu so súčasnými chránenými územiami národnej sústavy so súčasnými stupňami ochrany je v prílohe č. 7.2.1. Po schválení zonácie NP Poloniny budú vyššie uvedené maloplošné chránené územia v NP zrušené a budú zaradené do príslušných zón NP.

Do územia NP Poloniny sa navrhuje začleniť aj územie PR Rydošová, ktorá je v súčasnosti z väčšej časti súčasťou územia CHKO Východné Karpaty. PR Rydošová má výmeru 88,35 ha, pričom jej časť (69,78 ha) sa nachádza v územnej pôsobnosti Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky - Správy Chránenej krajiny oblasti Východné Karpaty a časť (18,57 ha) sa nachádza v územnej pôsobnosti Správy NP Poloniny.

PR Rydošová tvorí 6,95 % z celkovej výmery komponentu Udava lokality svetového prírodného dedičstva UNESCO **Staré bukové lesy a bukové pralesy Karpát a iných regiónov Európy**, čo je dôvodom jej začlenenia do územnej pôsobnosti Správy NP Poloniny, v rámci ktorej sa nachádzajú štyri z piatich komponentov lokality svetového prírodného dedičstva UNESCO (Havešová, Rožok, Stužica – Bukovské vrchy a Udava), ktoré spoločne tvoria klaster¹ Poloniny.

Z hľadiska zjednodušenia a zefektívnenia manažmentu lokality svetového prírodného dedičstva UNESCO je preto dôležité, aby celé územie PR Rydošová bolo spravované jednou organizáciou ochrany prírody, a to Správou NP Poloniny, ktorá už v súčasnosti spravuje značnú väčšinu komponentu Udava (cca 94,5 %) a má v správe celé územie troch komponentov tvoriacich spoločne jeden funkčný celok, t. j. klaster Poloniny. Rovnako sa týmto zjednotí správa samotného územia PR, ktoré v súčasnosti z hľadiska územnej pôsobnosti prislúcha dvom organizáciám ochrany prírody. Pri ponechaní súčasného stavu by časť PR (v územnej pôsobnosti Správy NP Poloniny) bola zrušená a časť PR (v územnej pôsobnosti Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky - Správy Chránenej krajiny oblasti Východné Karpaty) by nadväzovala priamo na zónu A NP Poloniny.

Zonáciou NP Poloniny dôjde k vylúčeniu častí pôvodného NP, ktoré sa stali súčasťou OP a súčasne sa výmera NP zvýši o PR Rydošová.

Výmera OP NP Poloniny v 2. stupni ochrany sa z dôvodu zabezpečenia celistvosti zón v navrhovanej úprave hraníc zníži z **10 552,15 ha** na **10 461,94 ha**.

Takmer celé územie NP Poloniny a ochranné pásmo je **súčasťou európskej sústavy chránených území Natura 2000**. Do NP zasahujú územia európskeho významu (ďalej len „ÚEV“): SKUEV0229 Bukovské vrchy, SKUEV0210 Stinská, SKUEV0234 Ulička, časť SKUEV0387 Beskyd, SKUEV4088 Lúky za Karcabou, ako aj chránené vtáacie územia (ďalej len „CHVÚ“): SKCHVU002 Bukovské vrchy a časť SKCHVU011 Laborecká vrchovina. Výmera prekryvu a stupeň ochrany prírody (ďalej aj „SOP“) v uvedených ÚEV a CHVÚ bol pred návrhom zonácie NP nasledovný:

- SKUEV0229 Bukovské vrchy, s výmerou 29 248,74 ha a ustanoveným 2., 3., 4. a 5. stupňom ochrany;
- SKUEV0210 Stinská, s výmerou 1 551,39 ha a ustanoveným 3., 4. a 5. stupňom ochrany;
- SKUEV0234 Ulička, s výmerou 102,77 ha a ustanoveným 2., 3., 4. a 5. stupňom ochrany;
- SKUEV4088 Lúky za Karcabou, s výmerou 248,73 ha a ustanoveným 2. stupňom ochrany;
- SKCHVU002 Bukovské vrchy, s výmerou 40 932,42 ha, na území ktorého platí 2., 3., 4. a 5. stupeň ochrany;
- časť SKUEV0387 Beskyd – v príslušnej časti s výmerou 69,78 ha a ustanoveným 4. a 5. stupňom ochrany (prekryv s PR Rydošová);

¹ Pojem „klaster (komponentov)“, angl. *component cluster*, bol zavedený v nominačnom projekte, ktorým bola lokalita rozšírená v r. 2017 a označuje prípady, kedy sa dva alebo viac komponentov nachádzajú v rámci jedného chráneného územia, pričom nie sú navzájom prepojené.

- časť SKCHVU011 Laborecká vrchovina - v príslušnej časti s výmerou 69,78 ha, na území ktorého platí 4. a 5. stupeň ochrany (prekryv s PR Rydošová).

SKUEV0229 Bukovské vrchy, SKUEV0210 Stinská, SKUEV0234 Ulička a SKUEV0387 Beskyd boli zaradené do výnosu Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 3/2004-5.1 zo 14. júla 2004, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu v znení neskorších predpisov a do rozhodnutia Komisie 2008/218/ES z 25. januára 2008, ktorým sa podľa smernice Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín prijíma prvý aktualizovaný zoznam lokalít európskeho významu v alpskom biogeografickom regióne (ďalej len „smernica o biotopoch“). Toto rozhodnutie Komisie bolo ďalej aktualizované novšími rozhodnutiami. V súčasnosti je účinné vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ) 2025/251 z 07. februára 2025, ktorým sa prijíma osemnásť aktualizácia zoznamu lokalít s európskym významom v alpskom biogeografickom regióne². Vyššie uvedený výnos bol zrušený nariadením vlády Slovenskej republiky č. 451/2023 Z. z., ktorým sa ustanovuje národný zoznam území európskeho významu (ďalej len „nariadenie vlády“), ktorý nadobudol účinnosť 01. januára 2024. Všetky vyššie uvedené ÚEV sú zaradené do vyššie uvedeného nariadenia vlády.

ÚEV Lúky za Karcabou bolo zaradené do tretieho doplnku národného zoznamu ÚEV, ktorý bol schválený uznesením vlády Slovenskej republiky č. 454 z 13. júla 2022.

CHVÚ Bukovské vrchy bolo vyhlásené vyhláškou Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 25/2008 Z. z., ktorou sa vyhlasuje Chránené vtáčie územie Bukovské vrchy.

CHVÚ Laborecká vrchovina bolo vyhlásené vyhláškou Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 438/2009 Z. z., ktorou sa vyhlasuje Chránené vtáčie územie Laborecká vrchovina.

PR Rydošová je z väčšej časti súčasťou CHVÚ Laborecká vrchovina a ÚEV Beskyd.

Územie NP Poloniny sa prekrýva s viacerými územiami medzinárodného významu. Celé územie NP Poloniny je od roku 1992 súčasťou najprv bilaterálnej slovensko-poľskej a následne od r. 1998 trilaterálnej slovensko-poľsko-ukrajinskej **Medzinárodnej biosférickej rezervácie Východné Karpaty**, zahrnutej do svetovej siete biosférických rezervácií UNESCO. Od roku 1998 je územie NP Poloniny **držiteľom Európskeho diplomu Rady Európy pre chránené územia**. Toto ocenenie vyzdvihuje hodnoty prírodných a poloprírodných oblastí výnimočných v rámci Európy, ktoré sú významné pre ochranu biologickej, geologickej a krajinej biodiverzity a sú manažované príkladným spôsobom.

Časť územia NP Poloniny prislúcha k multilaterálnej **lokalite svetového prírodného dedičstva „Staré bukové lesy a bukové pralesy Karpát a iných regiónov Európy“** zapísanej v roku 2007 do Zoznamu svetového dedičstva UNESCO pôvodne pod názvom „Karpatské bukové pralesy“. V súčasnosti predstavuje lokalita najväčšie sériové územie svetového dedičstva na svete. Tvoria ju 94 komponentov starých bukových lesov a bukových pralesov v 18 krajinách. Pôvodné vymedzenie hraníc slovenských komponentov lokality svetového dedičstva UNESCO „Karpatské bukové pralesy“, bolo upravené z dôvodu chýb a nepresností hraníc v renominačnom projekte. Vymedzenie hraníc v renominačnom projekte bolo schválené uznesením vlády Slovenskej republiky č. 508 dňa 14. októbra 2019. Renominačný projekt bol schválený Výborom svetového dedičstva UNESCO dňa 28. júla 2021 na 44. zasadnutí v Číne, čím sa hranice lokality v slovenskej časti stali jasne vymedzenými.

Mapa prekryvu Národného parku Poloniny a jeho ochranného pásma s územiami európskeho významu je v prílohe č. 7.2.2.

² https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=OJ:L_202500251&qid=1744277349257

Mapa prekryvu s chránenými vtáčími územiami sústavy Natura 2000 je v prílohe č. 7.2.3.

Mapa prekryvu s lokalitou Svetového dedičstva UNESCO Staré bukové lesy a bukové pralesy Karpát a iných regiónov Európy je v prílohe č. 7.2.4.

Mapa prekryvu s Medzinárodnou biosférickou rezerváciou Východné Karpaty je v prílohe č. 7.2.5.

Tabuľka č. 1: Prehľad národnej sústavy chránených území, ktoré sú súčasťou územia NP Poloniny (stav k 01.09.2025)

Názov CHÚ	Kategória	Stupeň ochrany	Výmera (ha)	Predmet ochrany	Vyhlasovací predpis	Číslo v štátnom zozname
Havešová	Národná prírodná rezervácia	5.	171,32	Ochrana vzácne zachovalých porastov pralesovitého charakteru s výskytom unikátnych exemplárov listnatých stromov (javor, jaseň, brest); vedecko-výskumné, náučné a kultúrno-výchovné ciele.	Výnos Ministerstva kultúry SSR č. 1160/1988-32 z 30.6.1988	540
Jarabá skala	Národná prírodná rezervácia	4. a 5.	359,94	Prirodzený skalný odkryv, ktorý je izolovanou lokalitou nelesnej vegetácie, ojedinelou v lesných komplexoch Bukovských vrchov. Značná pestrosť biocenóz i druhov flóry a fauny prevažne dáckeho elementu. Sústredený výskyt flyšových skalných útvarov.	Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 83/1993 Z. z. o štátnych prírodných rezerváciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška č. 83/1993 Z. z.“)	663
Pľaša	Národná prírodná rezervácia	4. a 5.	110,8	Ochrana pôvodného zachovalého komplexu lesných porastov pralesovitého charakteru s výskytom buka a prímiesou javora, bresta a jaseňa; vedecko-výskumné, náučné a kultúrno-výchovné ciele. Územie je pod vplyvom vlhkejšej klímy od severu.	Výnos Ministerstva kultúry SSR č. 1160/1988-32 z 30.6.1988	639
Bahno	Prírodná rezervácia	4. a 5.	2,78	Ochrana prirodzených spoločenstiev vrchoviskových a prechodných rašelinísk Bukovských vrchov. Jediná lokalita rosičky okrúhlolistej a druhá známa lokalita páperníka pošvatého na území bývalej CHKO Východné Karpaty.	Výnos Ministerstva kultúry SSR č. 1160/1988-32 z 30.6.1988	496
Borsučiny	Prírodná rezervácia	5.	83,72	Ochrana pôvodných pralesovitých lesných ekosystémov vnútornej časti Bukovských vrchov na členitom bralnom reliéfe cisnianskych vrstiev flyšového pásma. Sú to spoločenstvá typických, lipových a jedľových bučín a bukových a lipových javorín.	Vyhláška č. 83/1993 Z. z.	851

Projekt ochrany Národného parku Poloniny a jeho ochranného pásma

Názov CHÚ	Kategória	Stupeň ochrany	Výmera (ha)	Predmet ochrany	Vyhlasovací predpis	Číslo v štátnom zozname
Borsukov vrch	Prírodná rezervácia	5.	146,79	1. Komplex lesných spoločenstiev, podstatne nezmenených ľudskou činnosťou, súčasť územia medzinárodného významu – lokality „Karpatské bukové pralesy a staré bukové lesy Nemecka“ zapísanej v Zozname svetového dedičstva UNESCO. 2. Biotopy európskeho významu: Ls 4 Lipovo-javorové sutinové lesy (* 9180), Ls 5.1 Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy (9130), Ls 5.2 Kyslomilné bukové lesy (9110), Ls 5.3 Javorovo-bukové horské lesy (9140). 3. Druhy živočíchov európskeho významu: kunka žltobruchá (<i>Bombina variegata</i>), mlok karpatský (<i>Lissotriton</i>(= <i>Triturus</i>) <i>montandoni</i>), jariabok hôrny (<i>Tetrastes</i> (<i>Bonasia</i>) <i>bonasia</i>), ďateľ bielochrbtý (<i>Dendrocopos leucotos</i>), tesár čierny (<i>Dryocopus martius</i>), muchárik malý (<i>Ficedula parva</i>), muchárik bieločrký (<i>Ficedula albicollis</i>), včelár lesný (<i>Pernis apivorus</i>), žlna sivá (<i>Picus canus</i>), sova dlhochvostá (<i>Strix uralensis</i>), myšovka horská (<i>Sicista betulina</i>), * zubor európsky/zubor hrivnatý/zubor lesný (<i>Bison bonasus</i>), * vlk obyčajný (<i>Canis lupus</i>), rys ostrovid (<i>Lynx lynx</i>), * medveď hnedý (<i>Ursus arctos</i>) a * fuzáč alpský (<i>Rosalia alpina</i>).	Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 6/2016 Z. z., ktorým sa vyhlasuje prírodná rezervácia Borsukov vrch	1233
Stinská slatina	Prírodná rezervácia	4. a 5.	2,76	Ochrana vzácneho biotopu slatinno-rašelinnej vegetácie Bukovských vrchov; vedecko-výskumný význam.	Výnos Ministerstva kultúry SSR č. 1160/1988-32 z 30.6.1988	684
Udava	Prírodná rezervácia	5.	391,98	Ochrana prirodzených procesov a neobmedzeného vývoja rastlinných a živočíšnych spoločenstiev a lesných porastov bukového a jedľovo-bukového lesného vegetačného stupňa, nachádzajúcich sa v rámci územia Bukovských vrchov.	Úprava MK SSR č. 2960/1982-32 z 30.4.1982, vyhláška KÚŽP v Prešove č. 5/2005 z 25.4.2005 - účinnosť od 1.5.2005	699

Projekt ochrany Národného parku Poloniny a jeho ochranného pásma

Názov CHÚ	Kategória	Stupeň ochrany	Výmera (ha)	Predmet ochrany	Vyhlasovací predpis	Číslo v štátnom zozname
Uličská Ostrá	Prírodná rezervácia	5.	25,24	Ochrana súboru prirodzených lesných spoločenstiev, ktoré sa vyvinuli na malom území vplyvom jeho inverznej polohy v zaklesnutom meandri Uličky. Výskyt významných druhov rastlín - skopólia kranská, čemerica purpurová, telekia ozdobná, razivka smradľavá a i.	Vyhláška č. 83/1993 Z. z.	868
Veľký Bukovec	Prírodná rezervácia	5. - zóna A (270,78 ha) a 4. - zóna B (703,20 ha)	973,98	Súčasť lokality svetového prírodného dedičstva UNESCO Staré bukové lesy a bukové pralesy Karpát a iných regiónov Európy a jej nárazníkovej zóny. Ochrana prirodzených procesov a umožnenie prirodzeného vývoja prírodných spoločenstiev nachádzajúcich sa na jej území, ako aj zabezpečenie priaznivého stavu predmetu ochrany: Biotopy európskeho významu: Ls 1.3 Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy (* 91E0), Pr 3 Penovcové prameniská (* 7220), Ls 5.1 Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy (9130), Ls 5.2 Kyslomilné bukové lesy (9110), Ls 5.3 Javorovo-bukové horské lesy (9140) a Ls 4 Lipovo-javorové sutinové lesy (* 9180). Biotopy druhov živočíchov európskeho významu: kunka žltobruchá (<i>Bombina variegata</i>), mlok karpatský (<i>Lissotriton</i> (= <i>Triturus</i>) <i>montandoni</i>), myšovka horská (<i>Sicista betulina</i>), * zubor európsky/zubor hrivnatý/zubor lesný (<i>Bison bonasus</i>), * vlk dravý (<i>Canis lupus</i>), rys ostrovid (<i>Lynx lynx</i>), atď.	Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 334/2021 Z. z., ktorým sa vyhlasuje prírodná rezervácia Veľký Bukovec a jej ochranné pásmo	1277

Projekt ochrany Národného parku Poloniny a jeho ochranného pásma

Názov CHÚ	Kategória	Stupeň ochrany	Výmera (ha)	Predmet ochrany	Vyhlasovací predpis	Číslo v štátnom zozname
Rydošová	Prírodná rezervácia	5. - zóna A (56,27 ha) a 4. - zóna B (32,08 ha)	88,35 (18,57 – NP Poloniny a 69,78 – CHKO Východné Karpaty)	Ochrany prirodzených procesov a umožnenie prirodzeného vývoja prírodných spoločenstiev nachádzajúcich sa na jej území, ako aj zabezpečenie priaznivého stavu predmetov: Biotopy európskeho významu: Ls 5.2 Kyslomilné bukové lesy (9110), Ls 5.3 Javorovo-bukové horské lesy (9140) a Ls 5.1 Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy (9130). Biotop prioritného druhu európskeho významu: * fuzáč alpský (<i>Rosalia alpina</i>).	Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 234/2020 Z. z., ktorým sa vyhlasuje prírodná rezervácia Rydošová	1253
Pod Ruským	Národná prírodná rezervácia	4.	11,14	Ochrana vzácných a ohrozených lúčnych spoločenstiev Bukovských vrchov. Ležia na riečnej terase Cirochy, pozemky na flyšovom nepriepustnom podloží sú lokálne celoročne zamokrené. Rastlinné druhy mokradí, vzácné vstavačovité, bohatstvo fauny.	Výnos Ministerstva kultúry SSR č. 1160/1988-32 z 30.6.1988, 4. stupeň o. - Vyhláška Krajského úradu životného prostredia v Prešove č. 5/2004 zo 14.5.2004 - účinnosť od 15.5.2004	645
Rožok	Národná prírodná rezervácia	4. a 5.	67,13	Lesné spoločenstvo (<i>Fagetum pauper</i>) pralesovitého charakteru; výskumný objekt pre potreby lesníckej praxe. Možnosti pre štúdium buka v rozmedzí nadmorskej výšky 380-760 m. Hniezdisko sovy dlhochvostej (<i>Strix uralensis</i>)	Rozhodnutie Komisie SNR pre školstvo a kultúru č. 26 zo dňa 28.6.1965 o úprave č. 7282/65-osv./10 z 15.7.1965	665
Stinská	Národná prírodná rezervácia	4. a 5.	90,78	Ochrana biocenóz v prechodnej zóne Východných a Západných Karpát s výskytom zriedkavých východokarpatských druhov rastlín, dôležitých z vedecko-výskumného a náučného hľadiska.	Úprava Ministerstva kultúry SSR č. 462/1986-32 z 31.1.1986	683
Stužica	Národná prírodná rezervácia	4. a 5.	761,49	Komplex prirodzených bukových a jedľovo-bukových pralesovitých porastov Východných Karpát. Rozmanitosť ekologických podmienok podľa výškovej zonality od 620 do 1208 m n. m., veľký význam majú horské lúky - poloniny, výskyt vzácných taxónov fauny a flóry.	Vyhláška č. 83/1993 Z. z.	687

Projekt ochrany Národného parku Poloniny a jeho ochranného pásma

Názov CHÚ	Kategória	Stupeň ochrany	Výmera (ha)	Predmet ochrany	Vyhlasovací predpis	Číslo v štátnom zozname
Ulička	Prírodná pamiatka	5. - zóna A (3,92 ha) a 4. - zóna B (3,33 ha)	7,25	Ochrana typického riečneho reliéfu podhorského toku Uličky, vodných biocenóz a priľahlých pobrežných a iniciálnych spoločenstiev na štrkopieskových náplavoch vo flyšovom pásme Bukovských vrchov.	Rozhodnutie Okresného úradu životného prostredia - oddelenia štátnej ochrany prírody v Humennom č. ŠOP 1/94-Bi z 22. marca 1994	889
Šípková	Prírodná rezervácia	4. a 5.	156,32	Prírodný odkryv v Bukovských vrchoch s výskytom viacerých teplomilných a východokarpatských druhov rastlín. Pre flyšové územie zriedkavý nelesný ekotop. Chránené sú aj priľahlé sutinové a lesné biocenózy. Hrebeňovým lúkam by bez aktívnej ochrany hrozilo zarastenie.	Vyhláška č. 83/1993 Z. z.	866
Bzaná	Prírodná rezervácia	4.	15,46	Súbor druhotných lúčnych a kroviskových ekosystémov, typických pre kultúrnu krajinu Bukovských vrchov, ktoré majú prirodzenú štruktúru a bohatú biodiverzitu. Vyžadujú si regulovaný vývoj, predovšetkým kosbou lúk.	Vyhláška č. 83/1993 Z. z., 4. stupeň ochrany Vyhláška KÚŽP v Prešove č. 5/2004 zo 14.5.2004 - účinnosť od 15.5.2004	852
Gazdorán	Prírodná rezervácia	4.	17,3	Ochrana xerothermných lúčnych spoločenstiev na flyšových cergowských vrstvách Bukovských vrchov; zriedkavé fytocenózy zriedkavé. Výskyt kriticky ohrozeného druhu - čemerice purpurovej a veľmi ohrozeného druhu vstavač počerný. Krajinárska dominantna vodárenskej nádrže (ďalej len „VN“) Starina.	Vyhláška č. 83/1993 Z. z., 4. stupeň ochrany Vyhláška KÚŽP v Prešove č. 5/2004 zo 14.5.2004 - účinnosť od 15.5.2004	855
Grúnik	Prírodná rezervácia	4.	4,6	PR je vyhlásená na ochranu zachovalých spoločenstiev bukových dúbav s fytogeograficky významným výskytom zriedkavých druhov východokarpatskej flóry, napr. čemerice purpurovej. Pôvodné zárazy kručinôčky krídlatej.	Úprava Ministerstva kultúry SSR č. 6169/1982-32 z 30.9.1982, 4. stupeň o. - Vyhláška KÚŽP v Prešove č. 5/2004 zo 14.5.2004 - účinnosť od 15.5.2004	557
Hlboké	Prírodná rezervácia	5.	2,28	Ochrana spoločenstva kyslých bučín v inverznej polohe Bukovských vrchov, v NP Poloniny predstavujú veľmi zriedkavé lesné spoločenstvá s malým hospodárskym významom.	Výnos Ministerstva kultúry SSR č. 1160/1988-32 z 30.6.1988	544

Projekt ochrany Národného parku Poloniny a jeho ochranného pásma

Názov CHÚ	Kategória	Stupeň ochrany	Výmera (ha)	Predmet ochrany	Vyhlasovací predpis	Číslo v štátnom zozname
Ruské	Prírodná rezervácia	4.	1,46	Ochrana teplomilných vlhkých a slatinných spoločenstiev Bukovských vrchov s výskytom ohrozených druhov rastlín na členitom reliéfe. Vzácny a ohrozený je ker kručinôčka krídlatá, rozšírená v Nízkych Beskydách a Poloninách.	Výnos Ministerstva kultúry SSR č. 1160/1988-32 z 30.6.1988, 4. stupeň o. - Vyhláška KÚŽP v Prešove č. 5/2004 zo 14.5.2004 - účinnosť od 15.5.2004	666
Stružnická dolina	Prírodná rezervácia	4.	2,24	Ochrana typických porastov lieskových jelšín (<i>Corylo - Alnetum incanae</i>) s fytogeograficky významnými populáciami prvosienky bezbyľovej (<i>Primula acaulis</i>) na vedecko-výskumné, náučné a kultúrno-výchovné ciele.	Úprava Ministerstva kultúry SSR č. 6171/1982-32 z 30.9.1982, 4. stupeň o. - Vyhláška KÚŽP v Prešove č. 5/2004 zo 14.5.2004 - účinnosť od 15.5.2004	686

1.3 Kategória chráneného územia podľa medzinárodných štandardov

NP Poloniny je v súčasnosti, pred schválením zonácie, podľa údajov predložených v roku 2024 Európskej environmentálnej agentúre v rámci spoločnej databázy chránených území zaradený do kategórie V – chránená krajina³.

V súlade s metodikou Medzinárodnej únie na ochranu prírody (IUCN) a s praxou uplatňovanou v národných parkoch Slovenskej republiky je strategickým cieľom manažmentu NP Poloniny vytvárať predpoklady na zaradenie územia do manažmentovej kategórie IUCN II – národný park.

Kategória II je určená pre územia „*vyhlásené na ochranu ekosystémov s vysokým stupňom prírodnosti alebo územia, v ktorých sú manažmentové činnosti zamerané na jej dosiahnutie*“ (Dudley, N., 2008). V súlade s touto definíciou sa kategória II môže vzťahovať aj na územia, ktoré boli v minulosti využívané človekom, pokiaľ je ich súčasný a plánovaný manažment zameraný na obnovu prírodného stavu a prevahu cieľov ochrany prírody. Verejné využívanie týchto území má byť zlučiteľné s cieľmi ochrany, najmä vo forme environmentálnej výchovy, prírode blízkej rekreácie a udržateľného turizmu. Národné parky by mali spĺňať kritérium tzv. pravidla 75 %, podľa ktorého sa hlavný cieľ ochrany má vzťahovať na najmenej tri štvrtiny rozlohy územia.

Strednodobý až dlhodobý časový horizont (30 – 50 rokov) predstavuje odhadovaný časový rámec potrebný na naplnenie predpokladov pre zaradenie územia do manažmentovej kategórie II podľa IUCN v podmienkach NP Poloniny. Tento časový interval vychádza z predpokladanej dĺžky prirodzenej obnovy lesných porastov, postupného zavádzania efektívneho manažmentu a stabilizácie bezzásahových zón v území.

Naplnenie cieľa sa predpokladá najmä prostredníctvom:

- zvyšovania podielu bezzásahových a prírode blízko obhospodarovaných území,
- znižovania zásahov a činností nezlučiteľných s cieľmi ochrany,
- podpory dlhodobej ekologickej stability a prírodnej konektivity územia,
- uplatňovania manažmentu založeného na najlepších dostupných poznatkoch z oblasti ochrany prírody.

Systém manažmentových kategórií IUCN predstavuje odborný rámec, ktorý pri priradovaní kategórie vychádza z hlavného cieľa manažmentu, nie zo samotnej právnej formy alebo historického vývoja územia. V prípade NP Poloniny je týmto cieľom dlhodobá ochrana prírodných procesov, ekosystémov a biologickej rozmanitosti, vrátane obnovy prírodnosti v častiach územia ovplyvnených minulým hospodárskym využívaním.

Zaradenie NP Poloniny do kategórie II je preto zmysluplným cieľom ochrany prírody, ktorý zodpovedá jeho prírodným hodnotám, medzinárodným záväzkom Slovenskej republiky (vrátane územia svetového prírodného dedičstva UNESCO) a potrebe zosúladenia systému národných parkov s medzinárodnými štandardmi ochrany prírody.

V súlade s rámcovou definíciou IUCN je chránené územie „*jasne definovaný geografický priestor, o ktorý je zabezpečená starostlivosť prostredníctvom právnych alebo iných účinných prostriedkov, s cieľom dlhodobo zachovávať prírodu spolu so súvisiacimi ekosystémovými službami a kultúrnymi hodnotami*“ (Dudley, N., 2008). Ochrana prírody musí byť v takomto území hlavným cieľom a má prednosť v prípade stretu s inými záujmami.

³ <https://www.protectedplanet.net/148026>

1.4 Vymedzenie chráneného územia a jeho ochranného pásma (dotknuté územnosprávne jednotky - kraj, okres, obec, katastrálne územie, dotknuté lesné celky)

Tabuľka č. 2: Prehľad dotknutých územnosprávnych jednotiek v rámci územia NP Poloniny podľa návrhu zonácie NP Poloniny (stav k 01.09.2025)

Kód kraja	Názov kraja	Kód okresu	Názov okresu	Kód obce	Názov obce	Kód k. ú.	Názov k. ú.
7	Prešovský (PO)	709	Snina (SV)	520209	Hostovice	818704	Hostovice
				520322	Kalná Roztoka	823147	Kalná Roztoka
				520365	Klenová	824151	Klenová
				520381	Kolbasov	825697	Kolbasov
				520551	Nová Sedlica	841871	Nová Sedlica
				520594	Osadné	844446	Osadné
				520632	Parihuzovce	845370	Parihuzovce
				520641	Pčoliné	845817	Pčoliné
				520675	Príslop	850241	Príslop
				520730	Runina	853577	Runina
				520748	Ruská Volová	853666	Ruská Volová
				520764	Ruský Potok	853763	Ruský Potok
				520888	Topoľa	863530	Topoľa
				520934	Ulič	866440	Ulič
				520942	Uličské Krivé	866458	Uličské Krivé
				521051	Zboj	872849	Zboj
				520811	Stakčínska Roztoka	857793	Stakčínska Roztoka
				520284	Jalová	821951	Jalová
				520829	Stakčín	858471	Starina nad Cirochou
				520829	Stakčín	867896	Veľká Poľana
				520829	Stakčín	873691	Zvala
				520829	Stakčín	844616	Ostrožnica
				520829	Stakčín	853674	Ruské
				520829	Stakčín	856835	Smolník na Cirochou
				520829	Stakčín	857807	Stakčín
				520829	Stakčín	810088	Dara

Tabuľka č. 3: Prehľad dotknutých územnosprávnych jednotiek v rámci územia OP NP Poloniny podľa návrhu zonácie NP Poloniny (stav k 01.09.2025)

Kód kraja	Názov kraja	Kód okresu	Názov okresu	Kód obce	Názov obce	Kód k. ú.	Názov k. ú.
7	Prešovský (PO)	709	Snina (SV)	520381	Kolbasov	825697	Kolbasov
				520551	Nová Sedlica	841871	Nová Sedlica
				520675	Príslop	850241	Príslop
				520730	Runina	853577	Runina
				520764	Ruský Potok	853763	Ruský Potok
				520888	Topoľa	863530	Topoľa
				520934	Ulič	866440	Ulič
				520942	Uličské Krivé	866458	Uličské Krivé
				520080	Brezovec	806820	Brezovec
				520918	Ubl'a	866237	Ubl'a
				521051	Zboj	872849	Zboj
				520284	Jalová	821951	Jalová
				520829	Stakčín	858471	Starina nad Cirochou
				520829	Stakčín	867896	Veľká Poľana
				520829	Stakčín	873691	Zvala
				520829	Stakčín	844616	Ostrožnica
				520829	Stakčín	853674	Ruské
				520829	Stakčín	856835	Smolník na Cirochou
				520829	Stakčín	857807	Stakčín
				520829	Stakčín	810088	Dara

NP Poloniny sa rozprestiera na **7 lesných celkoch (LC) – kód plánu (KPL) LA135 LESY SOBRANCE, LA170 LESY ZBOJ, LA171 LESY ULIČ, TOPOĽA, SL248 LESY NA LHC STARINA, SL249 NEŠTÁTNE LESY NA UBLI, SL270 LESY NA LHC SNINA a SL292 NA LHC NIŽNÁ JABLONKA**. Na týchto LC sú vyhlásené užívateľské celky (UC) podľa jednotlivých užívateľov lesov. Podrobnosti sú v tabuľke č. 4.

Tabuľka č. 4: Prehľad užívateľov jednotiek priestorového rozdelenia lesa (ďalej len „JPRL“) v NP a OP NP podľa návrhu zonácie NP Poloniny (stav k 01.09.2025)

Obhospodarovateľ	Zóna				OP	Celkový súčet*
	A	B	C	D		
BESTRY, s.r.o.	208,59	264,92	965,39	0,00	237,28	1676,18
Bindzár Matúš, Ing., rod. Bindzár	1,31	0,00	2,25	0,00	0,00	3,56
Fedič Peter	0,00	0,00	0,00	0,00	3,63	3,63
GKA Prešov	0,00	0,56	439,44	0,00	240,83	680,83
Harajdičová Emília	0,00	0,00	0,00	0,00	3,13	3,13
Kruľová Miroslava, Ing.	0,00	0,00	26,96	0,00	0,00	26,96
Legdanová Anna	0,00	0,00	0,00	0,00	2,27	2,27
Lesy SR, š.p. OZ Ulič	593,39	180,53	8476,53	692,01	1135,19	11077,64
Lesy SR, š.p. OZ Vihorlat	122,8281	0,00	321,28	0,00	0,00	442,45
LPS Rovenky PS Stakčín	0,00	0,00	29,38	0,00	0,00	29,38
LPUPS Ruské	193,05	0,00	1487,68	0,00	0,00	1680,73
LPUPS Starina	0,00	0,00	1112,69	0,00	12,29	1124,98
LPUS PS Runina	0,00	0,00	109,22	0,00	108,68	217,90
LPUS PS Smolník	97,50	0,00	1202,91	0,00	0,00	1300,41
LPUS PS Snina	0,00	0,00	2,10	0,00	0,00	2,10
LPUS PS Zvala	0,00	2,56	1490,80	0,00	0,00	1493,35
Obec Nová Sedlica	0,00	0,00	0,00	0,00	8,72	8,72
PS Dara	0,00	0,00	287,48	0,00	0,00	287,48
PS Geborová	0,00	0,00	68,41	0,00	153,94	222,35
PS Kyčerka Nová Sedlica	0,00	0,00	7,41	0,00	239,16	246,57
PS Nastas Stakčínska Roztoka	0,00	0,00	22,44	0,00	0,00	22,44
PS Príslop	0,00	0,00	11,15	0,00	107,00	118,15
PS Rožok Uličské Krivé	1,74	0,00	54,10	0,00	74,93	130,78
PS US Ulič	9,64	5,09	79,66	1,95	291,45	387,80
PS Zboj	0,00	7,62	67,62	26,96	392,26	494,46
PSVULP Osadné	1,72	0,00	24,90	0,00	0,00	26,62

Projekt ochrany Národného parku Poloniny a jeho ochranného pásma

Obhospodarovateľ	Zóna				OP	Celkový súčet*
	A	B	C	D		
PU PS Ostrožnica	0,00	0,00	203,63	0,00	0,00	203,63
S NP Poloniny	3922,7229	671,84	3513,01	10,03	3,00	8111,44
SVP, š.p. OZ Košice, Povodie Laborca	0,00	0,00	145,95	0,00	1,20	147,14
Szabo Matúš, Bc.	0,00	0,00	41,86	0,00	0,00	41,86
ULS PS Kolbasov	0,00	0,00	0,00	0,00	93,43	93,43
UPLPS Kalná Roztoka	0,00	0,00	58,48	0,00	0,00	58,48
UPZ PS Veľká Poľana	0,00	0,00	1449,52	0,00	0,16	1449,69
US PS Parihuzovce v likvidácii	0,00	0,00	111,93	0,00	0,00	111,93
US PS Pčoliné	0,00	0,00	170,16	0,00	0,00	170,16
US PS Ruská Volová	0,00	0,00	16,37	0,00	0,00	16,37
USSSS PS Brezovec	0,00	0,00	0,00	0,00	119,85	119,85
Spolu	5152,47	1133,02	22000,71	730,96	3228,39	32234,82
% Z VÝMERY NP + OP	16,27%	3,20%	68,25%	2,27%	10,02%	100,00%
	5152,47	1133,02	22000,71	730,96		29006,44
% Z VÝMERY NP	18,08%	3,55%	75,85%	2,52%		100,00%

* výmera porastovej plochy v ha

Tabuľka č. 5: Prehľad druhov pozemkov a foriem vlastníctva vo vlastnom území NP Poloniny podľa návrhu zonácie NP Poloniny (stav k 01.09.2025)

Forma vlastníctva	Zóna	Druh pozemku									Spolu:
		Poľnohospodárske pozemky					Lesné pozemky	Vodné plochy	Zastavané plochy a nádvoria	Ostatné plochy	
		Orná pôda	Záhrady	Ovocné sady	Trvalé trávne porasty	Spolu PPF					
Štátne	A	0,0000	0,0000	0,0000	2,7724	2,7724	4651,7360	13,8071	0,0753	1,3129	4669,7037
	B	0,0000	0,0000	0,0000	5,2901	5,2901	877,7067	0,0000	0,3382	1,1253	884,4603
	C	0,0000	0,0000	0,0000	265,2044	265,2044	12369,8297	328,2614	51,6002	18,7944	13033,6901
	D	0,0000	0,0000	0,0000	8,2402	8,2402	756,1853	0,3506	6,7142	1,2792	772,7695
	Spolu zóny:	0,0000	0,0000	0,0000	281,5071	281,5071	18655,4577	342,4191	58,7279	22,5118	19360,6236
Súkromné	A	0,0000	0,0000	0,0000	0,2361	0,2361	528,4059	0,0000	0,0000	0,0195	528,6615
	B	0,0000	0,0000	0,0000	22,1077	22,1077	349,0854	0,0000	0,0000	0,0000	371,1931
	C	0,0000	0,0000	0,0000	64,5383	64,5383	10239,6116	6,9678	6,1013	11,1958	10328,4148
	D	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
	Spolu zóny:	0,0000	0,0000	0,0000	86,8821	86,8821	11117,1029	6,9678	6,1013	11,2153	11228,2694
Samospráva (obce a PSK)	A	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0331	0,0000	0,0000	0,0000	0,0331
	B	0,0000	0,0000	0,0000	0,6674	0,6674	1,4762	0,0000	0,0000	0,0000	2,1436
	C	0,0000	0,0000	0,0000	1,2109	1,2109	7,9154	0,0000	0,1196	0,6673	9,9132
	D	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000

Projekt ochrany Národného parku Poloniny a jeho ochranného pásma

Forma vlastníctva	Zóna	Druh pozemku									Spolu:
		Poľnohospodárske pozemky					Lesné pozemky	Vodné plochy	Zastavané plochy a nádvoría	Ostatné plochy	
		Orná pôda	Záhrady	Ovocné sady	Trvalé trávne porasty	Spolu PPF					
	Spolu zóny:	0,0000	0,0000	0,0000	1,8783	1,8783	9,4247	0,0000	0,1196	0,6673	12,0899
Cirkevné a náboženských obcí	A	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	2,7050	0,0000	0,0000	0,0000	2,7050
	B	0,0000	0,0000	0,0000	0,0453	0,0453	1,4648	0,0000	0,0000	0,0000	1,5101
	C	0,0000	0,0000	0,0000	1,9025	1,9025	476,7425	0,4552	0,2993	1,4619	480,8614
	D	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
	Spolu zóny:	0,0000	0,0000	0,0000	1,9478	1,9478	480,9123	0,4552	0,2993	1,4619	485,0765
Nedefinované	A	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0005	0,0000	0,0000	0,0000	0,0005
	B	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
	C	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0217	0,0023	0,0016	0,0005	0,0261
	D	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
	Spolu zóny:	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0222	0,0023	0,0016	0,0005	0,0266
Celkom	A	0,0000	0,0000	0,0000	3,0085	3,0085	5182,8805	13,8071	0,0753	1,3324	5201,1038
	B	0,0000	0,0000	0,0000	28,1105	28,1105	1229,7331	0,0000	0,3382	1,1253	1259,3071
	C	0,0000	0,0000	0,0000	332,8561	332,8561	23094,1209	335,6867	58,1220	32,1199	23852,9056
	D	0,0000	0,0000	0,0000	8,2402	8,2402	756,1853	0,3506	6,7142	1,2792	772,7695
	Spolu zóny:	0,0000	0,0000	0,0000	372,2153	372,2153	30262,9198	349,8444	65,2497	35,8568	31086,0860

Vysvetlivka:

PSK - Prešovský samosprávny kraj

Tabuľka č. 6: Percentuálne vyjadrenie prehľadu druhov pozemkov a foriem vlastníctva vo vlastnom území (VÚ) NP Poloniny podľa návrhu zonácie NP Poloniny (stav k 01.09.2025)

Forma vlastníctva	Zóna	Druh pozemku									Spolu:
		Poľnohospodárske pozemky					Lesné pozemky	Vodné plochy	Zastavané plochy a nádvoria	Ostatné plochy	
		Orná pôda	Záhrady	Ovocné sady	Trvalé trávne porasty	Spolu PPF					
Štátne	A	0,0000	0,0000	0,0000	0,0089	0,0089	14,9640	0,0444	0,0002	0,0042	15,0218
	B	0,0000	0,0000	0,0000	0,0170	0,0170	2,8235	0,0000	0,0011	0,0036	2,8452
	C	0,0000	0,0000	0,0000	0,8531	0,8531	39,7922	1,0560	0,1660	0,0605	41,9277
	D	0,0000	0,0000	0,0000	0,0265	0,0265	2,4326	0,0011	0,0216	0,0041	2,4859
	Spolu zóny:	0,0000	0,0000	0,0000	0,9056	0,9056	60,0122	1,1015	0,1889	0,0724	62,2807
Súkromné	A	0,0000	0,0000	0,0000	0,0008	0,0008	1,6998	0,0000	0,0000	0,0001	1,7006
	B	0,0000	0,0000	0,0000	0,0711	0,0711	1,1230	0,0000	0,0000	0,0000	1,1941
	C	0,0000	0,0000	0,0000	0,2076	0,2076	32,9395	0,0224	0,0196	0,0360	33,2252
	D	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
	Spolu zóny:	0,0000	0,0000	0,0000	0,2795	0,2795	35,7623	0,0224	0,0196	0,0361	36,1199
Samospráva (obce a PSK)	A	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0001	0,0000	0,0000	0,0000	0,0001
	B	0,0000	0,0000	0,0000	0,0021	0,0021	0,0047	0,0000	0,0000	0,0000	0,0069
	C	0,0000	0,0000	0,0000	0,0039	0,0039	0,0255	0,0000	0,0004	0,0021	0,0319
	D	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000

Projekt ochrany Národného parku Poloniny a jeho ochranného pásma

Forma vlastníctva	Zóna	Druh pozemku									Spolu:
		Poľnohospodárske pozemky					Lesné pozemky	Vodné plochy	Zastavané plochy a nádvoria	Ostatné plochy	
		Orná pôda	Záhrady	Ovocné sady	Trvalé trávne porasty	Spolu PPF					
Podiel na výmere VÚ NP v %											
	Spolu zóny:	0,0000	0,0000	0,0000	0,0060	0,0060	0,0303	0,0000	0,0004	0,0021	0,0389
Cirkevné a náboženských obcí	A	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0087	0,0000	0,0000	0,0000	0,0087
	B	0,0000	0,0000	0,0000	0,0001	0,0001	0,0047	0,0000	0,0000	0,0000	0,0049
	C	0,0000	0,0000	0,0000	0,0061	0,0061	1,5336	0,0015	0,0010	0,0047	1,5469
	D	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
	Spolu zóny:	0,0000	0,0000	0,0000	0,0063	0,0063	1,5470	0,0015	0,0010	0,0047	1,5604
Nedefinované	A	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
	B	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
	C	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0001	0,0000	0,0000	0,0000	0,0001
	D	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
	Spolu zóny:	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0001	0,0000	0,0000	0,0000	0,0001
Celkom	A	0,0000	0,0000	0,0000	0,0097	0,0097	16,6727	0,0444	0,0002	0,0043	16,7313
	B	0,0000	0,0000	0,0000	0,0904	0,0904	3,9559	0,0000	0,0011	0,0036	4,0510
	C	0,0000	0,0000	0,0000	1,0708	1,0708	74,2909	1,0799	0,1870	0,1033	76,7318
	D	0,0000	0,0000	0,0000	0,0265	0,0265	2,4326	0,0011	0,0216	0,0041	2,4859
	Spolu zóny:	0,0000	0,0000	0,0000	1,1974	1,1974	97,3520	1,1254	0,2099	0,1153	100,000

Tabuľka č. 7: Prehľad druhov pozemkov a foriem vlastníctva v OP NP Poloniny podľa návrhu zonácie NP Poloniny (stav k 01.09.2025)

Forma vlastníctva	Druh pozemku									Spolu:
	Poľnohospodárske pozemky					Lesné pozemky	Vodné plochy	Zastavané plochy a nádvoría	Ostatné plochy	
	Orná pôda	Záhrady	Ovocné sady	Trvalé trávne porasty	Spolu PPF					
Štátne	34,8655	8,8047	0,0000	335,7195	379,3897	437,6778	159,1191	114,5221	169,3181	1260,0268
Súkromné	600,6723	155,3147	0,0000	4303,4588	5059,4458	2857,9588	27,7033	267,0083	255,0874	8467,2036
Samospráva (obce a PSK)	3,9889	3,7538	0,0932	92,9931	100,8290	37,7121	5,4813	49,4759	26,2412	219,7395
Cirkevné a náboženských obcí	21,3458	2,2988	0,0000	173,0210	196,6656	286,6381	1,2456	9,2406	21,0696	514,8595
Nedefinované	0,0037	0,0000	0,0000	0,0000	0,0037	0,0032	0,0046	0,0849	0,0161	0,1125
Celkom	660,8762	170,1720	0,0932	4905,1924	5736,3338	3619,9900	193,5539	440,3318	471,7324	10461,9419

Tabuľka č. 8: Percentuálne vyjadrenie prehľadu druhov pozemkov a foriem vlastníctva v OP NP Poloniny podľa návrhu zonácie NP Poloniny (stav k 01.09.2025)

Forma vlastníctva	Druh pozemku									Spolu:
	Poľnohospodárske pozemky					Lesné pozemky	Vodné plochy	Zastavané plochy a nádvoria	Ostatné plochy	
	Orná pôda	Záhrady	Ovocné sady	Trvalé trávne porasty	Spolu PPF					
Podiel na výmere OP NP v %										
Štátne	0,3333	0,0842	0,0000	3,2090	3,6264	4,1835	1,5209	1,0947	1,6184	12,0439
Súkromné	5,7415	1,4846	0,0000	41,1344	48,3605	27,3177	0,2648	2,5522	2,4382	80,9334
Samospráva (obce a PSK)	0,0381	0,0359	0,0009	0,8889	0,9638	0,3605	0,0524	0,4729	0,2508	2,1004
Cirkevné a náboženských obcí	0,2040	0,0220	0,0000	1,6538	1,8798	2,7398	0,0119	0,0883	0,2014	4,9213
Nedefinované	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0008	0,0002	0,0011
Celkom	6,3170	1,6266	0,0009	46,8861	54,8305	34,6015	1,8501	4,2089	4,5090	100,0000

1.5 Výmera chráneného územia a jeho ochranného pásma

Výmera NP Poloniny po zonácii je 31 086,09 ha a jeho OP má výmeru 10 461,94 ha. V projekte ochrany sa navrhuje úprava hraníc NP a jeho OP NP Poloniny s ohľadom na prírodné hodnoty územia **z hľadiska stavu biotopov a povahy prírodných hodnôt a cieľov ochrany**, taktiež z dôvodu zabezpečenia celistvosti zón a celistvosti územia NP. Úprava hraníc bola vykonaná aj so zreteľom na zabezpečenie účinnej ochrany ÚEV a lokality svetového prírodného dedičstva UNESCO.

V mapovej prílohe č. 7.6.1 **Mapa pozemkov podľa vlastníctva je prehľad pozemkov podľa výšky spoluvlastníckych podielov štátu** a v mapovej prílohe č. 7.6.2 **Mapa pozemkov podľa vlastníctva** je prehľad pozemkov podľa foriem vlastníctva. Podiel pozemkov vo vlastníctve štátu je 62,28 %, cirkevných pozemkov 1,56 %, pozemkov samospráv 0,039 % a podiel ostatných neštátnych pozemkov je 36,12 %.

2. PREDMET A CIELE OCHRANY

Územie NP Poloniny sa vyznačuje **mimoriadnou biologickou rozmanitosťou** v rôznych skupinách organizmov. Okrem chránených druhov tu bolo zistených množstvo vzácnych a ohrozených druhov. Orograficky patrí územie do subprovincie Východné Karpaty, oblasť Poloniny, celku Bukovské vrchy. Príslušnosť územia NP k Východným Karpatom sa prejavuje v miestnom výskyte východokarpatských druhov rastlín, živočíchov a ich spoločenstiev, z ktorých viaceré sú endemity, vyskytujúce sa v rámci územia Slovenska len tu. **Lesné ekosystémy, najmä bukové a jedľovobukové lesy, sú dominujúcou prírodnou zložkou Polonín a zabierajú viac ako 80 % z ich výmery.** Práve na území NP Poloniny sa nachádza najvyššia koncentrácia prírodných lesov (pralesov) na Slovensku.

NP Poloniny má mimoriadne postavenie ako **biocentrum biosférického významu** (najvyššej hierarchickej úrovne) v národnej ekologickej sieti Generel nadregionálneho územného systému ekologickej stability (ďalej len „GNÚSES“). GNÚSES bol schválený uznesením vlády Slovenskej republiky č. 319 z 27. apríla 1992. V roku 2000 bol aktualizovaný a zapracovaný do Koncepcie územného rozvoja Slovenska, ktorej záväzná časť bola schválená nariadením vlády Slovenskej republiky č. 528/2002 Z. z., ktorým sa vyhlasuje záväzná časť Koncepcie územného rozvoja Slovenska 2001⁴.

Zo skutočnosti, že takmer celé územie NP a OP NP Poloniny je **súčasťou európskej sústavy chránených území Natura 2000** (lokality SKCHVU002 Bukovské vrchy, časť SKCHVU011 Laborecká vrchovina, SKUEV0229 Bukovské vrchy, SKUEV0210 Stinská, SKUEV0234 Ulička, SKUEV4088 Lúky za Karcabou a časť SKUEV0387 Beskyd) vyplýva **cieľ zachovať, a ak je to potrebné, zlepšiť alebo obnoviť priaznivý stav biotopov a druhov**, ktoré sú predmetom ochrany v územiach európskej sústavy Natura 2000 v ich prirodzenom prostredí. Akékoľvek využívanie týchto území je podriadené tomuto cieľu.

Pre kategóriu chránených území II. Národný park sú podľa Príručky k prideľovaniu manažmentových kategórií chránených území podľa IUCN (Kadlečík, J., a kol., 2014) definované **hlavné ciele** NP: uchovanie druhov a genetickej rozmanitosti, udržiavanie environmentálnych /ekosystémových služieb (ES) a rozvoj cestovného ruchu, turistiky a rekreácie. **Vedľajšími cieľmi** sú trvalo udržateľné využívanie zdrojov z prírodných ekosystémov, vedecký výskum, ochrana divokej prírody, ochrana špecifických prírodných a kultúrnych javov a vzdelávanie a environmentálna výchova. Identifikovanie hlavných cieľov neznamená, že ostatné vedľajšie ciele nie sú dôležité. Hlavný cieľ sa stanovuje z dôvodu stanovenia kategórie chráneného územia a nastavenia jeho manažmentu.

Hlavným účelom vyhlásenia NP Poloniny je ochrana a obnova prirodzených ekosystémov, prírodných procesov a chránených, vzácnych a ohrozených druhov. Manažmentové ciele sú však širšie a zahŕňajú aj ochranu biotopov a ďalších prírodných hodnôt územia. Ich poradie v kapitole 2.2 je stanovené podľa priorít určených hodnotením manažmentových kategórií IUCN, kde ochrana druhov, genetickej rozmanitosti a prirodzených ekosystémov, ako aj riadené využívanie územia verejnosťou a rekreačnými aktivitami, patria medzi hlavné priority.

2.1 Vymedzenie predmetu ochrany a odôvodnenie ochrany

Hlavným predmetom ochrany NP Poloniny sú prirodzené lesné ekosystémy podstatne nezmenené ľudskou činnosťou a v jedinečnej a prirodzenej krajinskej štruktúre nachádzajúce sa na tomto území a zároveň ochrana nerušeného priebehu v nich prebiehajúcich prírodných

⁴ <https://www.slov-lex.sk/ezbierky/pravne-predpisy/SK/ZZ/2002/528/20111220>

procesov. Predmetom ochrany územia NP sú tiež charakteristické horské lúky - poloniny, ktoré sa nachádzajú na hlavných hrebeňoch Bukovských vrchov, podľa ktorých dostal NP Poloniny aj svoj názov. Najvzácnejšie z nich sa nachádzajú v okolí Pľaše, Ďurkovca, Jarabej skaly a Kamennej lúky. Príslušnosť územia NP k Východným Karpatom sa prejavuje vo výskyte východokarpatských druhov rastlín, živočíchov a ich spoločenstiev, z ktorých viaceré sú endemity⁵.

V území NP Poloniny prebieha od r. 2013 nepretržitý monitoring druhov a biotopov európskeho významu, ktorý zabezpečuje aktuálne a postačujúce údaje o stave biotopov a druhov európskeho významu. Tieto údaje sú uvedené v databáze komplexného informačného a monitorovacieho systému Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky (ďalej len „KIMS“). Vyhodnotenie výsledkov monitoringu je zverejnené na portáli www.biomonitoring.sk. Zároveň sa v systéme KIMS zhromažďujú výskytové údaje z územia od rôznych organizácií vykonávajúcich v rámci územia NP Poloniny vedu a výskum, resp. odborných zamestnancov Správy NP Poloniny. Množstvo výskytových údajov nie je prenesených do tejto databázy a pochádza z odbornej literatúry a z doteraz realizovaných inventarizačných výskumov uvedených v zozname použitej literatúry v kapitole č. 6 tohto dokumentu. V rámci územia NP Poloniny bolo zistených viac ako 6000 druhov bezstavovcov a 320 druhov stavovcov. Z územia NP je známych viac ako 1 000 druhov vyšších rastlín, vyše 300 druhov húb, vyše 300 druhov machorastov a viac ako 100 druhov lišajníkov. V roku 2013 bolo za účelom monitoringu stavu biotopov a biotopov druhov európskeho významu na území NP Poloniny zriadených 179 trvalých monitorovacích lokalít (ďalej len „TML“). Výsledky monitoringu slúžia pre zabezpečenie cieľov smerníc, najmä zachovanie a zlepšovanie stavu druhov a biotopov európskeho významu v ÚEV a podávanie pravidelných správ Európskej komisii (reporting). Monitoring každého druhu európskeho významu v pôsobnosti NP Poloniny prebieha podľa jednotnej odbornej metodiky na TML, ktoré boli založené v r. 2013. V KIMS je ku 31. októbru 2025 zaznamenaných 65 909 výskytových údajov zoologických a botanických taxónov z územnej pôsobnosti Správy NP Poloniny.

Predmetom ochrany NP sú predovšetkým:

- a) **biotopy európskeho a národného významu** podľa prílohy č. 1 k vyhláške Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 170/2021 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „**vyhláška MŽP SR č. 170/2021 Z. z.**“). Biotopy európskeho významu sú uvedené v tabuľke č. 9 a biotopy národného významu v tabuľke č. 10 a sú zobrazené v **Mape predmetov ochrany – Mapa biotopov európskeho a národného významu** v prílohe č. 7.4.1.

Tabuľka č. 9: Biotopy európskeho významu, ktoré sú predmetom ochrany v rámci územia NP Poloniny v zmysle prílohy č. 1 k vyhláške MŽP SR č. 170/2021 Z. z.

Kód biotopu	Kód Natura 2000	Názov biotopu
Vo 2	3150	Prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a/alebo ponorených cievnatých rastlín typu <i>Magnopotamion</i> alebo <i>Hydrocharition</i>
Br 2	3220	Horské vodné toky a bylinná vegetácia pozdĺž ich brehov
Br 4	3240	Horské vodné toky a ich drevinová vegetácia s vrbou sivou (<i>Salix eleagnos</i>)

⁵ druhy vyskytujúce sa len na špecifickom území, v tomto prípade území Východných Karpát a nikde inde.

Kód biotopu	Kód Natura 2000	Názov biotopu
Br 6	6430	Brehové porasty deväťsilov
Tr 8	* 6230	Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte
Kr 2	5130	Porasty borievky obyčajnej
Lk 1	6510	Nížinné a podhorské kosné lúky
Lk 2	6520	Horské kosné lúky
Lk 4	6410	Bezkolencové lúky
Lk 5	6430	Vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach
Ra 3	7140	Prechodné rašeliniská a trasoviská
Ra 6	7230	Slatiny s vysokým obsahom báz
Pr 3	* 7220	Penovcové prameniská
Sk 2	8220	Silikátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou
Ls 1.3	* 91E0	Jaseňovo–jelšové podhorské lužné lesy
Ls 1.4	* 91E0	Horské jelšové lužné lesy
Ls 4	* 9180	Lipovo–javorové sutinové lesy
Ls 3.3	* 91I0	Dubové nátržníkové lesy
Ls 5.1	9130	Bukové a jedľovo–bukové kvetnaté lesy
Ls 5.2	9110	Kyslomilné bukové lesy
Ls 5.3	9140	Javorovo–bukové horské lesy
Sk 8	8310	Nesprístupnené jaskynné útvary

Vysvetlivka:

symbol * označuje prioritné biotopy európskeho významu – biotopy, za zachovanie ktorých má Európska únia mimoriadnu zodpovednosť

Tabuľka č. 10: Biotopy národného významu, ktoré sú predmetom ochrany v rámci územia NP Poloniny v zmysle prílohy č. 1 k vyhláske MŽP SR č. 170/2021 Z. z.

Kód biotopu	Názov biotopu
Lk 3	Mezofilné pasienky a spásané lúky
Pr 1	Prameniská horského a subalpínskeho stupňa na nevápencových horninách
Ls 2.1	Dubovo–hrabové lesy karpatské

b) chránené druhy a biotopy chránených druhov rastlín podľa prílohy č. 4 k vyhláske MŽP SR č. 170/2021 Z. z. a to:

- **biotopy druhov rastlín európskeho významu:**

Machorasty: dvojhrot zelený (*Dicranum viride*), kyjanôčka zelená (*Buxbaumia viridis*)

Cievnaté rastliny: * zvonček hrubokoreňový (*Campanula serrata*), bahnička kranská (*Eleocharis carniolica*), vrchovka karpatská (*Tozzia carpathica*).

- **biotopy druhov rastlín národného významu, na ktorých ochranu sa vyhlasujú chránené územia:**

Lišajníky: jamkatec pľúcny (*Lobaria pulmonaria*).

Machorasty: merík kopulkovitý (*Pseudobryum cinclidioides*).

Huby: zubček severský (*Climacodon septentrionalis*).

Cievnaté rastliny: rebrovka rôznolistá (*Blechnum spicant*), prilbovka dlholistá (*Cephalanthera longifolia*), prilbovka červená (*Cephalanthera rubra*), mečík strechovitý (*Gladiolus imbricatus*), čemerica purpurová (*Helleborus purpurascens*), hadí koreň ružový (*Scorzonera rosea*), mliečnik Sojákovi (*Tithymalus sojakii*), fialka dácka (*Viola dacica*), vstavačovec (vemeníček) zelený (*Coeloglossum viride*), kruštík močiarny (*Epipactis palustris*), iskerník karpatský (*Ranunculus carpaticus*), rozchodník ročný (*Sedum annuum*), silenka ovisnutá pochybná (*Silene nutans* subsp. *dubia*), veronika Jacquinova (*Veronica jacquinii*), perovník pštrosí (*Matteuccia struthiopteris*).

- **biotopy druhov rastlín národného významu:**

Lišajníky: diskovka dierkovaná (*Menegazzia terebrata*).

Machrasty: plstnatec rašelinový (*Helodium blandowii*).

Huby: bolínka ihličnanová (*Camarops tubulina*), zvončekovec sadzový (*Hydropus atramentosus*), kučierka jedľová (*Sparassis nemecii*), trsovec horský (*Bondarzewia mesenterica*).

Cievnaté rastliny: rebríček bertramový (*Achillea ptarmica*), prilbica chľapatoplodá pravá (*Aconitum lasiocarpum* subsp. *lasiocarpum*), zvonček jedľový (*Campanula abietina*), klinček bradatý nakopený (*Dianthus barbatus* subsp. *compactus*), horec pľúcny (*Gentiana pneumonanthe*), popolavec sírovožltý (*Tephrosia papposa*), kostrava skalná (*Festuca saxatilis*), hrachor hladký (*Lathyrus laevigatus*), vachta trojlistá (*Menyanthes trifoliata*), vudsia alpínska (*Woodsia alpina*), roripa pyrenejská (*Rorippa pyrenaica*), pavstavač hlavatý (*Trautsteinera globosa*).

Sú zobrazené v **Mape predmetov ochrany – Rastliny, huby a lišajníky** v prílohe č. 7.4.2.

c) zoznam chránených druhov živočíchov a ich biotopy podľa prílohy č. 5 a 7 k vyhláške MŽP SR č. 170/2021 Z. z. zaznamenané na území, sú uvedené v tabuľke č. 11.

Tabuľka č. 11: Druhy a biotopy druhov európskeho a národného významu, ktoré sú predmetom ochrany v rámci územia NP Poloniny v zmysle príloh č. 5 a 7 k vyhláške MŽP SR č. 170/2021 Z. z. (podľa stavu z databázy KIMS a interných podkladov v rozsahu obdobia 2016-2025)

Príloha k vyhláške MŽP SR č. 170/2021 Z. z.	Pozn.	Vedecké meno druhu	Slovenské meno druhu
Amphibia - obojživelníky			
5	CHU, EU	<i>Bombina variegata</i>	kunka žltobruchá
5		<i>Bufo bufo</i>	ropucha bradavičnatá
5	CHU, EU	<i>Bufo (=Bufo) viridis</i>	ropucha zelená
5	EU	<i>Rana dalmatina</i>	skokan štíhly
5	CHU	<i>Salamandra salamandra</i>	salamandra škvrnitá
5	CHU, EU	<i>Triturus cristatus</i>	mlok hrebatý (veľký)
5	CHU, EU	<i>Lissotriton(=Triturus) montandoni</i>	mlok karpatský
5	CHU	<i>Ichthyosaura (=Triturus) alpestris</i>	mlok horský
5		<i>Rana temporaria</i>	skokan hnedý
Artiodactyla - párnokopytníky			
5	CHU *, EU	<i>Bison bonasus</i>	zubor európsky/zubor hrivnatý/zubor lesný

Príloha k vyhláške MŽP SR č. 170/2021 Z. z.	Pozn.	Vedecké meno druhu	Slovenské meno druhu
Aves - vtáky			
5		<i>Accipiter gentilis</i>	jastrab veľký
5		<i>Accipiter nisus</i>	jastrab krahulec
5		<i>Acrocephalus palustris</i>	trsteniarik obyčajný
5	CHU	<i>Actitis (Tringa) hypoleucos</i>	kalužiačik malý
5		<i>Aegithalos caudatus</i>	mlynárka dlhochvostá
5	CHU	<i>Alauda arvensis</i>	škovránok poľný
5	CHU, EU	<i>Alcedo atthis</i>	rybárik riečny
5	CHU	<i>Spatula (Anas) querquedula</i>	kačica chrapačka
5	CHU	<i>Anas crecca</i>	kačica chrapka
5	CHU	<i>Anas platyrhynchos</i>	kačica divá
5		<i>Anthus pratensis</i>	ľabtuška lúčna
5		<i>Anthus spinoletta</i>	ľabtuška vrchovská
5		<i>Anthus trivialis</i>	ľabtuška hôrna
5		<i>Apus apus</i>	dážďovník obyčajný
5	CHU, EU	<i>Aquila chrysaetos</i>	orol skalný
5	CHU, EU	<i>Ardea (Egretta) alba (Casmerodius albus)</i>	beluša veľká
5	CHU	<i>Ardea cinerea</i>	volavka popolavá
5		<i>Asio otus</i>	myšiarka ušatá
5		<i>Athene noctua</i>	kuvik obyčajný
5	CHU	<i>Aythya fuligula</i>	chochlačka vrkočatá
5		<i>Bombycilla garrulus</i>	chochlač severský
5	CHU, EU	<i>Bubo bubo</i>	výr skalný
5	CHU	<i>Bucephala clangula</i>	hlaholka severská
5		<i>Buteo buteo</i>	myšiak hôrny
5		<i>Buteo lagopus</i>	myšiak severský
5	CHU, EU	<i>Caprimulgus europaeus</i>	lelek lesný
5		<i>Carduelis carduelis</i>	stehlík obyčajný
5		<i>Spinus (Carduelis) spinus</i>	stehlík čížik
5		<i>Linaria (Carduelis) cannabina</i>	stehlík konôpka
5		<i>Certhia familiaris</i>	kôrovník dlhoprstý
5		<i>Acanthis (Carduelis) flammea</i>	stehlík čečetka
5	CHU	<i>Charadrius dubius</i>	kulík riečny
5	CHU, EU	<i>Ciconia ciconia</i>	bocian biely
5	CHU, EU	<i>Ciconia nigra</i>	bocian čierny
5		<i>Cinclus cinclus</i>	vodnár potočný
5	CHU, EU	<i>Circus cyaneus</i>	kaňa sivá
5	CHU, EU	<i>Circus pygargus</i>	kaňa popolavá
5	CHU, EU	<i>Clanga (Aquila) pomarina</i>	orol krikľavý
5		<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	glezg obyčajný
5		<i>Columba oenas</i>	holub plúžik

Príloha k vyhláške MŽP SR č. 170/2021 Z. z.	Pozn.	Vedecké meno druhu	Slovenské meno druhu
5		<i>Columba palumbus</i>	holub hrivnák
5		<i>Corvus corax</i>	krkavec čierny
5		<i>Corvus corone</i>	vrana čierna
5		<i>Corvus cornix</i>	vrana popolavá
5	CHU	<i>Coturnix coturnix</i>	prepelica poľná
5	CHU, EU	<i>Crex crex</i>	chrapkáč poľný
5		<i>Cuculus canorus</i>	kukučka obyčajná
5		<i>Cyanistes (Parus) caeruleus</i>	sýkorka belasá
5	CHU	<i>Cygnus olor</i>	labuť veľká
5		<i>Delichon urbicum</i>	belorítka obyčajná
5	CHU, EU	<i>Dendrocopos (Leiopicus) medius</i>	d'ateľ prostredný
5	CHU, EU	<i>Dendrocopos leucotos</i>	d'ateľ bielochrbtý
5		<i>Dendrocopos major</i>	d'ateľ veľký
5	CHU, EU	<i>Dendrocopos syriacus</i>	d'ateľ hnedkavý
5		<i>Dryobates minor</i>	d'ateľ malý
5	CHU, EU	<i>Dryocopus martius</i>	tesár čierny
5		<i>Emberiza citrinella</i>	strnádka obyčajná
5		<i>Emberiza (Miliaria) calandra</i>	strnádka lúčna
5		<i>Erithacus rubecula</i>	červienka obyčajná
5		<i>Falco tinnunculus</i>	sokol myšiar
5	CHU, EU	<i>Ficedula albicollis</i>	muchárik bielo krký
5	CHU, EU	<i>Ficedula parva</i>	muchárik malý
5		<i>Fringilla coelebs</i>	pinka obyčajná
5		<i>Fringilla montifringilla</i>	pinka severská
5		<i>Garrulus glandarius</i>	sojka obyčajná
5	CHU, EU	<i>Glaucidium passerinum</i>	kuvičok vrbčí
5	CHU, EU	<i>Haliaeetus albicilla</i>	orliak morský
5		<i>Hippolais icterina</i>	sedmohlások obyčajný
5		<i>Hirundo rustica</i>	lastovička domová
5		<i>Chloris (Carduelis) chloris</i>	zelienka obyčajná
5	CHU	<i>Jynx torquilla</i>	krutohlav hnedý
5	CHU, EU	<i>Lanius collurio</i>	strakoš obyčajný
5	CHU	<i>Lanius excubitor</i>	strakoš veľký
5	CHU, EU	<i>Lullula arborea</i>	škovránik stromový
5		<i>Luscinia luscinia</i>	slávik veľký
5	CHU	<i>Mergus merganser</i>	potápač veľký
5		<i>Motacilla alba</i>	trasochvost biely
5		<i>Motacilla cinerea</i>	trasochvost horský
5	CHU	<i>Muscicapa striata</i>	muchar sivý
5		<i>Nucifraga caryocatactes</i>	orešnica perlavá
5		<i>Oenanthe oenanthe</i>	skalariak sivý
5		<i>Oriolus oriolus</i>	vlha obyčajná

Príloha k vyhláške MŽP SR č. 170/2021 Z. z.	Pozn.	Vedecké meno druhu	Slovenské meno druhu
5		<i>Parus major</i>	sýkorka veľká
5		<i>Passer domesticus</i>	vrabec domový
5		<i>Passer montanus</i>	vrabec poľný
5		<i>Periparus (Parus) ater</i>	sýkorka uhliarka
5	CHU, EU	<i>Pernis apivorus</i>	včelár lesný
5	CHU	<i>Phalacrocorax carbo</i>	kormorán veľký
5		<i>Phoenicurus ochruros</i>	žltouchvost domový
5	CHU	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	žltouchvost hôrny
5		<i>Phylloscopus bonelli</i>	kolibiarik horský
5		<i>Phylloscopus collybita</i>	kolibiarik čipčavý
5		<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	kolibiarik sykavý
5		<i>Phylloscopus trochilus</i>	kolibiarik spevavý
5		<i>Pica pica</i>	straka obyčajná
5	CHU, EU	<i>Picoides tridactylus</i>	d'ubník trojprstý
5	CHU, EU	<i>Picus canus</i>	žlna sivá
5		<i>Picus viridis</i>	žlna zelená
5	CHU	<i>Podiceps cristatus</i>	potápka chochlatá
5		<i>Poecile (Parus) montanus</i>	sýkorka čiernohlavá
5		<i>Poecile (Parus) palustris</i>	sýkorka hôrna
5		<i>Prunella modularis</i>	vrchárka modrá
5		<i>Pyrrhula pyrrhula</i>	hýľ obyčajný
5		<i>Regulus ignicapilla</i>	králik ohnivohlavý
5		<i>Regulus regulus</i>	králik zlatohlavý
5		<i>Saxicola rubetra</i>	pŕhl'aviar červenkastý
5	CHU	<i>Saxicola rubicola</i>	pŕhl'aviar čiernohlavý
5	CHU	<i>Scolopax rusticola</i>	sluka hôrna
5		<i>Serinus serinus</i>	kanárik poľný
5		<i>Sitta europaea</i>	brhlík obyčajný
5		<i>Streptopelia decaocto</i>	hrdlička záhradná
5	CHU	<i>Streptopelia turtur</i>	hrdlička poľná
5		<i>Strix aluco</i>	sova obyčajná
5	CHU, EU	<i>Strix uralensis</i>	sova dlhochvostá
5		<i>Sturnus vulgaris</i>	škorec obyčajný
5		<i>Sylvia atricapilla</i>	penica čiernohlavá
5		<i>Sylvia borin</i>	penica slávikovitá
5		<i>Sylvia communis</i>	penica obyčajná
5		<i>Sylvia curruca</i>	penica popolavá
5	CHU, EU	<i>Sylvia nisoria</i>	penica jarabá
5	CHU, EU	<i>Tetrastes (Bonasia) bonasia</i>	jariabok hôrny
5	CHU	<i>Tringa ochropus</i>	kalužiak perlavý
5		<i>Troglodytes troglodytes</i>	oriešok obyčajný
5		<i>Turdus merula</i>	drozd čierny

Príloha k vyhláške MŽP SR č. 170/2021 Z. z.	Pozn.	Vedecké meno druhu	Slovenské meno druhu
5		<i>Turdus philomelos</i>	drozd plavý
5		<i>Turdus pilaris</i>	drozd čvíkota
5		<i>Turdus torquatus</i>	drozd kolohrivec
5		<i>Turdus viscivorus</i>	drozd trskota
5		<i>Tyto alba</i>	plamienka driemavá
5	CHU	<i>Vanellus vanellus</i>	cívik chochlatý
5	CHU	<i>Upupa epops</i>	dudok chochlatý
Bivalvia (=Lamellibranchiata) - lastúrníky			
5	CHU, EU	<i>Unio crassus</i>	korýtko riečne
5	CHU	<i>Unio tumidus</i>	korýtko rybníčné
Coleoptera - chrobáky			
5	CHU	<i>Carabus arcensis eremita</i>	bystruška
5	CHU	<i>Carabus auronitens escheri</i>	bystruška zlatá
5	CHU	<i>Carabus cancellatus</i>	bystruška medená
5	CHU, EU	<i>Carabus hungaricus</i>	bystruška južná
5	CHU	<i>Carabus obsoletus</i>	bystruška
5	CHU	<i>Carabus problematicus problematicus</i>	bystruška
5	CHU, EU	<i>Carabus scheidleri zawadzskii</i> (<i>Carabus zawadzskii</i>)	bystruška Zawadského
5	CHU, EU	<i>Carabus variolosus</i>	bystruška potočná
5	CHU, EU	<i>Cucujus cinnaberinus</i>	plocháč červený
5	CHU	<i>Eurythyrea austriaca</i>	krasň jedľový
5	CHU, EU	<i>Lucanus cervus</i>	roháč obyčajný
5	CHU	<i>Macroleptura thoracica</i>	fuzáč červenošitý
5	CHU, EU	<i>Rhyodes sulcatus</i>	drevník ryhovaný
5	CHU *, EU	<i>Rosalia alpina</i>	fuzáč alpský
5	CHU	<i>Sitaris muralis</i>	
Crustacea - kôrovce			
5	CHU	<i>Astacus astacus</i>	rak riečny
Gastropoda - ulitníky			
5	CHU	<i>Bielzia coerulans</i>	slizniak karpatský
Hymenoptera - blanokřídlavce			
5	CHU	<i>Bombus</i> (všetky druhy)	čmel
Chiroptera - netopiere			
5	CHU, EU	<i>Barbastella barbastellus</i>	uchaňa čierna/netopier čierny
5	CHU, EU	<i>Eptesicus nilssonii</i>	večernica severská/ netopier severský
5	CHU, EU	<i>Eptesicus serotinus</i>	večernica pozdná/ netopier pozdný
5	EU	<i>Hypsugo (=Pipistrellus) savii</i>	večernica Saviho

Príloha k vyhláške MŽP SR č. 170/2021 Z. z.	Pozn.	Vedecké meno druhu	Slovenské meno druhu
5	EU	<i>Myotis alcathoe</i>	netopier alkatoe/ netopier nymfin
5	CHU, EU	<i>Myotis bechsteini</i>	netopier Bechsteinov/netopier veľkouchý
5	CHU, EU	<i>Myotis blythi</i>	netopier Blythov/netopier východný/ netopier ostrouchý
5	CHU, EU	<i>Myotis brandti</i>	netopier Brandtov
5	CHU, EU	<i>Myotis daubentoni</i>	netopier vodný
5	CHU, EU	<i>Myotis dasycneme</i>	netopier pobrežný
5	CHU, EU	<i>Myotis emarginatus</i>	netopier brvitý
5	CHU, EU	<i>Myotis myotis</i>	netopier veľký/netopier obyčajný
5	CHU, EU	<i>Myotis mystacinus</i>	netopier fúzatý
5	CHU, EU	<i>Myotis nattereri</i>	netopier riasnatý
5	CHU, EU	<i>Nyctalus leisleri</i>	raniak stromový/ netopier stromový/ raniak malý
5	CHU, EU	<i>Nyctalus noctula</i>	raniak hrdzavý/ netopier hrdzavý/
5	CHU, EU	<i>Pipistrellus nathusii</i>	večernica parková/ netopier parkový
5	CHU, EU	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	večernica hvízdavá/ netopier hvízdavý/ večernica malá
5	EU	<i>Pipistrellus kuhlii</i>	večernica južná/ netopier južný
5	EU	<i>Pipistrellus pygmaeus/mediterraneus</i>	večernica Leachova/ netopier pískavý/ večernica pískavá
5	CHU, EU	<i>Plecotus auritus</i>	ucháč svetlý
5	CHU, EU	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>	podkovár veľký/ podkovár štíhlokrídly
5	CHU, EU	<i>Rhinolophus hipposideros</i>	podkovár malý/podkovár krpátý
5	CHU, EU	<i>Vespertilio murinus</i>	večernica tmavá/ netopier pestrý/ večernica pestrá

Príloha k vyhláške MŽP SR č. 170/2021 Z. z.	Pozn.	Vedecké meno druhu	Slovenské meno druhu
---	-------	--------------------	----------------------

Lepidoptera - motýle

5	CHU *, EU	<i>Euplagia (=Callimorpha) quadripunctata</i>	spriadač kostihojový
5	CHU, EU	<i>Lycaena dispar</i>	ohniváček veľký
5	CHU	<i>Maculinea alcon</i>	modráčik horcový
5	CHU, EU	<i>Maculinea arion</i>	modráčik čiernoškvŕnný
5	CHU, EU	<i>Parnassius mnemosyne</i>	jasoň chochlačkový
5	CHU	<i>Pericallia matronula</i>	spriadač čremchový

Odonata - vážky

5	CHU	<i>Coenagrion hastulatum</i>	šidielko
5	CHU	<i>Cordulegaster bidentata</i>	pásikavec
5	CHU, EU	<i>Cordulegaster heros</i>	pásikavec
5	CHU	<i>Onychogomphus forcipatus</i>	klinovka čiernonohá
5	CHU	<i>Orthetrum coerulescens</i>	vážka
5	CHU	<i>Somatochlora</i> (všetky druhy)	Ligotavka

Orthoptera (Caelifera + Ensifera) - rovnokrídlovce (koníky + kobylky)

5	CHU, EU	<i>Isophya stysi</i>	kobylka Štysova
---	---------	----------------------	-----------------

Petromyzontes - mihule

5	CHU, EU	<i>Eudontomyzon danfordi</i>	mihul'a potiská
---	---------	------------------------------	-----------------

Reptilia - plazy

5	CHU	<i>Anguis fragilis</i>	slepúch lámavý
5	CHU, EU	<i>Coronella austriaca</i>	užovka hladká
5	CHU, EU	<i>Zamenis longissimus (Elaphe longissima)</i>	užovka stromová
5	CHU, EU	<i>Natrix tessellata</i>	užovka fŕkaná
5	CHU	<i>Vipera berus</i>	vretenica severná/vretenica obyčajná
5	EU	<i>Lacerta agilis</i>	jašterica krátkohlavá/ jašterica obyčajná/bystrá
5	CHU	<i>Natrix natrix</i>	užovka obojková/užovka obyčajná
5	CHU	<i>Zootoca (=Lacerta) vivipara vivipara</i>	jašterica živorodá (horský poddruh)

Rodentia - hlodavce

5	CHU, EU	<i>Castor fiber</i>	bobor vodný/bobor euroázijský
5		<i>Glis (=Myoxus) glis</i>	plch sivý
5	EU	<i>Muscardinus avellanarius</i>	plch lieskový/plíšik lieskový
5	CHU, EU	<i>Sicista betulina</i>	myšovka horská

Mammalia – cicavce, Carnivora - šelmy

7	EU	<i>Canis aureus</i>	šakal zlatý
7	EU	<i>Martes martes</i>	kuna lesná

Príloha k vyhláške MŽP SR č. 170/2021 Z. z.	Pozn.	Vedecké meno druhu	Slovenské meno druhu
7		<i>Meles meles</i>	jazvec lesný
7	EU	<i>Mustela putorius</i>	tchor tmavý
7	CHU *, EU	<i>Canis lupus</i>	vlk dravý
5	CHU, EU	<i>Felis silvestris</i>	mačka divá/mačka lesná
5	CHU, EU	<i>Lutra lutra</i>	vydra riečna
5	CHU, EU	<i>Lynx lynx</i>	rys ostrovid
5	CHU *, EU	<i>Ursus arctos</i>	medveď hnedý

Osteichthyes (Pisces) – ryby

5	CHU, EU	<i>Romanogobio (Gobio) kesslerii</i>	hrúz Kesslerov
5	CHU, EU	<i>Romanogobio (Gobio) uranoscopus</i>	hrúz fúzatý
5	CHU, EU	<i>Romanogobio (Gobio) albiginnatus</i> (<i>R. vladykovi</i>)	hrúz bielooplutvý (Vladykov)
5	CHU, EU	<i>Rhodeus amarus (=Rhodeus sericeus amarus)</i>	lopatka dúhová
5	CHU, EU	<i>Cobitis taenia</i> (<i>C. elongatoides</i> , <i>C. tanaitica</i>)	plž severný (podunajský, krymský)
5	CHU, EU	<i>Sabanejewia balcanica</i> (<i>S. bulgarica</i>)	plž vrchovský (bulharský)
7	EU	<i>Barbus barbus</i>	mrena severná
7	EU	<i>Thymallus thymallus</i>	lipeň tymiánový
5	CHU, EU	<i>Barbus meridionalis</i> (<i>B. carpathicus</i> , <i>B. petenyi</i>)	mrena stredomorská (karpatská, škvrnitá)
5	CHU, EU	<i>Cottus gobio</i>	hlaváč bielooplutvý

Vysvetlivky:

- Druhy európskeho významu sú vyznačené **tučným písmom** a v stĺpci „poznámka“ sú zapísané skratkou „EU“
- Druhy, na ktorých ochranu sa vyhlasujú chránené územia, sú v stĺpci „poznámka“ zapísané skratkou „CHU“
- Prioritné druhy sú označené znakom *

V rámci územia NP sa nachádzajú druhy a **biotopy zriedkavých, vzácných alebo ohrozených druhov živočíchov**, ktoré nie sú druhmi európskeho významu a ani druhmi národného významu (v prílohách č. 5 a 7 k vyhláške MŽP SR č. 170/2021 Z. z.), ale sú zaradené v červených zoznamoch alebo ide o druhy mimoriadne zriedkavé a vzácne v rámci územia NP Poloniny, Slovenska alebo celej Európy, prípadne ide o nové druhy pre vedu (pre územie NP sú tieto druhy veľmi cenné a ich ochrana je nevyhnutná, na čo poukazujú zrealizované vedecké štúdie). Zoznam týchto druhov je uvedený v tabuľke č. 12.

Tabuľka č. 12: Zriedkavé, vzácne alebo ohrozené druhy živočíchov v rámci NP Poloniny a jeho OP

Názov taxonomickej skupiny živočíchov	Vedecké meno
<i>Coleoptera</i>	<i>Nebria fuscipes</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Patrobus styriacus</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Duvalius subterraneus</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Lebia marginata</i>

Názov taxonomickej skupiny živočíchov	Vedecké meno
<i>Coleoptera</i>	<i>Ochthebius melanesiens</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Leptinus testaceus</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Liodopria serricornis</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Agathidium mandibulare</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Leiodes vladimiri</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Colon clavigerum</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Bryaxis reitteri</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Bryaxis ruthenus</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Philonthus cyanipennis</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Abemus chloropterus</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Platydracus fulvipes</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Tasgius pedator</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Velleius dilatatus</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Sinodendron cylindricum</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Odonteus armiger</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Nycteus [=Eucinetus1 hopffgarteni</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Hydrocyphon deflexicollis</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Chrysobothris chrysostigma</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Agrilus subauratus</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Clypeorhagus clypeatus</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Rhacopus sahlbergi</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Hylis cariniceps</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Isorhipis nigriceps</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Hypoganus inunctus</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Betarmon bisbimaculatus</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Benibotarus taygetanus</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Phosphaneus hemipterus</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Dorcatoma robusta</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Peltis grossa</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Stelidota geminata</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Thalycra fervida</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Phloeostichus denticollis</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Pediacus dermestoides</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Tritoma subbasalis</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Triplax elongata</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Triplax carpathica</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Leiestes seminiger</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Dapsa denticollis</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Mycetophagus ater</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Mycetophagus fulvicollis</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Tetratoma pictipennis</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Mycetoma suturale</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Orchesia fusiformis</i>

Názov taxonomickej skupiny živočíchov	Vedecké meno
<i>Coleoptera</i>	<i>Abdera affinis</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Melandrya dubia</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Endophloeus markovichianus</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Synchita undata</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Synchita variegata</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Laena reitteri</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Bolitophagus interruptus</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Mycetochara roubali</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Platydemia dejeani</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Salpingus ruficollis</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Phytobaenus amabilis</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Prionus coriarius</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Stictoleptura tesserula</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Aromia moschata</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Phytoecia cylindrica</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Tetrops starkii</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Cassida atrata</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Cassida azurea</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Cassida panzeri</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Oreina virgulata</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Phyllobrotica quadrimaculata</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Calomicrus circumfusus</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Neocrepidodera transsilvanica</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Psylliodes subaenea</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Cryptocephalus parvulus</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Cryptocephalus solivagus</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Ulorhinus bilineatus</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Gonotropis gibbosa</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Ceratapion armatum</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Ceratapion austriacum</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Protapion gracilipes</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Squamapion flavimanum</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Squamapion serpyllicola</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Stenopterapion intermedium</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Trichopterapion holosericeum</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Dodecastichus pulverulentus</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Otiorhynchus austriacus</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Otiorhynchus millerianus</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Bryodaemon kocsirenae</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Phyllobius alpinus</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Phyllobius pilicornis</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Argoptochus viridilimbatus</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Donus elegans</i>

Názov taxonomickej skupiny živočíchov	Vedecké meno
<i>Coleoptera</i>	<i>Donus palumbarius</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Donus rubi</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Hypera fornicata</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Lixus brevipes</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Magdalis carbonaria</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Magdalis punctulata</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Pissodes vallydirostris</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Dorytomus occalescens</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Tychius kulzeri</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Tychius rufipennis</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Cionus ganglbaueri</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Cionus nigrirarsis</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Acalles petryszaki</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Glocianus inhumeralis</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Datonychus derennei</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Thamioecolus kraatzi</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Trichosirocalus spurnyi</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Pseudanophthalmus pilosellus poloninensis</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Deltomerus carpathicus</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Stenus obscuripes</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Xantholinus azuganus trellai</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Othius transsilvanicus</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Athous mollis</i>
<i>Coleoptera</i>	<i>Bryaxis carpathicus</i>
<i>Araneae</i>	<i>Lepthyphantes milleri</i>
<i>Araneae</i>	<i>Taranucnus bihari</i>
<i>Molusca</i>	<i>Carpathica calophana</i>
<i>Molusca</i>	<i>Petasina leucozona bielzi</i>
<i>Molusca</i>	<i>Argna bielzi</i>
<i>Molusca</i>	<i>Macrogastra latestriata</i>
<i>Molusca</i>	<i>Macrogastra tumida</i>
<i>Molusca</i>	<i>Pseudalinda stabilis</i>
<i>Molusca</i>	<i>Vestia gulo</i>
<i>Molusca</i>	<i>Vestia turgida</i>
<i>Molusca</i>	<i>Schistophalus orientalis</i>
<i>Molusca</i>	<i>Vitrea transsylvanica</i>
<i>Molusca</i>	<i>Monachoides vicinus</i>
<i>Molusca</i>	<i>Faustina faustina</i>
<i>Molusca</i>	<i>Acicula parcellineata</i>
<i>Ephemeroptera</i>	<i>Baetis beskidensis</i>
<i>Ephemeroptera</i>	<i>Rhetrogena gorganica</i>
<i>Trichoptera</i>	<i>Drusus brunneus</i>
<i>Diplopoda</i>	<i>Ochogona jankowskii</i>

Názov taxonomickej skupiny živočíchov	Vedecké meno
<i>Diplopoda</i>	<i>Entomobielzia kimakowizii</i>
<i>Heteroptera</i>	<i>Panaorus adspersus</i>
<i>Lepidoptera</i>	<i>Lycaena hippothoe</i>
<i>Lepidoptera</i>	<i>Brenthis ino</i>
<i>Lepidoptera</i>	<i>Melitaea diamina</i>
<i>Lepidoptera</i>	<i>Brenthis daphne</i>
<i>Lepidoptera</i>	<i>Melitaea phoebe</i>
<i>Lepidoptera</i>	<i>Minois dryas</i>
<i>Lepidoptera</i>	<i>Archips betulanus</i>
<i>Lepidoptera</i>	<i>Dichomeris latipennella</i>
<i>Lepidoptera</i>	<i>Eupoecilia cebrana</i>
<i>Lepidoptera</i>	<i>Apotomis turbidana</i>
<i>Lepidoptera</i>	<i>Eucosma aemulana</i>
<i>Lepidoptera</i>	<i>Euchromius ocella</i>
<i>Lepidoptera</i>	<i>Anania funebris</i>
<i>Lepidoptera</i>	<i>Carcharodus flocciferus</i>
<i>Lepidoptera</i>	<i>Maculinea rebeli</i>
<i>Lepidoptera</i>	<i>Maculinea teleius</i>
<i>Orthoptera</i>	<i>Chorthippus pullus</i>
<i>Orthoptera</i>	<i>Barbitistes constrictus</i>
<i>Orthoptera</i>	<i>Chorthippus montanus</i>
<i>Orthoptera</i>	<i>Pholidoptera aptera</i>
<i>Orthoptera</i>	<i>Psophus stridulus</i>
<i>Orthoptera</i>	<i>Miramella ebneri</i>
<i>Astacidae</i>	<i>Niphargus tatrensis</i>

Súbor máp k vybraným druhom z predmetov ochrany, ktoré patria do skupiny chránených alebo ohrozených druhov živočíchov európskeho významu, zahŕňa:

Mapa premetov ochrany - Živočíchy - Bezstavovce v prílohe č. 7.4.3,

Mapa premetov ochrany - Živočíchy - Stavovce (Stavovce č. 1) v prílohe č. 7.4.4.1,

Mapa premetov ochrany - Živočíchy - Stavovce (Stavovce č. 2) v prílohe č. 7.4.4.2,

Mapa premetov ochrany - Živočíchy - Stavovce (Stavovce č. 3) v prílohe č. 7.4.4.3 ,

Mapa premetov ochrany - Živočíchy - Stavovce (Stavovce č. 4) v prílohe č. 7.4.4.4,

Mapa premetov ochrany - Živočíchy - Stavovce (Stavovce č. 5) v prílohe č. 7.4.4.5,

Mapa premetov ochrany - Živočíchy - Stavovce (Stavovce č. 6) v prílohe č. 7.4.4.6.

- d) abiotické javy** (určené podľa Typizácie abiotických javov z Návrhu na prehodnotenie chránených území Slovenskej republiky, Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky, Banská Bystrica, 2007), uvedené v tabuľke č. 13.

Tabuľka č. 13: Abiotické javy, ktoré sú predmetom ochrany v rámci územia NP Poloniny alebo jeho OP

<i>Formy svahovej modelácie, erózie, zvetrávania, štruktúrne a tektonické formy reliéfu</i>
skalné okno (Oblazy, k. ú. Uličské Krivé), krajinársky významný hrebeň (Hlavný hrebeň Bukovských vrchov, masív Stinská, Veľký Bukovec, Nastaz, a i.), suťový prúd (Stinská a i.), zosuvy (svahové poruchy) a skalné steny vzniknuté zosuvmi; lokality s výrazným zastúpením viacerých geomorfologických foriem mezo - a makroreliéfu s výskytom výrazných balvanov, brál, balvanových prúdov, suťových prúdov, sutinových kužeľov, kamenného mora a zosuvov, na ktoré je viazaný výskyt biotopu Sk 2 Silikátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou (8220). (Jarabá skala, Borsučiny, Stinská, Stužica, Šípková, a i.).
<i>Pseudokrasový reliéf</i>
6 pseudokrasových jaskýň (5 v masíve Stinská, k. ú. Zboj a 1 na kóte Rypy, k. ú. Ruské), ktoré vznikli gravitačným odsadzovaním skalných blokov v súčinnosti s blokovým zosuvom a predstavujú výsledný tvar zvetrávania a odnosu hornín, gravitácie, sufózie a erózie.
<i>Stratigrafické a paleontologické lokality</i>
2 paleontologické lokality s výskytom fosílnych flóry (Potok Ráztoka, k. ú. Zboj, Kuzmovský potok, k. ú. Ruské – <i>Halimeda</i> sp.) a 2 s výskytom fosílnych fauny (vodný tok Ulička, k. ú. Runina – <i>Zoophycos circinnatus</i> , Hlboký potok, k. ú. Nová Sedlica – <i>Inoceramus balticus</i> a <i>Inoceramus mülleri</i>) a 1 typová lokalita nového druhu fosílie (locus typicus) – Národná prírodná rezervácia Jarabá skala, k. ú. Zboj s výskytom fosílnych flóry <i>Halimeidaites carpaticus</i>); Hlboký štruktúrny vrt Zboj –1 – k. ú. Uličské Krivé, lokalita vrtu v rámci prieskumných prác na ropu a zemný plyn, ktorého vyhodnotenie prinieslo komplexné poznatky podložia a determináciu zbojských vrstiev duklianskej jednotky; náučná geologická lokalita Dara – nachádza sa pri hlavnej ceste nad VN Starina v závere Brezoveckej doliny. Odkryté skalné steny sú výbornou ukážkou karpatského flyšového pásma. Striedajúce sa vrstvy pieskovcov a sivých až čiernych ílovcov odhaľujú podmienky vzniku týchto sedimentov v hlbokomorskom prostredí.
<i>Hydrologické formy</i>
pramene, prameniská, trvalé a občasné vodopády, 3 vodopády – Oreničov vodopád (12 m), k. ú. Runina a Vodopád Medová baba (10 m), k. ú. Nová Sedlica – genetický typ sutinový, Vodopád pod pilou (3 m), k. ú. Nová Sedlica – genetický typ – zdvojený; 3 penovcové prameniská – penovcové útvary vo forme pramenitov ako ukážka iniciálnej fázy procesu travertinizácie – pramenisko pod Dolinami, k. ú. Nová Sedlica, pramenisko nad Topoľanskou križovatkou, k. ú. Topoľa, pramenisko Krivianske oblazy, k. ú. Uličské Krivé; 2 minerálne pramene genetického typu hlbinné naftové vody – v Zboji (OP NP) – kalciumkarbonátová voda s obsahom sírovodíka a metánu a v Starine – natriumkarbonátová voda s obsahom sírovodíka a metánu.
<i>Fluviálny reliéf</i>
5 úsekov typických prirodzených flyšových vodných tokov s významnými a zaujímavými ukážkami foriem fluviálneho reliéfu a prirodzeného hydrologického režimu (meandre, vznik mŕtveho ramena, riečne pirátstvo, zárezy s odkryvmi a typickou ukážkou geologickej stavby jednotlivých vrstiev podložia).

e) **významné krajinné prvky** tvorené porastami starších lieskových krovín, mezofomy a mikroformy reliéfu – terasy, medze, políčka, remízky ako **kultúrno-historický a**

krajinársky významné prvky a štruktúry krajiny, kroviny, solitérne stromy, mokrade, brehové porasty, parky (v intravilánoch obcí), a pod.

2.2 Zhodnotenie stavu predmetu ochrany a stanovenie cieľov ochrany

Na základe zhodnotenia stavu druhov a biotopov zo správ podľa článku 17 smernice o biotopoch⁶, medzinárodných záväzkov a cieľov stanovených v strategických dokumentoch Európskej únie a Slovenskej republiky, je potrebné v predmetnom území **zachovať, zlepšiť, resp. v prípade vybraných druhov a biotopov, ktoré sú predmetom ochrany obnoviť ich priaznivý stav.**

Hodnotenie biotopov európskeho významu a stanovenie cieľov ochrany vymedzených v rámci jednotlivých dotknutých ÚEV a stanovenie cieľov ochrany biotopov a druhov európskeho významu v jednotlivých ÚEV je uvedené **v prílohe č. 7.9.** Stanovenie cieľov ochrany pre druhy vtákov v CHVÚ Bukovské vrchy a CHVÚ Laborecká vrchovina – časť je uvedené **v prílohe č. 7.10.**

Ciele ochrany a manažmentu NP Poloniny a jeho OP sú:

Dlhodobý cieľ 1: Uchovanie druhov a genetickej rozmanitosti

- zachovanie alebo zlepšovanie stavu **lesných** biotopov a druhov, ktoré sú predmetom ochrany územia NP v súlade s nastavenými cieľmi ochrany pre jednotlivé biotopy a druhy európskeho významu uvedenými v prílohe č. 7.9. a v prílohe č. 7.10.
 - Operatívny cieľ 1.1.: Zachovanie prirodzených lesných ekosystémov zabezpečením nerušeného priebehu prírodných procesov a zachovanie alebo zlepšenie stavu druhov a biotopov v území zóny A.
 - Operatívny cieľ 1.2.: Obnova a zlepšovanie stavu prirodzených lesných ekosystémov a zachovanie alebo zlepšenie stavu druhov a biotopov v území zóny B.
 - Operatívny cieľ 1.3.: Zlepšenie stavu/odolnosti ekosystémov podľa zásad trvalo udržateľného obhospodarovania lesov⁷ a postupná obnova prírody blízkych ekosystémov (zóna C – územie s 3. stupňom ochrany; zóna D – územie s 2. stupňom ochrany) a zachovanie alebo zlepšenie stavu druhov a biotopov v rámci zóny C a zóny D.

Dlhodobý cieľ 2: Rozvoj udržateľného cestovného ruchu postaveného najmä na rekreácii pri poznávaní prírody a krajiny a vzdelávacej ponuke pre návštevníka

- Operatívny cieľ 2.1.: Formovanie kvalitného zázemia založeného na spolupráci a uplatňovanie manažmentu udržateľného cestovného ruchu pre spravovanie NP Poloniny a vytváranie ponuky produktov v prírodnom cestovnom ruchu založenom na spoznávaní prírody a kultúrnych tradícií.
- Operatívny cieľ 2.2.: Vytváranie ponuky inovatívnych produktov v prírodnom cestovnom ruchu založenej najmä na rekreácii pri poznávaní prírody, krajiny a kultúrnych tradícií a vzdelávacej ponuke pre návštevníka NP Poloniny a jeho OP.
- Operatívny cieľ 2.3.: Realizácia environmentálnej výchovy a vzdelávania rôznych cieľových skupín, osobitne s dôrazom na lokalitu svetového dedičstva UNESCO Staré bukové lesy a bukové pralesy Karpát a iných regiónov Európy a ostatné medzinárodné záväzky.

⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/AUTO/?uri=celex:31992L0043>

⁷ <https://www.forestportal.sk/odborna-sekcia-i/lesnicka-politika-a-legislativa/trvalo-udrzatelne-obhospod-lesov/>

Dlhodobý cieľ 3: Výskum a monitoring

- Operatívny cieľ 3.1.: Zlepšenie poznania významných a osobitne chránených častí prírody a krajiny, predmetov ochrany a poznania faktorov ovplyvňujúcich ich stav v NP Poloniny, ako aj jeho OP.
- Operatívny cieľ 3.2.: Vyhodnocovanie opatrení ochrany prírody vrátane analýzy efektívnosti nastavenia opatrení v NP Poloniny, ako aj jeho OP.
- Operatívny cieľ 3.3.: Podpora a koordinácia vedeckého výskumu a monitoringu, výmeny informácií týkajúcich sa NP Poloniny, ako aj jeho OP (s dôrazom a vo vzťahu k cezhraničným chráneným územiám a lokalite svetového dedičstva UNESCO).

Dlhodobý cieľ 4: Zachovanie alebo zlepšovanie stavu nelesných biotopov a druhov

- zachovanie alebo zlepšovanie stavu **nelesných** biotopov a druhov, ktoré sú predmetom ochrany územia v súlade s nastavenými cieľmi ochrany pre jednotlivé biotopy a druhy európskeho významu uvedenými v prílohe č. 7.9 a v prílohe č. 7.10 tohto dokumentu.

- Operatívny cieľ 4.1.: Zachovanie trvalých trávnych porastov na nezmenšujúcej sa výmere a ich obnova na zanikajúcich plochách.
- Operatívny cieľ 4.2.: Zachovanie ostatných biotopov s extenzívnym využitím na nezmenšujúcej sa výmere a ich obnova na zanikajúcich plochách.
- Operatívny cieľ 4.3.: Zachovanie nezmeneného charakteru a kontinuity mokradí a vodných tokov bez úprav toku na celej ich dĺžke.

Dlhodobý cieľ 5: Zachovanie krajinného rázu územia a jeho estetickej a prírodnej hodnoty

- Operatívny cieľ 5.1.: Zamedzenie urbanizovania zón NP, zachovanie špecifického a charakteristického krajinného rázu poloninských lúk a poľnohospodárskych častí územia vrátane OP NP
- Operatívny cieľ 5.2.: Posudzovanie dopadu investičných a rozvojových aktivít na migráciu živočíchov a eliminovanie bariérového efektu existujúcej infraštruktúry.
- Operatívny cieľ 5.3.: Zníženie spotreby distribučne dodávanej elektrickej energie a zvýšenie energetickej sebestačnosti budov v NP Poloniny a jeho OP.
- Operatívny cieľ 5.4.: Pravidelná údržba lesných ciest.
- Operatívny cieľ 5.5.: Podpora zachytávania vody v krajine.
- Operatívny cieľ 5.6.: Protipožiarna ochrana.
- Operatívny cieľ 5.7.: Manažmentové opatrenia zamerané na odstraňovanie invázných nepôvodných druhov rastlín a živočíchov.
- Operatívny cieľ 5.8.: Vytváranie podmienok pre súžitie človeka s prírodou (veľké šelmy, bobor vodný, zubor hrivnatý).
- Operatívny cieľ 5.9.: Zvýšenie atraktivity včelárstva.

Dlhodobý cieľ 6: Udržiavanie environmentálnych/ekosystémových služieb územia

- Operatívny cieľ 6.1.: Identifikácia ekologických, sociálnych a ekonomických hodnôt územia a následne ich ochrana a uplatňovanie vhodných schém pre platby za environmentálne tovary a služby poskytované lesmi s dôrazom na ochranu vodných zdrojov v OP NP Poloniny.
- Operatívny cieľ 6.2.: Postupné zlepšovanie regulačných/podporných a kultúrnych ES územia a ich podpora v budúcom využívaní územia:
 - posilnenie úlohy lesov pri zmierňovaní zmeny klímy a ukladaní uhlíka;
 - podpora kultúrneho dedičstva lesov;

- zlepšenie plnenia sociálnych funkcií lesov (hubárčenie, rybárčenie, zdravie a psychická pohoda);
- ochrana prirodzených biotopov a biologickej diverzity (opeľovačov, ochrana „evolučného“ potenciálu – genetickej, druhovej a ekosystémovej diverzity).

Dlhodobý cieľ 7: Trvalo udržateľné využívanie zdrojov z prírodných ekosystémov a zlepšenie akceptácie ochrany prírody v území

- Operatívny cieľ 7.1.: Plnenie Programu UNESCO Človek a biosféra (Man and the Biosphere – MAB) (ďalej len „MBR“) – obzvlášť podpora rozvojovej funkcie v prechodnej zóne MBR Východné Karpaty, ktorá je zameraná na zabezpečenie udržateľného hospodárskeho a sociálneho rozvoja územia, stará sa o zachovanie prítomnosti človeka, ktorý využíva krajinu udržateľným spôsobom rovnako ako jeho predkovia, podpora tradičných spôsobov/kultúry pre spravovanie prírodných zdrojov (salašníctvo, drevorezba, šindle, a pod.).
- Operatívny cieľ 7.2.: Podpora socio-ekonomického rozvoja a poskytovania úžitkov miestnym obyvateľom, zlepšenie kvality života miestnych obyvateľov, ktorí žijú v obciach v rámci územia OP NP Poloniny (napr. výstavba ekologickej infraštruktúry, zlepšenie dostupnosti pitnej vody, odkanalizovanie obcí, cestná sieť a udržateľná mobilita, podpora obnovy sídel, zmena bázy vykurovania domov, bytov a verejných budov s dôrazom na obnoviteľné zdroje energie, podpora vytvorenia hraničného prechodu Ulič - Zabrod', zvýšenie počtu pracovných miest, podpora domácich fariem a malého podnikania, štartovací kapitál, programy malých grantov, podnikateľské poradenstvo, a pod.).
- Operatívny cieľ 7.3.: Udržateľné využívanie prírodných zdrojov prostredníctvom dodávania prírodných produktov a poskytovania služieb (palivové drevo, a pod.).

Dlhodobý cieľ 8: Zabezpečenie ochrany územia medzinárodného významu lokality svetového prírodného dedičstva UNESCO Staré bukové lesy a bukové pralesy Karpát a iných regiónov Európy, ako aj Európskeho diplomu Rady Európy

- Operatívny cieľ 8.1.: Zabezpečenie ochrany územia medzinárodného významu lokality svetového prírodného dedičstva UNESCO v súlade so záväzkami a odporúčaniami.
- Operatívny cieľ 8.2.: Zabezpečenie ochrany územia v súlade s podmienkami a odporúčaniami k znovuuudeleniu Európskeho diplomu Rady Európy

3. PODROBNOSTI O OCHRANE A VYUŽÍVANÍ ÚZEMIA

3.1 Vymedzenie zón a ekologicko-funkčných priestorov, podrobnosti o podmienkach územnej ochrany

K zabezpečeniu cieľov ochrany slúži diferenciácia územia NP Poloniny na ekologicko-funkčné priestory (ďalej len „EFP“) a zóny.

Mapa vymedzenia zón NP Poloniny a jeho OP – Fyzicko-geografická mapa je v prílohe č. 7.3.1., **mapa ekologicko-funkčných priestorov (EFP)** je v prílohe č. 7.3.2.

Rozdelenie územia na EFP:

EFP sú vymedzené na základe zoskupenia ekologicky príbuzných biotopov a ich rovnakého ekologického a socioekonomického hodnotenia. EFP je charakterizovaný homogenitou ekologických podmienok a jednotným funkčným zameraním z hľadiska cieľov ochrany prírody, pričom je v území priestorovo opakovateľnou jednotkou s podrobne určeným typom základnej starostlivosti. **Na území NP Poloniny sa vyčleňuje 15 EFP.**

Tabuľka č. 14: Vyčlenené EFP v rámci územia NP Poloniny

Kód EFP	Názov EFP	Zóna	Výmera EFP (ha), prekryv s ÚEV	Špecifické socioekonomické využitie územia
EFP 1.1	Lesy jadrovej zóny lokality UNESCO	A	2 415,51 ha z toho prekryv s ÚEV Bukovské vrchy 2296,97 ha, s ÚEV Stinská 74,27 ha, s ÚEV Beskyd (časť) 44,27 ha	Bezzásahový režim, ochrana prírodných procesov prebiehajúcich v lesných biotopoch a biotopov druhov rastlín a živočíchov tvoriacich predmet ochrany.
EFP 1.2	Lesy ponechané na samovoľný vývoj	A	2 765,25 ha z toho prekryv s ÚEV Bukovské vrchy 2615,38 ha, s ÚEV Stinská 90,57 ha, s ÚEV Beskyd (časť) 25,50 ha, mimo ÚEV 33,80 ha	Nerušený, samovoľný vývoj biotopov, ochrana biotopov druhov rastlín a živočíchov tvoriacich predmet ochrany.
EFP 2.1	Lesy striktnej nárazníkovej subzóny (B1) lokality UNESCO	B	509,61 ha z toho prekryv s ÚEV Bukovské vrchy 464,92 ha, s ÚEV Stinská 44,69 ha	Zásahy v ochrannej nárazníkovej zóne zamerané iba na jednotlivý stromový výber v prospech ochrany samotných komponentov.
EFP 2.2	Lesy s cieľom dosiahnutia stavu prirodzeného ekosystému manažmentovými zásahmi	B	646,36 ha z toho prekryv s ÚEV Bukovské vrchy 246,17 ha, s ÚEV Stinská 398,14 ha, mimo ÚEV 2,05 ha	Prírode blízke obhospodarovanie v lesných porastoch smerom k prírodnému lesu.

Kód EFP	Názov EFP	Zóna	Výmera EFP (ha), prekryv s ÚEV	Špecifické socioekonomické využitie územia
EFP 3.1	Lesy širšej nárazníkovej subzóny (B2) lokality UNESCO, resp. subzóny ochrany krajiny a udržateľného rozvoja s prírodou blízkym hospodárením	C	10 434,54 ha z toho prekryv s ÚEV Bukovské vrchy 9721,42 ha, s ÚEV Stinská 672,91 ha, mimo ÚEV 40,21 ha	V tejto subzóne je možné uplatňovať len prírodu blízky manažment lesov, zameraný na zlepšenie stavu prirodzených ekosystémov bukového lesa v súlade s medzinárodnými záväzkami a odporúčaniami pre širšiu nárazníkovú subzónu.
EFP 3.2	Lesy s cieľom zabezpečenia priaznivého stavu biotopov a biotopov druhov európskeho významu <u>na neštátnych pozemkoch</u>	C	10 184,34 ha z toho prekryv s ÚEV Bukovské vrchy 9990,00 ha, s ÚEV Stinská 165,47 ha, s ÚEV Ulička 0,07 ha, mimo ÚEV 28,80 ha	Lesy s prírodou blízkym obhospodarovaním v lesoch určené na trvalé využitie človekom a trvalé zaradenie do zóny C . Obmedzenia vyplývajú len zo stanoveného stupňa ochrany. Navyšovanie podmienok ochrany nad rámec stanoveného stupňa ochrany zákonom č. 543/2002 Z. z. je možné len z iniciatívy alebo po dohode s vlastníkom/užívateľom pozemkov.
EFP 3.3	Lesy s prírodou blízkym obhospodarovaním	C	1 801,07 ha z toho prekryv s ÚEV Bukovské vrchy 786,70 ha, s ÚEV Stinská 4,38 ha, s ÚEV Ulička 0,06 ha, s ÚEV Lúky za Karcabou 0,28 ha, mimo ÚEV 1009,65 ha	Lesy s prírodou blízkym obhospodarovaním v lesoch, kde je cieľom zachovať alebo postupne zlepšiť stav ekosystémov významných z hľadiska biologickej rozmanitosti alebo obnoviť prírodu blízke ekosystémy.
EFP 4.1	Lesy zóny D	D	745,78 ha z toho prekryv s ÚEV Bukovské vrchy 0,30 ha, s ÚEV Stinská 0,22 ha, mimo ÚEV 745,26 ha	Lesy zabezpečujúce celistvosť územia NP, určené na trvalé využívanie človekom s preferenciou prírody blízkeho obhospodarovania v lesoch.
EFP 4.2	Lesy s bežným obhospodarovaním	OP	3 434,36 ha z toho prekryv s ÚEV Bukovské vrchy 0,43 ha, s ÚEV Lúky za Karcabou 1,23 ha, mimo ÚEV 3432,70 ha	Bežné obhospodarovanie v lesoch štandardnými postupmi v zmysle druhého stupňa ochrany zákona č. 543/2002 Z. z.
EFP 5	Lúky a pasienky	A/ B/ C/ D/ OP	2 853,95 ha z toho prekryv s ÚEV Bukovské vrchy 1379,42 ha, s ÚEV Stinská 23,31 ha, s ÚEV Ulička 5,32 ha, s ÚEV Lúky za	Stále, pravidelné, poľnohospodárske využívanie kosením alebo pastvou v súlade so špecifikami pre jednotlivé biotopy (typy biotopov) a/alebo pre druhy. Patria tu aj lesné lúčky a plochy vymedzené v rámci programu starostlivosti o les (ďalej

Kód EFP	Názov EFP	Zóna	Výmera EFP (ha), prekryv s ÚEV	Špecifické socioekonomické využitie územia
			Karcabou 185,30 ha, mimo ÚEV 1260,60 ha	len „PSL“) ako ostatné lesné pozemky – pozemky tvorby a ostatné poľovné pozemky - pozemky slúžiace poľovnému hospodárstvu.
EFP 6	Nelesná drevinová vegetácia	B/ C/ D/ OP	3 929,64 ha z toho prekryv s ÚEV Bukovské vrchy 941,43 ha, s ÚEV Stinská 65,01 ha, s ÚEV Lúky za Karcabou 61,92 ha, mimo ÚEV 2861,28 ha	Na určitých častiach – rekonštrukcia travných biotopov výrubom drevín a jednorazovým mulčovaním a následným kosením a/alebo extenzívnou alebo intenzívnou pastvou hospodárskych zvierat. Výruby a obhospodarovanie v súlade so špecifikami pre existujúce/jednotlivé biotopy a druhy, s ponechaním solitérnych stromov a/alebo skupiniek drevín, bez výrubov na častiach s vyvinutými krovinnými a lesnými biotopmi – predmetmi ochrany. Patria tu aj plochy, ktoré boli v minulosti aktívne využívané na poľnohospodársku činnosť – kosenie alebo pasenie, ale dnes sú opustené, postupne zarastajú náletom drevín a nachádzajú sa mimo rámca identifikačného systému poľnohospodárskych pozemkov (LPIS). Po vykonaní rekonštrukcie sa obnovené plochy preradia do EFP 5 – Lúky a pasienky.
EFP 7	Ostatné biotopy s extenzívnym využitím	A/ B/ C	326,29 ha z toho prekryv s ÚEV Bukovské vrchy 325,59 ha, s ÚEV Stinská 0,70 ha	Extenzívne využitie v súlade so špecifikami biotopov a predmetmi ochrany (pseudokrasové jaskyne, VN Starina, Rybník Na mlákach, rašeliniská a slatiny, penovec).
EFP 8	Vodné toky	A/ B/ C/ D/ OP	239,98 ha z toho prekryv s ÚEV Bukovské vrchy 92,99 ha, s ÚEV Stinská 1,61 ha, s ÚEV Ulička 92,14 ha, mimo ÚEV 53,24 ha	Využitie v súlade s dotknutými predmetmi ochrany prírody, na miestach s výskytom nelesných biotopov – napr. kosenie a výrub sukcesných drevín (ÚEV Ulička).
EFP 9.1	Antropogénne biotopy	C/ D/ OP	1 024,90 ha z toho prekryv s ÚEV Bukovské vrchy 199,04 ha, s ÚEV Stinská 1,47 ha, s ÚEV Ulička 5,18 ha, mimo ÚEV 819,21 ha	Ide o plochy, na ktorých sa nachádzajú chaty, cesty, lesné sklady alebo rôzne ľudskou činnosťou upravené plochy, ako cintoríny, bývalé záhrady, sady a nádvorcia v pásme hygienickej ochrany (PHO) VN Starina, a pod.

Kód EFP	Názov EFP	Zóna	Výmera EFP (ha), prekryv s ÚEV	Špecifické socioekonomické využitie územia
				Funkčné využitie mimo ochrany prírody s prevažujúcou funkciou mimo výrazných záujmov ochrany prírody, kde prírodovedne a ochranársky cenné plochy absentujú.
EFP 9.2	Lesné cesty a zväžnice	A/ B/ C/ D/ OP	236,47 ha z toho prekryv s ÚEV Bukovské vrchy 181,97 ha, s ÚEV Stinská 8,66 ha, mimo ÚEV 45,81 ha	Údržba využívaných alebo revitalizácia nevyužívaných lesných ciest a zväžnic, realizácia protierózných opatrení, využitie z hľadiska protipožiarnej ochrany, na vykonávanie činnosti v súvislosti s ochranou štítnej hranice a plánovaný rozvoj turistických trás (cyklistické, bežecké, bežkárské, pre peších).

Rozdelenie územia na zóny:

NP Poloniny sa člení na zóny A, B, C a D. Pri ich vylišovaní sa zohľadňovala prítomnosť biotopov, ich zachovalosť a vzácnosť, intenzita lesníckeho využívania, rekreačno-sportové a iné využívanie územia, potenciál a význam poskytovaných ES, výskyt zastavaných plôch, infraštruktúry, verejných zariadení a priestorov s iným funkčným zameraním. Zároveň sa zohľadnil a rešpektoval aj súhlas/nesúhlas vlastníkov/užívateľov pozemkov v neštátnom vlastníctve v zmysle § 50 ods. 7 zákona č. 543/2002 Z. z. Taktiež sa prihliadalo na potrebu zabezpečenia celistvosti zón a potrebu zabezpečenia jednotného spôsobu starostlivosti o zóny a dosiahnutie cieľa ich ochrany. V neposlednom rade zohľadňuje návrh zón aj oprávnené záujmy občana, samospráv a ostatných dotknutých subjektov na vidieku v zmysle Programového vyhlásenia Vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2023 – 2027.

Zóna A – 5. stupeň ochrany

Výmera: 5 201,10 ha (16,73 %)

Zaraďujeme sem EFP 1.1 Lesy jadrovej zóny lokality UNESCO (2 415,51 ha) a EFP 1.2 Lesy ponechané na samovoľný vývoj (2 765,25 ha).

V EFP 1.1 sa nachádzajú plochy horských poloninských lúk na hlavnom karpatskom hrebeni, vymedzené ako EFP 5 so štvrtým stupňom ochrany.

Do EFP 1.2 zasahujú EFP 5 Lúky a pasienky s tretím stupňom ochrany, EFP 8 Vodné toky a EFP 9.2 Lesné cesty a zväžnice s tretím stupňom ochrany.

Pri vymedzení zóny A boli zohľadnené vedecké odporúčania pre ochranu dolinových komplexov a priestorové rozloženie existujúcich PR s cieľom integrovať ich do väčších celkov.

Podľa § 19 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z. z. cieľom ochrany NP je zachovanie alebo postupná obnova prirodzených ekosystémov vrátane zabezpečenia nerušeného priebehu prírodných procesov najmenej na troch štvrtinách územia NP. Tento cieľ sa zabezpečuje zonáciou NP. Tento cieľ predstavuje **dlhodobý strategický cieľ** a je reálne ho dosiahnuť až v

časovom horizonte 30 - 50 rokov. Časový rámec možno v prípade potreby aktualizovať na základe vývoja spoločenských požiadaviek a výsledkov priebežného hodnotenia ekologického stavu územia.

Základný rámec opatrení: ponechanie biotopov na nerušený, samovoľný vývoj, bez intervencie človeka, aby v týchto lesných porastoch človek svojou činnosťou neovplyvnil hlavný predmet ochrany – prírodné procesy prebiehajúce v lesných biotopoch územia a zároveň sa zachoval alebo zlepšil stav biotopov a druhov európskeho významu.

Súčasťou zóny A je celé územie jadrových zón (EFP 1.1) a sčasti striktných nárazníkových subzón B1 (v štátnom vlastníctve) komponentov lokality svetového prírodného dedičstva UNESCO, boli tu začlenené sčasti aj lesy širšej nárazníkovej subzóny B2 (v štátnom vlastníctve). Lesy zóny A v EFP 1.2 majú potenciál stať sa v budúcnosti súčasťou rozšírenia jadrovej zóny lokality svetového prírodného dedičstva UNESCO (EFP 1.1).

Okrem dominantných lesných biotopov sa v zóne A v EFP 1.1 aj EFP 1.2 nachádzajú i plošne nevelké nelesné biotopy európskeho významu – Lk 1 Nížinné a podhorské kosné lúky (6510) a Lk 2 Horské kosné lúky (6520), či lesné lúčky s výskytom zvončeka hrubokoreňového (*Campanula serrata*) a iných chránených druhov rastlín, ktoré sú predmetom ochrany ÚEV Bukovské vrchy a ÚEV Stinská. Ich zachovanie si vyžaduje vykonanie zásahov na ich záchranu v podobe pravidelnej starostlivosti. Väčšina z nich bola do súčasnosti udržiavaná extenzívnym kosením. Pre nelesné biotopy navrhujeme cielený manažment, preto bolo potrebné pre tieto biotopy vyčleňovať samostatný EFP 5 Lúky a pasienky, kde je stanovený štvrtý, alebo tretí stupeň ochrany. Na týchto lúkach je nevyhnutný príležitostný manažment tradičným spôsobom - kosba lúk bez rozorávania a intenzifikácie. Tieto nelesné biotopy nepredstavujú hrozbu pre hlavný predmet, resp. cieľ ochrany zóny A, ktorým sú nerušené prírodné procesy. Na týchto lokalitách/pozemkoch budú činnosti vykonávané v zmysle opatrení pre EFP 5.

V zóne A sa nachádzajú aj citlivé prameništne časti vodných tokov, ktoré je dôležité chrániť bezzásahovým režimom. Nachádzajú sa tu aj plochy zaradené do EFP 9.2 Lesné cesty a zväžnice, na ktorých bol vymedzený tretí stupeň ochrany, a teda výmerou prislúchajú k zóne C. V EFP 9.2 Lesné cesty a zväžnice sa bude vykonávať údržba využívaných alebo revitalizácia nevyužívaných lesných ciest a zväžnic, realizácia protieróznych opatrení, odstraňovanie ekologických pascí pre obojživelníky, ich využitie je vymedzené pre protipožiarnu ochranu, na vykonávanie činnosti v súvislosti s ochranou štátnej hranice, na plánovaný rozvoj turistických trás (cyklistické, bežecké, bežkárské, konské, pre peších) a budú slúžiť pre potreby obhospodarovateľa lesa a vlastníka, správcu a nájomcu pozemku v súvislosti s obhospodarovaním pozemkov, pri výkone práva poľovníctva, či pohyb členov policajného zboru Slovenskej republiky zabezpečujúcich kontrolu vonkajšej hranice.

Navrhovaná zóna A má hranicu spoločnú so slovensko-poľskou štátnou hranicou v dĺžke 24,48 km a tiež so slovensko-ukrajinskou štátnou hranicou v dĺžke 8,59 km. Na slovensko-poľskej štátnej hranici je stanovený hraničný pruh o šírke 1 m po oboch stranách od čiary štátnej hranice a na slovensko-ukrajinskej štátnej hranici je stanovený hraničný pruh o šírke 7 m po oboch stranách od čiary štátnej hranice. Na týchto hraničných pruhoch je nutné v pravidelných intervaloch odstraňovať krovinaté porasty, nálety drevín, konáre prerastajúce z vedľajších lesných porastov, prípadné zlomy či vývraty, aby bol zabezpečený jednoznačný a zreteľný priebeh štátnej hranice. V súvislosti s vykonávaním týchto prác a tiež prác na údržbe značenia štátnej hranice sú dotknuté strany povinné strpieť vykonávanie prác spojených s vyznačovaním, zameriavaním a údržbou štátnej hranice. Taktiež sú povinné umožniť prístup a vjazd vozidiel osobám povereným na výkon týchto prác (zákon č. 298/1999 Z. z. o správe štátnych hraníc v znení neskorších predpisov).

Slovensko-poľská štátna hranica je tzv. vnútornou hranicou Schengenského priestoru v zmysle článku 2 odsek 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/399 z 9. marca 2016, ktorým sa ustanovuje kódex Únie o pravidlách upravujúcich pohyb osôb cez hranice

(Kódex schengenských hraníc) a slovensko-ukrajinská štátna hranica je podľa článku 2 odsek 2 tohto nariadenia vonkajšou hranicou Schengenského priestoru. Zóna A, B, C, D a OP do vzdialenosti 5 km od vonkajšej hranice Schengenského priestoru patrí k tzv. územiu v blízkosti vonkajšej hranice v zmysle § 2 ods. 1 písm. b) zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 404/2011 Z. z.), zostávajúca západná časť patrí k tzv. prihraničnému územiu vonkajšej hranice v zmysle § 2 ods. 1 písm. m) zákona č. 404/2011 Z. z. Vzhľadom na to, že vonkajšia hranica si vyžaduje zvýšenú ostrahu, v území zóny A bude nevyhnutný pohyb členov Policajného zboru Slovenskej republiky zabezpečujúcich kontrolu vonkajšej hranice.

Povinnosti vyplývajúce správcovi tejto hranice (Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, odbor správy štátnych hraníc) a tiež výkon kontroly vonkajšej hranice policajným zborom sa považujú za činnosti podľa § 29 ods. 1 písm. f) zákona č. 543/2002 Z. z. v súvislosti s § 29 ods. 2 predmetného zákona.

V zóne A sa bude vykonávať monitoring a prírodovedný prieskum a výskum a opatrenia na odstraňovanie a zamedzenie šírenia nepôvodných a invázných nepôvodných druhov rastlín a živočíchov. V prípade invázných nepôvodných druhov rastlín a živočíchov je potrebné získať aktuálne informácie o ich výskyte v rámci aktivity monitorovania biotopov a druhov. V prípade zistenia ich výskytu budeme postupovať v súlade s vyhláškou Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 485/2023 Z. z., ktorou sa mení vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 450/2019 Z. z., ktorou sa ustanovujú podmienky a spôsoby odstraňovania invázných nepôvodných druhov (ďalej len „vyhláška č. 485/2023 Z. z.“).

Zóna B – 4 . stupeň ochrany

Výmera: 1 259,31 ha (4,05 %)

Zaraďujeme sem EFP 2.1 Lesy striktnej nárazníkovej subzóny (B1) lokality UNESCO 509,61 ha (z celkovej výmery subzóny B1 UNESCO 986,32 ha), EFP 2.2 Lesy s cieľom dosiahnutia prirodzeného ekosystému manažmentovými zásahmi (646,36 ha).

Do EFP 2.2 zasahujú EFP 5 Lúky a pasienky so štvrtým stupňom ochrany (96,65 ha), EFP 8 Vodné toky a EFP 9.1 Antropogénne biotopy s tretím stupňom ochrany, tiež EFP 9.2 Lesné cesty a zväžnice s tretím stupňom ochrany.

Časový horizont pre preradenie týchto porastov zóny B do zóny A sa presne nestanovuje. Bude možné po prehodnotení aktuálneho stavu ekosystémov územia. Tým bude zaručené, že bude zohľadnené odborné posúdenie stavu navrhovanej zóny.

Základný rámec opatrení:

Lesné porasty EFP 2.1 so 4. stupňom ochrany sú súčasťou prísnejšej nárazníkovej zóny B1 lokality svetového dedičstva UNESCO, v ktorej je v rámci manažmentu prípustný len jednotlivý výber stromov výlučne v prospech ochrany samotných komponentov.

V porastoch EFP 2.2 bude realizované prírode blízke obhospodarovanie smerom k prírodnému lesu.

V EFP 2.1 aj EFP 2.2 sa budú realizovať opatrenia a aktivity na zabezpečenie ochrany a starostlivosti o chránené druhy rastlín a živočíchov a biotopy európskeho a národného významu. V zóne B sa bude vykonávať monitoring a prírodovedný prieskum a výskum a opatrenia na odstraňovanie a zamedzenie šírenia nepôvodných a invázných nepôvodných druhov rastlín a živočíchov. V prípade invázných nepôvodných druhov rastlín a živočíchov momentálne nedisponujeme aktuálnou informáciou o ich výskyte v predmetnom území. Túto informáciu získame až počas aktivity monitorovania biotopov a druhov. V prípade zistenia ich výskytu budeme postupovať v súlade s vyhláškou č. 485/2023 Z. z.

Okrem dominantných lesných biotopov sa v zóne B nachádzajú i plošne nevelké lúky a mokrade a slatiny, ktorých udržanie si vyžaduje pravidelnú starostlivosť (kosenie, výruby náletových drevín, pastva, a pod.) v súlade s dotknutými predmetmi ochrany.

Nachádzajú sa tu aj plochy zaradené do EFP 9.2 Lesné cesty a zväžnice, na ktorých bol vymedzený tretí stupeň ochrany, a teda výmerou prislúchajú k zóne C. V predmetnom EFP sa bude vykonávať údržba alebo revitalizácia lesných ciest a zväžnic, realizácia protieróznych opatrení, odstraňovanie ekologických pascí pre obojživelníky, ich využitie je vymedzené pre prírodu blízke obhospodarovanie v lesoch, protipožiarnu ochranu, na vykonávanie činnosti v súvislosti s ochranou štátnej hranice, na plánovaný rozvoj turistických trás (cyklistické, bežecké, bežkárské, konské, pre peších) a budú slúžiť pre potreby obhospodarovateľa lesa a vlastníka, správcu a nájomcu pozemku v súvislosti s obhospodarovaním pozemkov, pri výkone práva poľovníctva, či pohyb členov Policajného zboru Slovenskej republiky zabezpečujúcich kontrolu vonkajšej štátnej hranice.

Zóna C – 3 . stupeň ochrany

Výmera: 23 852,91 ha (76,73 %)

Zaraďujeme sem EFP 3.1 Lesy širšej nárazníkovej subzóny (B2) lokality UNESCO, resp. subzóny ochrany krajiny a udržateľného rozvoja s prírodou blízkym obhospodarovaním, EFP 3.2 Lesy s cieľom zabezpečenia priaznivého stavu biotopov a biotopov druhov európskeho významu **na neštátnych pozemkoch** a EFP 3.3 Lesy s prírodou blízkym obhospodarovaním.

V zóne C sa nachádzajú aj EFP 5 Lúky a pasienky, EFP 6 Nelesná drevinová vegetácia, EFP 7 Ostatné biotopy s extenzívnym využitím, EFP 8 Vodné toky a EFP 9.1 Antropogénne biotopy, EFP 9.2 Lesné cesty a zväžnice.

Základný rámec opatrení:

EFP 3.1 Lesy širšej nárazníkovej subzóny (B2) lokality UNESCO, resp. subzóny ochrany krajiny a udržateľného rozvoja s prírodou blízkym obhospodarovaním.

V súlade s medzinárodnými záväzkami a odporúčaniami pre širšiu nárazníkovú subzónu tu budú postupne aplikované opatrenia zamerané na zachovanie alebo postupnú obnovu prirodzených ekosystémov v lesných porastoch, znižovanie objemu ťažby, kontinuálny prechod k jednotlivému, resp. skupinovému výberu s cieľom vytvorenia vekovo a priestorovo diferencovanej štruktúry porastov a zvyšovanie podielu mŕtveho dreva, stromov na dožitie, zvyšovanie podielu zastúpenia starších porastov v štádiu zrelosti a rozpadu.

EFP 3.2 Lesy s cieľom zabezpečenia priaznivého stavu biotopov a biotopov druhov európskeho významu **na neštátnych pozemkoch**.

Ide o lesy s prírodou blízkym obhospodarovaním určené na trvalé využitie človekom a **trvalé zaradenie do zóny C**. Obmedzenia vyplývajú len zo stanoveného stupňa ochrany. Navyšovanie podmienok ochrany nad rámec stanoveného stupňa ochrany v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. je možné len z iniciatívy alebo po dohode s vlastníkom/užívateľom pozemkov.

Pri realizácii prírody blízkeho hospodárenia je potrebné, aby boli lesné porasty prístupné v rozsahu, ktorý umožňuje bezpečný, ekologicky šetrný a dlhodobý udržateľný výkon potrebných manažmentových zásahov. V prípadoch, kde sa preukáže opodstatnená potreba obslužného prístupu, je možné využiť existujúcu približovaciu a odvoznú sieť, prípadne ju doplniť v nevyhnutnom a ekologicky akceptovateľnom rozsahu. Zámerom nie je plošné zahusťovanie terciárnej lesnej dopravnej siete, ale cielená, najmenšia možná potreba

prístupu, ktorá podporí transformáciu porastov na stabilné, viacvrstvové a prírode blízke lesné ekosystémy. Takéto riešenie zároveň rešpektuje ochranu biotopu Ls 5.1 – bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy (9130) a predstavuje opatrenie na zlepšenie stavu biotopu, ktorý v území NP Poloniny predstavuje 94 % z lesných biotopov a vyžaduje manažment s najvyššou mierou ohľaduplnosti.

Na neštátnych pozemkoch v ich vlastníctve sú stanovené ako výsledok odborného konsenzu nasledujúce **ciele ochrany pre EFP 3.2 (rovnako aj časti EFP 5, EFP 6, EFP 7, EFP 9.1 a EFP 9.2 v neštátnom vlastníctve):**

- zodpovedné, trvalo udržateľné hospodárenie na pozemkoch v Starinskej a Uličskej doline, na pozemkoch v súkromnom vlastníctve, t. j. vykonávať hospodársku činnosť v lesoch prírode blízkym spôsobom obhospodarovania, brať drevo, ostatné produkty a úžitky z lesa, vykonávať právo poľovníctva, športový rybolov a chov rýb, komplexná podpora turizmu vo forme poskytovania reštauračných a ubytovacích služieb, budovať ekostavby ako napríklad ekovčelíny, oddychové a relaxačné zóny, prístrešky pre prenocovania turistov, bivačkové miesta a campings pre peších aj cykloturistov, čím dôjde ku komplexnému a hlavne ekonomickému pozdvihnutiu regiónu,
- ochrana tradičnej kultúrnej krajiny Nízkych Beskýd - Polonín, ktorá získala dlhodobou súčinnosťou lesníkov, urbárikov, poľovníkov, odborných lesných hospodárov a prírody samotnej špecifický charakter výnimočných estetických, ekologických a kultúrnych hodnôt a má jedinečnú biologickú rozmanitosť,
- zabezpečenie nerušeného pokračovania alebo obnovy tohto tradičného spolužitia pre ochranu zachovanie a ďalší vývin územia a podporovať komplexný hospodársky a sociálny rozvoj vidieckych oblastí v území Nízkych Beskýd – Polonín,
- rozvíjať duchovné hodnoty a podporovať zachovanie prírodných a kultúrnych hodnôt v duchu manažmentových cieľov pre chránené územie Nízkych Beskýd – Polonín,
- podporovať vzdelávanie a informovanosť občanov a návštevníkov územia.

EFP 3.3 Lesy s prírode blízkym obhospodarovaním

Prírode blízke obhospodarovanie lesa v zmysle § 2 písm. x) zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 326/2005 Z. z.“), výlučne jednotlivý alebo skupinový výber stromov bez ohľadu na sklon a charakter terénu, zamerané na zlepšenie drevinového zloženia a štruktúry lesných biotopov - pri pestovnej a ťažbovej činnosti zachovať prirodzené drevinové zloženie lesných biotopov podľa Katalógu biotopov, t. j. zachovať podiel hlavných a typických druhov drevín, ťažbou prednostne odstraňovať netypické a stanovištne nepôvodné druhy – výnimkou sú pionierske dreviny do 20 % zastúpenia v poraste.

Do zóny C je zaradené aj územie VN Starina, ktorá je v EFP 7 Ostatné biotopy s extenzívnym využitím. VN Starina predstavuje mokrad' regionálneho významu. Vybudovaním VN Starina sa vytvorili vhodné podmienky pre výskyt vodného a pri vode žijúceho vtáctva, nádrž leží na významnej migračnej ceste vtáctva, tiahnuceho Východnými Karpatami z Poľska a Ukrajiny na juh a opačne. Poskytuje významnú oddychovú plochu pre migrujúce vtáctvo. Bolo tu monitorovaných takmer 50 vtáčích druhov ekologicky viazaných na vodnú hladinu a brehy VN. Brehy VN Starina osídľuje aj bobor vodný.

V pásmach hygienickej ochrany VN Starina platia zároveň obmedzenia, ktoré boli stanovené z dôvodu zachovania potrebnej hygienickej ochrany zberného územia vodárenského zdroja a sú definované v rozhodnutí Okresného úradu životného prostredia Košice - vidiek, č. ŽP-577/1991 -Mi zo dňa 17.1.1992, v ktorom boli stanovené záväzné podmienky pre spôsob hospodárskeho využitia v týchto pásmach.

Schválením zonácie NP Poloniny nebudú dotknuté práva a povinnosti vyplývajúce z uvedeného rozhodnutia, ani s nimi zonácia NP nie je v rozpore. Naopak zaradením týchto lesov do zóny C sa posilní ich vodoochranná funkcia v povodí VN Starina tým, že sa zvýši

kvalita nimi poskytovaných ES s priamym dosahom na zníženie nákladov pri manažovaní vodného zdroja.

Cieľom ochrany je zabezpečenie priaznivého stavu biotopov alebo druhov pri trvalom využití územia na lesnícke a poľnohospodárske činnosti a poľovníctvo.

Okrem dominantných lesných biotopov sa v zóne C nachádzajú i maloplošné lúky, mokrade a slatiny, ktorých udržanie si vyžaduje pravidelnú starostlivosť (kosenie, výruby náletových drevín, pastva, a pod.) v súlade s dotknutými predmetmi ochrany v zmysle opatrení pre EFP 5 Lúky a pasienky.

V zóne C sa bude vykonávať monitoring a prírodovedný prieskum a výskum a opatrenia na odstraňovanie a zamedzenie šírenia nepôvodných a invázných nepôvodných druhov rastlín a živočíchov. V prípade invázných nepôvodných druhov rastlín a živočíchov aktuálne informácie o ich výskyte získame v rámci aktivity monitorovania biotopov a druhov. V prípade zistenia ich výskytu bude postupované v súlade s vyhláškou č. 485/2023 Z. z.

Zóna D – 2. stupeň ochrany

Výmera: 772,77 ha (2,49 %)

Zaraďujeme sem **EFP 4.1 Lesy zóny D**, ktoré predstavujú lesy zabezpečujúce celistvosť územia NP, určené na trvalé využívanie človekom s preferenciou prírode blízkeho obhospodarovania.

Základný rámec opatrení:

Ide o lesné porasty pôvodne OP, ktoré boli do vlastného územia NP Poloniny zaradené z dôvodu zabezpečenia celistvosti územia NP, jeho konektivity a koherencie. Patria tu aj porasty CHVÚ Bukovské vrchy, ktoré podľa RÚSES okresu Snina sú súčasťou Biocentra regionálneho významu **RBC2 Vysoký vrch – Ihnatová**, v k. ú. Ulič, Ubl'a s výmerou 263 ha, ktorého súčasťou sú genofondové lokality GL Vysoký vrch a GL Ihnatová, kde sa nachádzajú fragmenty starších lesných porastov, s významnou avifaunou a vzácnymi skupinami živočíchov (plazy – užovka stromová, vtáky – bocian čierny, a i.). Ich zaradením do zóny D bude zabezpečená realizácia navrhovaných ekostabilizačných a manažmentových opatrení v dokumentácii RÚSES okresu Snina. Medzi tieto opatrenia patrí uplatňovanie prírode blízkeho obhospodarovania v lesoch, ponechávanie stromov na dožitie, dutinových a hniezdnych stromov, dostatku odumretého dreva, a priblíženie štruktúry porastov v maximálne možnej miere prirodzenej štruktúre lesa. Začlenením porastov do zóny D sa zlepši starostlivosť o druhy vtákov, ktoré sú predmetom ochrany CHVÚ Bukovské vrchy. Navrhované riešenie prispeje k plneniu záväzkov vyplývajúcich z nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1991 z 24. júna 2024 o obnove prírody a o zmene nariadenia (EÚ) 2022/869 (ďalej len „nariadenie o obnove prírody“).

Táto časť porastov zároveň predstavuje územie s perspektívnym rekreačno-turistickým potenciálom. Už v súčasnosti ním prechádza červená turistická trasa z Uble do Uličského Krivého, ktorá je súčasťou nedávno predĺženej Východokarpatskej magistrály. V území je zároveň plánované dobudovanie cykloinfraštruktúry Poloniny Trail – III. etapa (Ulič – Brezovec – Kalná Roztoka). Kvalita a estetický stav lesného prostredia má priamy vplyv na atraktivitu lokality pre návštevníkov, ako aj na úspešnú realizáciu projektu *Poloniny Trail*. Správa NP Poloniny ako organizácia zodpovedná za ochranu prírody a krajiny po prechode pozemkov do jej správy zabezpečí primeraný manažment v súlade s cieľmi ochrany prírody a udržateľného turizmu.

Ochranné pásmo NP – 2. stupeň

Výmera: 10 461,94 ha

Zaraďujeme sem **EFP 4.2 Lesy s bežným obhospodarovaním**, ide o lesné pozemky v OP NP Poloniny, kde sa bude vykonávať bežné obhospodarovanie štandardnými postupmi v zmysle druhého stupňa ochrany zákona č. 543/2002 Z. z..

Základný rámec opatrení:

V OP sa nachádzajú nelesné biotopy ÚEV Bukovské vrchy zahrnuté v **EFP 5 Lúky a pasienky**, **EFP 6 Nelesná drevinová vegetácia** a **EFP 7 Ostatné biotopy s extenzívnym využitím**, kde bude prebiehať manažment v súlade so zásadami starostlivosti o daný biotop, ktoré sú stanovené v dokumente *Zásady starostlivosti o biotopy európskeho významu a biotopy druhov európskeho významu v územiach európskeho významu*⁸ (ŠOP SR, 2022).

Do OP NP Poloniny boli vyčlenené pozemky, ktoré predstavujú územie bývalých intravilánov vysídlených obcí z dôvodu výstavby VN Starina a pozemky poľnohospodárskeho pôdneho fondu (ďalej len „PPF“). Tieto pozemky boli pôvodne súčasťou vlastného územia NP Poloniny s 3. stupňom ochrany, sú súčasťou ÚEV Bukovské vrchy. Nachádzajú sa tu lúčne biotopy európskeho významu a na ne viazané druhy rastlín a živočíchov, ktoré tvoria predmet ochrany ÚEV Bukovské vrchy. Zníženie stupňa ochrany nepredstavuje zhoršenie kvality starostlivosti o toto územie a jeho zaradením do 2. stupňa nedôjde k ohrozeniu a poškodeniu predmetu ochrany. Toto nové začlenenie územia do OP korešponduje so zonáciou medzinárodnej biosférickej rezervácie Východné Karpaty. Lesné porasty v Pásmach hygienickej ochrany Vodárenskej nádrže (PHO VN) Starina sú zaradené do jadrovej a nárazníkovej zóny, lúčne porasty sú zaradené do prechodnej zóny. Prechodná zóna je primárne určená na všestranné využívanie človekom s ohľadom na ochranu biodiverzity a ostatných zložiek životného prostredia.

Súčasťou opatrení je obhospodarovanie PPF na vymedzených pôdnych blokoch LPIS v súlade so zásadami stanovenými v dokumente *Zásady starostlivosti o biotopy európskeho významu a biotopy druhov európskeho významu v územiach európskeho významu*⁹ (ŠOP SR, 2022) a platným **rozhodnutím č. ŽP-577/1991-Mi zo dňa 17.1.1992** vydaným Okresným úradom životného prostredia Košice - vidiek o pásmach hygienickej ochrany VN Starina a režime hospodárenia v nich, ktoré zabezpečuje ochranu strategického zdroja pitnej vody v zmysle platnej legislatívy.

Podrobnosti o podmienkach územnej ochrany

Vymedzené územie je podľa § 19 zákona č. 543/2002 Z. z. zaradené do kategórie NP s navrhovanými zónami A, B, C a D, pre ktoré platí **5., 4., 3. a 2. stupeň ochrany**. Na území OP NP bude platiť **2. stupeň ochrany**.

Zóna A

Pre navrhovaný **5. stupeň ochrany v zóne A** zákon v § 16 ustanovuje zakázané činnosti a činnosti vyžadujúce súhlas orgánu ochrany prírody.

⁸ www.minzp.sk/files/sekcia-ochranyprirodyakrajiny/natura2000/zasady-starostlivosti-2022.pdf

⁹ www.minzp.sk/files/sekcia-ochranyprirodyakrajiny/natura2000/zasady-starostlivosti-2022.pdf

Zóna B

Pre navrhovaný **4. stupeň ochrany v zóne B** zákon v § 15 ustanovuje zakázané činnosti a činnosti vyžadujúce súhlas orgánu ochrany prírody.

Zóna C

Pre navrhovaný **3. stupeň ochrany v zóne C** zákon v § 14 ustanovuje zakázané činnosti a činnosti vyžadujúce súhlas orgánu ochrany prírody.

Zóna D

Pre navrhovaný **2. stupeň ochrany v zóne D** zákon v § 13 ustanovuje zakázané činnosti a činnosti vyžadujúce súhlas orgánu ochrany prírody.

Ochranné pásmo

Pre navrhovaný **2. stupeň ochrany v ochrannom pásme** zákon v § 13 ustanovuje zakázané činnosti a činnosti vyžadujúce súhlas orgánu ochrany prírody.

Predpokladané činnosti, ktoré budú vykonávané v jednotlivých zónach

Vyššie uvedené ustanovenia zákona, platné pre jednotlivé zóny NP, resp. vyplývajúce zo zaradenia lokality do európskej sústavy chránených území Natura 2000, spolu s ďalšími ustanoveniami zákona a ďalších všeobecne záväzných právnych predpisov, určujú podmienky vykonávania jednotlivých činností. Pre dosiahnutie cieľov ochrany pre niektoré biotopy a druhy európskeho významu sa budú **v niektorých lokalitách realizovať aj činnosti, ktoré sú podmienené povolením výnimky alebo vydaním súhlasu orgánu ochrany prírody**. Činnosti súvisiace so zabezpečením starostlivosti o chránené územie alebo jeho ochranné pásmo **je možné vymedziť v Programe starostlivosti o Národný park Poloniny a jeho ochrannom pásme**.

3.2 Vymedzenie verejne prístupných častí územia a stanovenie možností ich využitia

NP Poloniny má vyhláškou Krajského úradu životného prostredia v Prešove č. 2/2006 z 23. marca 2006 ustanovený **Návštevný poriadok Národného parku Poloniny a jeho ochranného pásma**¹⁰. Cieľom tejto vyhlášky je stanoviť podrobnosti týkajúce sa povinností návštevníkov NP Poloniny, pravidiel o rozsahu a spôsobe dopravy a kultúrno-výchovného využívania územia NP a OP NP Poloniny. Návštevný poriadok zároveň stanovuje zoznam vyhradených miest určených na uvedené aktivity v rámci územia NP a OP NP Poloniny a stanovuje podmienky ich využívania. Po schválení novej zonácie územia NP a jeho OP bude vydaný nový návštevný poriadok, ktorý zohľadní nové hranice zón, pravidlá pre pohyb návštevníkov, obmedzenia aktivít v jednotlivých zónach a súlad s požiadavkami medzinárodnej ochrany územia (subzóny UNESCO).

Okresným úradom v Prešove, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja (ďalej len „OÚ Prešov“),

¹⁰ <https://www.nppoloniny.sk/navstevnici/navstevny-poriadok/>

č.j.: OU-PO-OSZP1-2020/047693-7/KM-R z 20. novembra 2020 bolo vydané rozhodnutie na budovanie a vyznačenie **turistického chodníka Príslop – Gazdorán** a budovanie a vyznačenie novo navrhovaných úsekov **náučného chodníka Rožok** a na vyznačenie **novo navrhovaných miestnych turistických chodníkov** vo vlastnom území NP Poloniny a jeho OP. Na základe žiadosti Správy NP Poloniny OÚ Prešov, č.j.: OU-PO-OSZP1-2022/023937-7/KM-R z 11. júla 2022, vydal nové rozhodnutie na budovanie a vyznačenie novo navrhovaných úsekov náučného chodníka Rožok a na vyznačenie novo navrhovaného turistického chodníka vo vlastnom území NP Poloniny a OP NP Poloniny.

OÚ Prešov, č.s.: OU-PO-OSZP1-2021/000931-5/KM z 05. októbra 2021, bol zverejnený **zoznam vyhradených miest na území Národného parku Poloniny a v jeho ochrannom pásme č. 1/2021**, na ktorých podľa zákona č. 543/2002 Z. z. neplatí zákaz vykonávať určené činnosti, resp. nie je potrebný súhlas orgánu ochrany prírody na ich vykonávanie týchto činností pri dodržaní určených podmienok.

OÚ Prešov, č.s.: OU-PO-OSZP1-2022/035119-006 z 23. augusta 2022 bol vydaný súhlas na vyznačenie **cyklistickej turistickej trasy** v k. ú. Nová Sedlica a v k. ú. Zboj – v rámci územia NP Poloniny a v jeho OP.

OÚ Prešov, č.j.: OU-PO-OSZP1-2025/030144-004 z 28. februára 2025 bolo vydané rozhodnutie na vyznačenie a preznačenie novej časti **turistického chodníka a náučného chodníka Miroslava Poliščuka** a vyznačenie a preznačenie **náučného chodníka k Mergancovmu kameňu v rámci územia OP NP Poloniny**.

V zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. v území s 3. až 5. stupňom ochrany je pre verejnosť pohyb, mimo zastavaných území obce, povolený iba po značených turistických a náučných chodníkoch. Navrhované zóny NP Poloniny sú sprístupnené verejnosti turistickými chodníkmi pre peších, ktoré sú uvedené v tabuľke č. 15.

Tabuľka č. 15: Existujúce turistické chodníky pre peších v rámci územia NP Poloniny a v jeho OP

Číslo chodníka	Farba	Trasa	Zóna	Dĺžka trasy (cca km)
0918	červená	Nová Sedlica – Riaba skala – PR Rydošová	A, B, C, OP	48,55
0925	červená	Nová Sedlica – Ubl'a, št. hr.	C, D, OP	21,19
0924	červená	Príslop, obec – Nad Brezoveckou zátokou	B, C, OP	7,09
0924V	červená	Gazdorán, odbočka – Gazdorán, vyhliadka	B	0,38
2881	modrá	Uličské Krivé – Topoľa (Chodník ikon)	C, D, OP	12,75
5790	zelená	Nová Sedlica – Čierťaž	A, B, C, OP	4,75
5791	zelená	Runina – Sedlo pod Ďurkovcom	A, B, C, OP	3,81
5797	modrá	Runina – Roztoki Górne (Poľsko) (Chodník Porta Rusica, cez Ruské sedlo)	A, C, OP	12,31
8728	žltá	Nová Sedlica – Wetlina (Poľsko)	A, B, C, OP	10,34
8813M	žltá	Runina – Tri studničky, kostolík	C, OP	0,75
8819	žltá	Osadné – Maniów (Poľsko)	A, C	4,06
8825	žltá	Ulička – Ulič, obec - Dunavy	D, OP	5,75

V navrhovaných zónach NP Poloniny sa nachádzajú náučné chodníky a náučné lokality, ktorých zoznam je uvedený v tabuľke č. 16.

Tabuľka č. 16: Existujúce náučné chodníky a náučné lokality v rámci územia NP Poloniny a jeho OP

Názov	Trasa	Zóna	Dĺžka úseku trasy (cca km)
Náučný chodník Miroslava Poliščuka	z obce Ulič po tzv. „grófskej ceste“ na masív Nastaz	C, OP	9,32
Náučný chodník k Mergencovmu kameňu	Ulič (240 m n. m.) - Mergancov kameň (390 m n. m.)	C, OP	2,45
Medzinárodný lesnícky náučný chodník Udava – Solinka	štátna cesta za obcou Osadné alebo Blatnica – NPR Udava - Balnica	A, C	6,18
Náučný chodník Havešová	Edukačná trasa po NPR Havešová – len so sprievodcom zo Správy NP Poloniny	A, B	2,1
Náučný chodník Rožok	Uličské Krivé – NPR Rožok – Dunavy – Uličské Krivé	A, B, C, OP	5,51
Náučný chodník Pod tmavou oblohou	Informačné stredisko Správy NP Poloniny - starou gazdovskou cestou k Domovu sociálnych služieb - Informačné stredisko Správy NP Poloniny	OP	1,2
Náučný chodník Ruské	koniec vysídlenej obce Ruské – Ruské sedlo po turistickom chodníku č. 5797 Runina – Roztoki Górne	A, C, OP	2,61
Vojenská náučná lokalita Arpádova línia	Lokalita je súčasťou turistického chodníka č. 0925	D, OP	6,67
Geologická náučná lokalita Dara	nachádza sa pri hlavnej ceste nad VN Starina, v závere Brezoveckej doliny	OP	*
Náučná lokalita Medová baba	časť lesného skladu č. 15 na LC Lesy LPM Zboj (parc. KN-C č. 3810 v k. ú. Zboj)	A, C	*
Náučný chodník pri náučnej lokalite Medová baba	Z náučnej lokality Medová baba po lesnej ceste na severovýchod, obchádza juhozápadnú časť rybníka, prechádza lesným porastom a v závere nadväzuje na tvrdú lesnú cestu ktorou sa vracia na východiskové miesto.	A, C	*

* krátky úsek alebo neznámy údaj

V navrhovaných zónach NP Poloniny sa nachádzajú **vyhradené miesta**, ktorých zoznam je uvedený v tabuľke č. 17.

Tabuľka č. 17: Vyhradené miesta a činnosti v rámci územia NP Poloniny a jeho OP

Činnosť, na ktorú je vyhradené miesto	Lokalita	Zóna
bivakovanie alebo stanovanie	a) Sedlo pod Čierťazou	B
	b) Ruské sedlo	C
zjazdové lyžovanie a snowboarding	Stakčín - Ruské, lyžiarsky areál (parcela KN-C č. 102/5 v k. ú. Ruské)	C
bežecké lyžovanie	Všetky turistické chodníky vyznačené zimným tyčovým značením.	*
jazda na koni	a) hranica NP Nová Sedlica - Medová baba (účelová komunikácia č. 180 po lesný sklad 181)	C, OP
	b) hranica NP Nová Sedlica - Lipová (účelová komunikácia č. 109 a 108 po lesný sklad č. 107)	C, OP
paragliding a závesné lietanie	Malý Bukovec - z účelovej komunikácie (parcela č. KN-C č. 724 v k. ú. Topoľa) pod vysielacom na Malom Bukovci. Na účely vykonávania tejto inej športovej aktivity sa vyhradzuje pre motorové vozidlá prístupová trasa k tomuto vyhradenému miestu – v k.ú. Topoľa - účelová komunikácia č. 93 a 23 až po lúku 116, v k. ú. Runina – účelová komunikácia č. 34, 30 a 130 až po lúku 116).	A, C, OP
zakladanie ohňa mimo uzavretých stavieb	na vybudovaných ohniskách v Novej Sedlici – Sedlo pod Čierťazou a Medová baba	A, B, C
	na vybudovanom ohnisku v Ruskom sedle, k. ú. Ruské	C
	na vybudovaných ohniskách pri lesníckych, poľovníckych a rekreačných chatách a terénnej stanici	**
používanie zariadení spôsobujúcich svetelné a hlukové efekty mimo uzavretých stavieb	všetky športové a rekreačné areály	**
	na vyhradených miestach na zakladanie ohňa mimo uzavretých stavieb	**
verejné telovýchovné, športové, turistické podujatia a iné verejnosti prístupné spoločenské podujatia	a) Cintorín (pre verejné náboženské podujatia) a ihrisko (pre ostatné verejné spoločenské podujatia) v bývalom zastavanom území obce Dara, Ruské, Smolník nad Cirochou, Veľká Poľana a Zvala	OP
	b) Pod VN Starina (parcela KN-C č. 132 v k. ú. Stakčín) - kultúrne a spoločenské podujatia	OP
	c) Nová Sedlica - Poľana: táborisko Poľana (parcela KN-C č. 813 v k. ú. Nová Sedlica) - kultúrne a spoločenské podujatia	OP
	d) Runina – „Biela stopa“ - športové podujatie beh na bežkách (parcely KN-C č. 393/2 a 336 v k. ú. Runina)	OP
	e) Lúka Pod Lašovou (parcela KN-C č. 379 v k. ú. Ruský Potok) - výcvikové ihrisko pre obecný hasičský zbor	OP
	f) Vysoký vrch pre Airsoftové turnaje v Uličí (časti parciel KN-C č. 3044/1, 3322/4 a 3467/10 v k. ú. Ulič)	OP
organizovanie verejnosti prístupného spoločenského podujatia Stretnutie rodákov bývalej obce Starina , použitie zariadenia na reprodukovanie	Lúka pod VN Starina – parcely KN-C č. 139/17, 139/3 v k. ú. Starina nad Cirochou. Účelová komunikácia pre prístup - parcely KN-C č. 183-časť a č. 173 v k. ú. Starina nad Cirochou	OP

Činnosť, na ktorú je vyhradené miesto	Lokalita	Zóna
hudbu mimo uzavretých stavieb v súvislosti s podujatím, vjazd a státie s mot. vozidlom alebo záprahovým vozidlom najmä vozom, kočom alebo saňami v súvislosti s podujatím na účelovej komunikácii a na lúke k lokalite Lúka pod VN Starina		
jazda a státie s bicyklom s pomocným motorčekom (e-bike) prevádzkovaným obcou Osadné	Žltý turistický chodník č. 8819 dolinou Udavy na účelovej komunikácii v úseku od hranice NP Poloniny po odstavnú plochu pri závore pred PR Udava	A, C

* uvedené v tabuľke č. 85, **neznámy údaj

Navrhovanými zónami NP Poloniny prechádzajú **cykloturistické trasy**, ktorých zoznam je uvedený v tabuľke č. 18.

Tabuľka č. 18: Cykloturistické trasy v rámci územia NP Poloniny a jeho OP

Číslo cyklotrasy	Farebné značenie	Názov cyklotrasy	Vymedzenie trasy	Zóna	Dĺžka úseku trasy (km)
016	červená	Karpatská magistrála	Ruské sedlo (št. hranica) – Stakčín – Sninské rybníky – Ubl'a (št. hranica)	A, B, C, OP	26,44
5871	zelená	Zelený bicykel	Ruské sedlo (štátna hranica) – Stakčín – Ladomírov - Ubl'a	A, B, C, OP	26,44
2875	modrá	Cyklochodník ikon	Stakčín – Nová Sedlica po Cyklochodníku ikon	C, OP	33,14
8878	žltá	Cyklochodník k drevenému kostolíku v Ruskom Potoku	Ruský Potok, napojenie na modrú 2875 – drevený kostolík v Ruskom Potoku	OP	4,15
8880	žltá	Topoľa – Ruské	Ruské rázc. – Topoľa, napojenie na modrú 2875	A, C, OP	14,43
8879	žltá	Cyklochodník ikon - dopĺňujúci	Ulič – Kalná Roztoka	C, D, OP	11,28
8934	žltá	Cyklochodník k drevenému chrámu v Jalovej	Jalová rázc. – drevený chrám v Jalovej	OP	1,19
8945	žltá	Medová baba	Nová Sedlica – lesný sklad 17	C, OP	6,98

Správa NP Poloniny plánuje v území zriadiť **nové verejne prístupné miesta**, ktoré sú uvedené v tabuľke č. 19.

Tabuľka č. 19: Plánované sprístupnené územia v rámci územia NP Poloniny

Plánované sprístupnenie územia		Zóna
Náučný chodník pri náučnej lokalite Medová baba		
Náučný chodník Mergancov kameň – Kolbasov (pokračovanie náučného chodníka Ulič – Mergancov kameň)		A, B, C, OP
Turistický chodník Hodošík		
Obecné a vojnové cintoríny v PHO VN Starina		OP
Cykloturistická trasa Stružnická zátoka, rázc. – Ostrožnica - Zvala		C, OP
Cykloturistická trasa Veľká Poľana, rázc. – Smolník n/Cir. – Ruské, rázc.		C, OP
Cykloturistická trasa po žltom turistickom chodníku č. 8819 dolinou Udavy na účelovej komunikácii v úseku od hranice NP Poloniny po odstavnú plochu pri závore pred PR Udava (Osadné)		C
Poloniny trail (nové cyklotrasy)	Ulič – Uličské Krivé	OP
	Runina – Ruský potok	C, OP
	Ruský Potok – Uličské Krivé	C, D, OP
	Kalná Roztoka – Stakčinska Roztoka	C
	Ulič - Brezovec - Kalná Roztoka	C, D, OP
Náučný chodník „Les v pohybe“ (k. ú. Zboj)		A, C
Turistický chodník „Lesmi Veľkého Bukovca“ (k. ú. Zboj)		A, B
Turistický chodník Nastaz		A,B,C
Hipotrazy (jazda na koni)		A, B, C, D, OP
<u>Trasa 1:</u> Z obce Ubl'a po časti turistického chodníka č. 0925 Východokarpatská magistrála – po časti cyklotrasy č. 8879 na rozhl'adňu Holica – po časti náučného chodníka M. Poliščuka cez Valalštinu do obce Ulič.		
<u>Trasa 2:</u> Z obce Runina po časti turistického chodníka č. 5791 na Ďurkovec - po hraničnom hrebeni časťou turistického chodníka č. 0918 Hrebeňom Poloninských Karpát cez kóty Pľaša - Okruhliak – Ruské sedlo do vysídlenej obce Ruské po časti cyklotrasy 016 Karpatská magistrála (resp. č. trasy 5871 Zelený bicykel - Greenway Východné Karpaty).		
<u>Trasa 3:</u> Z Ruského sedla po hraničnom hrebeni časťou turistického chodníka č. 0918 Hrebeňom Poloninských Karpát na Balnicu (pokračovanie v Poľsku)		
<u>Trasa 4:</u> Z obce Topoľa po cyklotrase číslo č. 8880 Topoľa - Ruské cez Smerekovicu – Zálomy do bývalej obce Ruské a po cyklotrase č. 5871 Zelený bicykel - Greenway Východné Karpaty popri VN Starina na križovatku Jalová.		

Podľa § 14 ods. 1 písm. h) zákona č. 543/2002 Z. z. je na území s tretím stupňom ochrany (zóna C) zakázané zbierať rastliny vrátane ich plodov a tento istý zákaz platí i vo štvrtom (zóna B) a v piatom (zóna A) stupni ochrany. Avšak zákon č. 543/2002 Z. z. upravuje, že (napr. v § 14 ods. 5 zákona č. 543/2002 Z. z.) vlastník pozemku, správca a nájomca nemajú zakázané zbierať rastliny vrátane ich plodov na pozemku vo svojom vlastníctve (správe, nájme). Z uvedeného dôvodu, nie je potrebné pre vlastníka pozemku, resp. pre spolupodielnikov spoločnej nehnuteľnosti/spoločne obhospodarovanej nehnuteľnosti vyhradiť jeho/ich pozemok ako miesto pre zber lesných plodov.

Z dôvodu, že požiadavka na určenie vyhradených miest na zber lesných plodov bola viackrát od pripomienkujúcich subjektov uplatnená, bude i primerane akceptovaná. Správa NP Poloniny navrhuje vyhradiť miesta pre umožnenie pešieho pohybu a zároveň i zberu lesných plodov. Tieto miesta podľa Zoznamu vyhradených miest, ktoré vydá a zverejní okresný úrad v sídle kraja, budú môcť využívať všetci vrátane návštevníkov NP bez toho, aby mali osobitnú výnimku zo zákazu pohybu a zo zákazu zberu lesných plodov, ktoré sa podľa zákona č. 543/2002 Z. z. vyžadujú v 3. až 5. stupni ochrany. Zákon č. 543/2002 Z. z. umožňuje vyhradiť miesta pre peší pohyb, ako i zber lesných plodov všetkým osobám (nie je možné cez "vyhradené miesta" umožniť voľný peší pohyb vrátane zberu lesných plodov len určitej skupine osôb).

Zoznam vyhradených miest môže vydať okresný úrad v sídle kraja ako samostatný dokument, resp. spravidla je tento zoznam súčasťou vyhlášky, ktorou sa vydáva návštevný poriadok NP.

Vymedzenie konkrétnych lokalít pre umožnenie pešieho pohybu a zároveň i zberu lesných plodov, bude určené v Programe starostlivosti o Národný park Poloniny a jeho ochrannom pásme.

4. NÁVRH RIEŠENIA SPÔSOBU A URČENIA VÝŠKY POSKYTNUTIA NÁHRADY ZA OBMEDZENIE BEŽNÉHO OBHOSPODAROVANIA

4.1 Identifikácia pozemkov, na ktorých dochádza k obmedzeniu bežného obhospodarovania a navrhovaná forma náhrady

Mapa s vymedzením častí chráneného územia, kde sa starostlivosť o územie nezabezpečuje bežným obhospodarovaním je v prílohe č. 7.5, podrobnosti sú uvedené v samostatnej tabuľkovej prílohe č. 7.11.

Mapa pozemkov podľa vlastníctva – Pozemky podľa výšky spoluvlastníckych podielov štátu je v prílohe č. 7.6.1

Mapa pozemkov podľa vlastníctva – Pozemky podľa foriem vlastníctva je v prílohe č. 7.6.2.

Na nelesných pozemkoch sa obmedzenie bežného obhospodarovania na základe zonácie nepredpokladá, pretože spravidla je bežné obhospodarovanie v súlade s cieľmi ochrany a manažmentovými opatreniami navrhovanými na týchto pozemkoch.

4.2 Určenie predpokladanej výšky finančných prostriedkov na zabezpečenie náhrad za obmedzenie bežného obhospodarovania podľa formy náhrady

Prehľad zaradenia pozemkov a ich výmeru v ha v návrhu zón NP Poloniny a zmien jeho hraníc a OP je uvedený v nasledujúcich tabuľkách č. 20 a 21.

Tabuľka č. 20: Prehľad pozemkov v jednotlivých navrhovaných zónach a OP NP Poloniny podľa formy prevládajúceho vlastníctva (stav k 01.09.2025)

Zóna NP Poloniny	Výmera pozemkov v ha podľa formy prevládajúceho spoluvlastníctva						Celkový súčet
	Štátne	Obecné	PSK	Cirkevné	Súkromné	Nedefinované	
A	4669,7037	0,0331	0,0000	2,7050	528,6615	0,0005	5201,1038
B	884,4603	2,1436	0,0000	1,5101	371,1931	0,0000	1259,3071
C	13033,6901	9,9132	0,0000	480,8614	10328,414	0,0261	23852,905
D	772,7695	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	772,7695
OP	1260,0268	219,4128	0,3267	514,8595	8467,2036	0,1125	10461,941
Spolu:	20620,6504	231,5027	0,3267	999,9360	19695,473	0,1391	41548,027

Tabuľka č. 21: Prehľad pozemkov v štátnom vlastníctve podľa jednotlivých navrhovaných zón v rámci územia NP Poloniny a jeho OP zaradených podľa výšky spoluvlastníckych podielov štátu (stav k 01.09.2025)

Zóna NP Poloniny	Výmera pozemkov v ha podľa výšky spoluvlastníckeho podielu štátu					Celkový súčet
	100 %	Pod 100 % a nad 50 %	50 %	Pod 50 % a nad 0 %	0 %	
A	4666,9259	2,7778	0,1816	22,6761	508,5424	5201,1038
B	883,9198	0,5405	0,4897	8,3483	366,0088	1259,3071
C	12993,9980	39,6921	29,7971	2808,1972	7981,2212	23852,9056
D	772,7220	0,0475	0,0000	0,0009	-0,0009	772,7695
OP	1213,2144	46,8124	41,5721	901,6528	8258,6902	10461,9419
Spolu:	20530,7801	89,8703	72,0405	3740,8753	17114,4617	41548,0279

V NP Poloniny sa navrhuje použiť náhradu za obmedzenie bežného obhospodarovania **vo forme finančnej náhrady (§ 61e ods. 6 zákona č. 543/2002 Z. z.)**.

Podkladom pre výpočet ročnej výšky náhrad za obmedzenie bežného obhospodarovania boli znalecké posudky, ktoré stanovujú výšku náhrad v už vyhlásených PR (4. a 5. stupňom ochrany), v ktorých boli v minulosti vlastníkom vyplácané náhrady za obmedzenie bežného obhospodarovania. Pre výpočet bola využitá možnosť daná v nariadení vlády Slovenskej republiky č. 7/2014 Z. z. o podrobnostiach o obsahu žiadosti o vyplatenie finančnej náhrady, spôsobe výpočtu finančnej náhrady a spôsobe určenia výšky nájomného a výšky odplaty za zmluvnú starostlivosť pri náhradách za obmedzenie bežného obhospodarovania pozemku – Príloha č. 2, bod E – iné možnosti výpočtu. Tento postup bol zvolený súdnymi znalcami pri doterajšom výpočte náhrad pre jednotlivých obhospodarovateľov.

Pre určenie výšky náhrady sme volili stanovenie výpočtu tak, akoby vlastníkovi bolo dovolené hospodáriť v reálnom trhovom prostredí bez obmedzení ochrany prírody (bežné

obhospodarovanie), kde na strane aktív sú predpokladané príjmové položky, ktoré by boli dosiahnuté vlastníkom pri predaji drevnej hmoty v danom roku a na strane pasív sú reálne výdavkové (nákladové) položky, ktoré by vlastník vynaložil na zabezpečenie ťažbovej činnosti a to ťažba, približovanie a manipulácia drevnej hmoty. Rozdiel medzi výnosmi a nákladmi určujú najobjektívnejšie výšku náhrady, teda čistý výnos, ktorý by dosiahol vlastník pri bežnom obhospodarovaní.

V tabuľke č. 22 je prehľad obhospodarovateľov lesa v zóne A a B (bezzásah). Tieto sú podkladom pre odhady výpočtov jednotlivých foriem náhrad za obmedzenie bežného obhospodarovania. Zároveň je v tabuľke vyjadrený nárast výmery v zóne A a B oproti doteraz platným stupňom ochrany prírody (SOP).

Tabuľka č. 22: Prehľad obhospodarovateľov lesa v zóne A a B NP Poloniny

Druh vlastníctva	Obhospodarovateľ	Navrhovaná zóna A	Platný SOP 5	Nárast	Navrhovaná zóna B	Platný SOP 4	nárast *	Celkom rozdiel
Cirkevné	Gréckokatolícke biskupstvo Prešov	0	0	0	0,56	0	0,56	0,56
Spoločenstevné	LPUPS Ruské	193,05	112,1	80,95	0	0	0	80,96
Spoločenstevné	LPUS PS Smolník	97,5	33,95	63,55	0	0	0	63,55
Spoločenstevné	LPUS PS Zvala	0	0	0	2,56	2,56	0	0
Spoločenstevné	PS Rožok Uličské Krivé	1,74	1,74	0	0	0	0	0
Spoločenstevné	PS US Ulič	9,64	9,64	0	5,09	5,09	0	0
Spoločenstevné	PS Zboj	0	0	0	7,62	7,62	0	0
Spoločenstevné	PSVULP Osadné	1,72	1,72	0	0	0	0	0
Súkromné	BESTRY, s.r.o.	208,59	203,05	5,54	264,92	265,42	-0,5	5,04
Súkromné	Bindzár Matúš, Ing.	1,31	1,31	0	0	0	0	0
Štátne	Lesy SR, š.p. OZ Ulič	593,39	13,9	579,49	180,53	52,44	128,09	707,57
Štátne	Lesy SR, š.p. OZ Vihorlat	122,83	29,51	93,32	0	56,85	-56,85	34,81
Štátne	Správa NP Poloniny	3922,72	1962,76	1959,96	671,84	828,51	-156,67	1794,13
Celkový súčet v ha		5152,4741	2369,68	2775,81	1133,02	1218,49	-85,37	2686,62

* pri záporných hodnotách sú porasty s 4. stupňom ochrany súčasťou navrhovanej zóny A – 5. stupeň ochrany

Z uvedeného prehľadu je zrejmé, že k zvýšeniu stupňa ochrany po zonácii a s tým spojenému obmedzeniu obhospodarovania dôjde predovšetkým na štátnych pozemkoch. Dotýkať sa bude aj pozemkov vo vlastníctve cirkvi (0,56 ha v zóne B) a v súkromnom vlastníctve Bestry s.r.o. (5,04 ha v zóne A a B) a vo vlastníctve dvoch pozemkových spoločenstiev (LPUPS Ruské – 80,96 ha a LPUS PS Smolník – 63,55 ha). Neštátne subjekty písomne súhlasili so zaradením pozemkov v neštátnom vlastníctve do zóny A s piatym stupňom ochrany v zmysle § 50 ods. 7 zákona č. 543/2002 Z. z. .

Tabuľka č. 23: Stanovenie odhadu náhrad za obmedzenie bežného obhospodarovania v zóne A a B NP Poloniny pre neštátne subjekty

Obhospodarovateľ	A		B		Celkom výmera v zóne A,B	Celkom výnos v zóne A,B	náhrada v €/ha
	výmera v zóne	výnos	výmera v zóne	výnos			
BESTRY, s.r.o.	208,59	40390,2	264,92	29757	473,51	70147,2	148
Bindzár Matúš, Ing., rod. Bindzár	1,31	204,6	0,00		1,31	204,6	156
GKA Prešov	0,00		0,56	63	0,56	63	113
LPUPS Ruské	193,05	34026	0,00		193,05	34026	176
LPUS PS Smolník	97,50	20143,8	0,00		97,50	20143,8	207
LPUS PS Zvala	0,00		2,56	349,8	2,56	349,8	137
PS Rožok Uličské Krivé	1,74	469,8	0,00		1,74	469,8	270
PS US Ulič	9,64	2780,4	5,09	903,6	14,74	3684	250
PS Zboj	0,00		7,62	906	7,62	906	119
PSVULP Osadné	1,72	285,6	0,00		1,72	285,6	166
SPOLU	513,55	98300,4	280,75	31979,4	794,29	130279,8	164,02

Tabuľka č. 24: Stanovenie odhadu náhrad za obmedzenie bežného obhospodarovania v zóne A a B NP Poloniny pre štátne subjekty

Obhospodarovateľ	A		B		Celkom výmera v zóne A,B (ha)	Celkom výnos v zóne A, B	náhrada v €/ha
	výmera v zóne (ha)	výnos	výmera v zóne (ha)	výnos			
Lesy SR, š.p. OZ Ulič	593,39	110517,6	180,53	28081,8	773,91	138599,4	179
Lesy SR, š.p. OZ Vihorlat	122,83	21089,4	0,00		121,17	21089,4	174
Správa NP Poloniny	3922,72	926314,8	671,84	108946,8	4585,39	1035261,6	226
SPOLU	4638,94	1057921,80	852,37	137028,60	5480,47	1194950,40	218

Finančná náhrada (§ 61e ods. 4 zákona č. 543/2002 Z. z.) je **v prípade všetkých neštátnych subjektov** odhadnutá na **130 280,00 € ročne** v 4. a 5. stupni ochrany (zóna A a B). V súčasnosti sú už vyplácané finančné náhrady na pozemkoch s 4. a 5. stupňom ochrany (v PR Rožok, PR Veľký Bukovec, PR Pláša, PR Jarabá skala a PR Šípková, ktoré boli vyhlásené v predchádzajúcom období a po zonácii NP Poloniny budú zrušené).

§ 61d zákona č. 543/2002 Z. z. - Zmluvná starostlivosť

Projekt ochrany NP Poloniny určuje, že vlastník pozemku v rámci územia NP je povinný zabezpečiť starostlivosť o pozemok s cieľom udržať alebo zlepšiť jeho priaznivý stav s ohľadom na vyskytujúce sa biotopy a druhy. Zároveň stanovuje manažmentové opatrenia zamerané na dosiahnutie prirodzeného drevinového zloženia lesných biotopov alebo aspoň maximálne možného priblíženia sa k prirodzenému drevinovému zloženiu. Starostlivosť predstavuje opatrenia ako odstraňovanie nežiadúcich náletových (pionierskych a nepôvodných) drevín (krov) z biotopu a ich

uhadzovanie, v prípade potreby je možné umelou obnovou vnášať a dopĺňať cieľové dreviny chýbajúce, alebo deficitne zastúpené v prirodzenom zmladení a následne vykonať starostlivosť o sadbu a podsadbu vyžínaním. Dôraz je kladený na prirodzenú obnovu. Výchovné manažmentové opatrenia v lesných porastoch sú realizované s cieľom postupného dosiahnutia stabilného viacvrstvového lesa spĺňajúceho charakteristiky trvalo-viacetážových porastov.

Praktické uplatnenie hore uvedených zásad je podmienené pridelením finančných prostriedkov zo zdrojov mimo príslušného obhospodarovateľa lesa. Uplatnenie týchto opatrení nevyžaduje zmenu PSL.

V súlade s § 61d zákona č. 543/2002 Z. z. Správa NP Poloniny navrhuje uzatvoriť s dotknutými vlastníckmi zmluvu o starostlivosti. Pre stanovenie ročného príspevku boli vybrané mladé lesné porasty s vekom do 50 rokov v zóne C a D a v OP NP Poloniny. Nakoľko v súlade s § 61d ods. 1 zákona č. 543/2002 Z. z. sa zmluvná starostlivosť neuplatňuje, ak ide o pozemky vo vlastníctve štátu, návrh zahŕňa celkom 29 neštátnych subjektov, ktorí obhospodarujú pozemky na výmere 3 012,11 ha.

Navrhovaná ročná výška príspevku za jeden hektár je vo výške 30 €.

Za daných podmienok by ročné náklady na zmluvnú starostlivosť predstavovali objem 90 363 €.

Tabuľka č. 25: NP Poloniny - stanovenie ročného príspevku - zmluvná starostlivosť

Porasty do 50 rokov					
Užívateľ	C	D	OP	Spolu	€/rok*
Celkový súčet	2102,77	19,39	889,94	3012,11	90 363

* sadzba za 1 ha 30 €

Tabuľka č. 26: NP Poloniny - stanovenie ročného príspevku - podľa obhospodarovateľov

Porasty do 50 rokov					
Užívateľ	C	D	OP	Spolu	€/rok*
BESTRY, s.r.o.	531,76	0,00	96,70	628,46	18 854
Fedič Peter	0,00	0,00	3,63	3,63	109
GKA Prešov	132,01	0,00	130,39	262,41	7 872
Harajdičová Emília	0,00	0,00	3,13	3,13	94
LPS Rovenky PS Stakčín	12,03	0,00	0,00	12,03	361
LPUPS Ruské	115,58	0,00	0,00	115,58	3 467
LPUPS Starina	164,35	0,00	8,87	173,22	5 197
LPUS PS Runina	44,95	0,00	49,07	94,02	2 821
LPUS PS Smolník	153,63	0,00	0,00	153,63	4 609
LPUS PS Snina	0,27	0,00	0,00	0,27	8
LPUS PS Zvala	282,00	0,00	0,00	282,00	8 460
PS Dara	152,48	0,00	0,00	152,48	4 574
PS Geborová	63,08	0,00	148,68	211,75	6 353
PS Kyčerka Nová Sedlica	1,04	0,00	121,96	123,00	3 690
PS Nastas Stakčínska Roztoka	6,53	0,00	0,00	6,53	196
PS Prislop	1,18	0,00	51,56	52,74	1 582
PS Rožok Uličské Krivé	2,66	0,00	18,63	21,29	639

Porasty do 50 rokov					
Užívateľ	C	D	OP	Spolu	€/rok*
PS US Ulič	27,11	0,50	42,15	69,76	2 093
PS Zboj	52,98	18,89	159,53	231,41	6 942
PSVULP Osadné	5,51	0,00	0,00	5,51	165
PU PS Ostrožnica	73,03	0,00	0,00	73,03	2 191
Szabo Matúš, Bc.	9,30	0,00	0,00	9,30	279
ULS PS Kolbasov	0,00	0,00	23,20	23,20	696
UPLPS Kalná Roztoka	7,28	0,00	0,00	7,28	218
UPZ PS Veľká Poľana	188,83	0,00	0,02	188,85	5 666
US PS Parihuzovce v likvidácii	33,51	0,00	0,00	33,51	1 005
US PS Pčoliné	37,28	0,00	0,00	37,28	1 118
US PS Ruská Volová	4,40	0,00	0,00	4,40	132
USSSS PS Brezovec	0,00	0,00	32,42	32,42	973
Celkový súčet	2102,77	19,39	889,94	3012,11	90 363

* sadzba za 1 ha 30 €

4.3 Analýza výpadku na daniach pre obce

Po schválení zonácie národného parku sa predpokladá prekategORIZOVANIE lesných porastov v procese obnovy príslušných Programov starostlivosti o les (PSL) v celom území NP (zóny A, B, C a D) z kategórie hospodárskych lesov na lesy osobitného určenia. Tento krok bude mať pravdepodobne za následok výpadok dane z nehnuteľností za lesné pozemky pre obce, v ktorých katastrálnom území sa nachádzajú. Kvantifikácia výpadku dane z nehnuteľností podľa § 6 ods. 1 písm. d) zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne a odpady a drobné stavebné odpady (ďalej len „zákon o miestnych daniach“) podľa jednotlivých obcí je uvedená v nasledujúcej tabuľke č. 27.

Tabuľka č. 27: Predpokladaný ročný výpadok na daniach dotknutých obcí

Názov obce	Názov k.ú.	Lesné pozemky vo vlastníctve Slovenskej republiky v 3. stupni ochrany po delimitácii v ha	Predpokladané zníženie dane po delimitácii a prekaterizovaní lesov po obnove PSL (€/rok)
Hostovice	Hostovice	178,44	881,05
Kalná Roztoka	Kalná Roztoka	774,17	1937,36
Klenová	Klenová	239,85	1171,43
Kolbasov	Kolbasov	596,86	2915,06
Nová Sedlica	Nová Sedlica	137,81	2218,74
Osadné	Osadné	166,75	895,45
Stakčín	Ostrožnica	335,69	1639,51
Pčoliné	Pčoliné	58,7	286,69
Príslop	Príslop	0,17	0,83
Ruská Volová	Ruská Volová	594,16	2901,88
Stakčín	Ruské	260,52	794,59
Ruský Potok	Ruský Potok	75,31	527,28

Názov obce	Názov k.ú.	Lesné pozemky vo vlastníctve Slovenskej republiky v 3. stupni ochrany po delimitácii v ha	Predpokladané zníženie dane po delimitácii a prekategorizovaní lesov po obnove PSL (€/rok)
Stakčínska Roztoka	Stakčínska Roztoka	222,04	1315,59
Stakčín	Stakčín	774,3	2361,62
Stakčín	Starina nad Cirochou	423,91	1292,93
Stakčín	Smolník nad Cirochou	0,22	1,07
Stakčín	Veľká Poľana	29,85	145,79
Topoľa	Topoľa	1109,68	5419,68
Ulič	Ulič	399,92	1219,76
Uličské Krivé	Uličské Krivé	368,32	1404,22
Zboj	Zboj	314,6	1415,70
Stakčín	Zvala	1,31	6,40
Spolu:		7062,58	30 752,61 €

Na základe teraz platných všeobecne záväzných opatrení a prekategorizovaní všetkých hospodárskych lesov v rámci NP Poloniny do kategórie lesov osobitného určenia dôjde k výpadku na daniach dotknutých obcí vo výške **30 752,61 € za rok**.

4.4 Obmedzenie poľovného hospodárenia

Výkon práva poľovníctva bude v jednotlivých zónach prebiehať v zmysle príslušného stupňa ochrany určeného v zákone č. 543/2002 Z. z., ktorý bude v danej zóne platiť (zóna A – podľa § 16 – 5. stupeň ochrany, zóna B – podľa § 15 – 4. stupeň ochrany, zóna C – podľa § 14 – 3. stupeň ochrany).

Podiel území s 5. stupňom ochrany (**A zóna**) (v zmysle návrhu zonácie) dosahuje **5 201,10 ha (16,73 %)**, so 4. stupňom ochrany (**B zóna**) **1 259,31 ha (4,05 %)**, s 3. stupňom ochrany (**C zóna**) **23 852,91 ha (76,73 %)** a s 2. stupňom ochrany (**D zóna**) **772,77 ha (2,49 %)** z celkovej výmery NP. V zóne D, C, a B, teda na 83,27 % územia NP bude naďalej možné loviť zver.

Okresný úrad v sídle kraja môže povoliť výnimku zo zákazu činnosti v 3. a 4. stupni územnej ochrany v záujme ochrany prírody a krajiny, ak činnosť významne neovplyvní stav predmetu ochrany z hľadiska cieľov jeho ochrany a v záujme nevyhnutných dôvodov vyššieho verejného záujmu.

Ak bude odôvodnená potreba znižovať stavy poľovnej zveri z dôvodu ohrozenia predmetu ochrany NP Poloniny alebo majetku, života a zdravia človeka, realizácia bude možná prostredníctvom výnimky. V súčasnosti sa na území NP Poloniny (bez OP) nachádza v celosti, alebo do neho z časti zasahuje 19 poľovných revírov. Zmluvné vzťahy medzi nájomcom poľovného revíru a prenajímateľom - jednotlivými dotknutými poľovnými združeniami pokračujú.

Nie je možné v rámci všeobecne záväzného predpisu (nariadenie vlády Slovenskej republiky) uviesť požadovanú generálnu výnimku na lov v piatom stupni ochrany. V prípade afrického moru ošipaných (AMO) platí zákaz rovnako. Ak sa vyskytne potreba poľovať na niektorý druh zveri, ktorá má určený čas lovu, aj v čase ochrany na veterinárne účely (AMO), na účely ochrany zdravia zveri alebo chovu zveri, povoľuje lov Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky.

Tabuľka č. 28: Porovnanie výmer poľovných revírov v jednotlivých stupňoch ochrany

Revír	Súčasný stupeň ochrany						Zóna (stupeň ochrany) podľa návrhu zonácie NP Poloniny						
	1.	2.	3.	4.	5.	Spolu	Voľná krajina (1.)	Zóna A NP (5.)	Zóna B NP (4.)	Zóna C NP (3.)	Zóna D NP (2.)	OP NP (časť v 2.)	Celkový súčet
	Výmera v ha												
Beskyd	0,00	421,91	2595,07	294,74	1329,75	4641,47	0,00	2719,32	188,23	1355,56	18,84	359,51	4641,47
Bukovec	0,00	1288,25	1116,64	0,00	0,00	2404,88	0,00	281,91	0,00	1420,11	0,00	702,86	2404,88
Javorník	0,00	1885,18	608,85	0,00	23,33	2517,36	0,00	97,36	21,59	749,09	475,32	1174,00	2517,36
Jeseník	0,00	2497,58	1004,34	9,79	103,04	3614,75	0,00	99,47	418,09	627,99	140,02	2329,18	3614,75
Kolodník	0,00	1674,96	1190,80	40,86	93,36	2999,97	0,00	99,48	131,77	1283,84	96,44	1388,44	2999,97
Kolonička	6399,16	0,00	49,25	0,00	0,00	6448,41	6390,64	0,00	0,00	57,77	0,00	0,00	6448,41
Kosmatec	1783,21	440,45	0,00	0,00	0,00	2223,66	1783,21	0,00	0,00	0,00	0,09	440,36	2223,66
KÝČERA	435,65	1649,24	913,48	32,08	450,07	3480,52	2112,47	547,36	1,12	819,57	0,00	0,00	3480,52
Maguriča	4504,50	0,00	940,07	4,63	0,00	5449,20	4435,74	0,00	4,50	941,96	0,00	66,99	5449,20
Molyšov	2194,73	28,29	25,05	4,66	0,00	2252,73	2228,74	0,00	0,00	23,99	0,00	0,00	2252,73
Nastaz	721,44	441,69	3051,31	0,00	167,86	4382,31	720,90	168,01	100,29	2943,35	0,00	449,77	4382,31
Pčolinné	3558,92	0,00	609,11	0,00	0,00	4168,04	3558,54	0,00	0,00	609,50	0,00	0,00	4168,04
Poľana	0,00	0,00	2145,57	10,50	0,00	2156,07	0,00	0,00	7,19	1920,28	0,00	228,61	2156,07
Poloň	0,00	638,02	1346,82	280,59	215,47	2480,90	0,00	279,31	284,05	1286,30	0,00	631,24	2480,90
Romanovo	809,86	0,00	1344,40	0,00	0,00	2154,26	809,81	0,00	0,00	1274,11	0,00	70,34	2154,26
Ruské	0,00	0,00	2512,90	94,02	247,09	2854,01	0,00	658,15	2,28	1641,38	0,00	552,20	2854,01
Starina	2,05	336,26	2772,36	15,53	0,00	3126,20	2,10	0,00	14,33	2554,00	0,00	555,77	3126,20
Strub	24,79	0,00	3475,47	2,56	37,57	3540,39	15,26	97,57	2,43	2823,80	0,00	601,32	3540,39
Veža	0,00	856,26	1060,08	3,77	64,71	1984,83	0,00	153,17	83,43	922,19	42,06	783,98	1984,83
Vysina	1544,96	128,63	598,13	0,00	0,00	2271,72	1546,21	0,00	0,00	598,13	0,00	127,37	2271,72
Celkový súčet	21979,26	12286,72	27359,70	793,73	2732,25	65151,67	23603,63	5201,10	1259,31	23852,91	772,77	10461,95	65151,67

Tabuľka č. 29: Percentuálne vyjadrenie porovnania výmer poľovných revírov v jednotlivých stupňoch ochrany

Revír	Súčasný SOP						Stav po navrhovanej zonácii NP Poloniny						
	1.	2.	3.	4.	5.	Spolu	Voľná krajina (1. SOP)	Zóna A NP (5. SOP)	Zóna B NP (4. SOP)	Zóna C NP (3. SOP)	Zóna D NP (2. SOP)	OP NP (2. SOP)	Celkový súčet
	Percentuálny podiel												
Beskyd	0,00%	9,09%	55,91%	6,35%	28,65%	100,00%	0,00%	58,59%	4,06%	29,21%	0,41%	7,75%	100,00%
Bukovec	0,00%	53,57%	46,43%	0,00%	0,00%	100,00%	0,00%	11,72%	0,00%	59,05%	0,00%	29,23%	100,00%
Javorník	0,00%	74,89%	24,19%	0,00%	0,93%	100,00%	0,00%	3,87%	0,86%	29,76%	18,88%	46,64%	100,00%
Jeseník	0,00%	69,09%	27,78%	0,27%	2,85%	100,00%	0,00%	2,75%	11,57%	17,37%	3,87%	64,44%	100,00%
Kolodník	0,00%	55,83%	39,69%	1,36%	3,11%	100,00%	0,00%	3,32%	4,39%	42,79%	3,21%	46,28%	100,00%
Kolonička	99,24%	0,00%	0,76%	0,00%	0,00%	100,00%	99,10%	0,00%	0,00%	0,90%	0,00%	0,00%	100,00%
Kosmatec	80,19%	19,81%	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%	80,19%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	19,80%	100,00%
KÝČERA	12,52%	47,38%	26,25%	0,92%	12,93%	100,00%	60,69%	15,73%	0,03%	23,55%	0,00%	0,00%	100,00%
Maguriča	82,66%	0,00%	17,25%	0,08%	0,00%	100,00%	81,40%	0,00%	0,08%	17,29%	0,00%	1,23%	100,00%
Molyšov	97,43%	1,26%	1,11%	0,21%	0,00%	100,00%	98,94%	0,00%	0,00%	1,06%	0,00%	0,00%	100,00%
Nastaz	16,46%	10,08%	69,63%	0,00%	3,83%	100,00%	16,45%	3,83%	2,29%	67,16%	0,00%	10,26%	100,00%
Pčolinné	85,39%	0,00%	14,61%	0,00%	0,00%	100,00%	85,38%	0,00%	0,00%	14,62%	0,00%	0,00%	100,00%
Poľana	0,00%	0,00%	99,51%	0,49%	0,00%	100,00%	0,00%	0,00%	0,33%	89,06%	0,00%	10,60%	100,00%
Poloň	0,00%	25,72%	54,29%	11,31%	8,69%	100,00%	0,00%	11,26%	11,45%	51,85%	0,00%	25,44%	100,00%
Romanovo	37,59%	0,00%	62,41%	0,00%	0,00%	100,00%	37,59%	0,00%	0,00%	59,14%	0,00%	3,27%	100,00%
Ruské	0,00%	0,00%	88,05%	3,29%	8,66%	100,00%	0,00%	23,06%	0,08%	57,51%	0,00%	19,35%	100,00%
Starina	0,07%	10,76%	88,68%	0,50%	0,00%	100,00%	0,07%	0,00%	0,46%	81,70%	0,00%	17,78%	100,00%
Strub	0,70%	0,00%	98,17%	0,07%	1,06%	100,00%	0,43%	2,76%	0,07%	79,76%	0,00%	16,98%	100,00%
Veža	0,00%	43,14%	53,41%	0,19%	3,26%	100,00%	0,00%	7,72%	4,20%	46,46%	2,12%	39,50%	100,00%
Vysina	68,01%	5,66%	26,33%	0,00%	0,00%	100,00%	68,06%	0,00%	0,00%	26,33%	0,00%	5,61%	100,00%
Celkový súčet	33,74%	18,86%	41,99%	1,22%	4,19%	100,00%	36,23%	7,98%	1,93%	36,61%	1,19%	16,06%	100,00%

5. NÁVRH TECHNICKÉHO VYBAVENIA ÚZEMIA (OZNAČENIE CHRÁNENÉHO ÚZEMIA, JEHO ZÓN A OCHRANNÉHO PÁSMA A PRÍSTUPOVÝCH MIEST DO CHRÁNENÉHO ÚZEMIA)

Návrh označenia chráneného územia a ochranného pásma

Na základné **označenie NP a OP NP Poloniny**, sa použijú normalizované tabule v zmysle § 24 vyhlášky MŽP SR č. 170/2021 Z. z. so štátnym znakom Slovenskej republiky o rozmeroch 40 x 30 cm. Na tmavozelenom podklade hornej časti tabule bude umiestnený štátny znak Slovenskej republiky a pod ním názov bielu farbou, kde bude v rámci vlastného územia uvedené: „*Národný park Poloniny*“ a v rámci OP: „*ochranné pásmo Národný park Poloniny*“. Tabule sa umiestnia na drevený stĺp, ktorý bude osadený v kovovej konzole, na zabezpečenie proti poveternostným podmienkam, na dobre viditeľné miesto na hranici chráneného územia a jeho OP spravidla na priesečníku s pozemnou komunikáciou alebo chodníkom, najmä náučným chodníkom a turistickým chodníkom.

Hranica NP Poloniny je sčasti identická so súčasnou hranicou NP, preto sa využijú na tomto úseku obvodu NP už existujúce stĺpy označenia chráneného územia. Na novovytyčených úsekoch hranice NP Poloniny budú osadené nové stĺpy s normalizovanými tabuľami. Na označenie NP Poloniny sa použije **117** nových stĺpov, **117** kovových konzol a **170** normalizovaných tabuľ. Na označenie OP NP Poloniny sa použije **97 normalizovaných tabuľ**.

Po schválení zonácie NP Poloniny bude potrebné odstrániť a recyklovať 50 stĺpov s normalizovanými tabuľami osadenými v minulosti v zmysle § 24 vyhlášky MŽP SR č. 170/2021 Z. z., ktoré budú po schválení zonácie neaktuálne. Prehľad zmien označenia NP a OP NP Poloniny a návrh lokalizácie nových stĺpov je uvedený v tabuľke č. 30.

Tabuľka č. 30: Návrh inštalácie stĺpov a ich lokalizácia v rámci územia NP Poloniny a jeho OP

ČÍSLO	STĹP	KONZOLA	AKTIVITA	lon - E	lat - N	Kód plánu LC (širšie vymedzenie)	Jednotka priestorového rozdelenia (popis umiestnenia)	katastrálne územie
3	0	0	Zmeniť	22.191187	49.173949	SL292	Hranica 165_0 a 159_0	Vyšná Jablonka
4	0	0	Zmeniť	22.227700	49.163306	SL292	Hranica 134_0 a OLP_62_4	Osadné
5	0	0	Zmeniť	22.237033	49.011578	SL248	Hranica JPRL 63b0; PR Grúnik	Stakčín
6	0	0	Zmeniť	22.239399	49.014243	SL248	Hranica 63a0 a 60_0	Stakčín
7	0	0	Zmeniť	22.236995	49.013981	SL248	Hranica 63a0 a 62_0	Stakčín
11	0	0	Zmeniť	22.457840	48.977485	LA171	Hranica 1484_0 a 86_0; TCH Rožok	Uličské Krivé
17	0	0	Zmeniť	22.513290	49.092164	LA170	Hranica 189_0 a 148_0; TCH zelení na PL	Nová Sedlica
18	0	0	Zmeniť	22.565643	49.087974	LA170	Hranica 145a0; Kremenec	Nová Sedlica
22	0	0	Zmeniť	22.477796	49.061013	LA170	Hranica JPRL 333_0 a OLP_62_29	Zboj

ČÍSLO	STĽP	KONZOLA	AKTIVITA	lon - E	lat - N	Kód plánu LC (širšie vymedzenie)	Jednotka priestorového rozdelenia (popis umiestnenia)	katastrálne územie
23	0	0	Zmeniť	22.483131	49.058181	LA170	Hranica 353b0 a OLP_62_30	Zboj
25	0	0	Zmeniť	22.399654	48.980636	LA171	Hranica 229a0; cesta Ulič Kolbasov	Ulič
26	0	0	Zmeniť	22.398444	48.988422	LA171	Hranica 230_1 a 229a0; cesta Kolbasov Ulič	Kolbasov
27	0	0	Zmeniť	22.370890	49.015071	LA171	Ulička PP; cesta Kolbasov Topoľa	Kolbasov
28	0	0	Zmeniť	22.361485	49.018946	LA171	Ulička PP; cesta Kolbasov Topoľa	Kolbasov
29	1	1	Nový	22.332785	49.132573	SL248	Hranica OLP_62_56; cesta smer R. sedlo	Ruské
30	0	0	Zmeniť	22.331332	49.143943	SL248	Hranica OLP_62_61; Ruské sedlo PL	Ruské
31	0	0	Zmeniť	22.269124	49.049006	SL248	Hranica JPRL 71c0 a OLP_62_86; TCH smer Gazdorán	Starina nad Cirochou
32	0	0	Zmeniť	22.279273	49.049899	SL248	Hranica JPRL5482b0; TCH smer Gazdorán	Starina nad Cirochou
33	0	0	Zmeniť	22.169875	49.151316	SL292	Hranica 3651_0 a 3051_2	Vyšná Jablonka
37	0	0	Zmeniť	22.241860	49.107831	SL248	Hranica JPRL 7046_0; cesta Ostružnica Zvala	Zvala
38	0	0	Zmeniť	22.246116	49.108298	SL248	Hranica JPRL 7046_0 a 7044_0; cesta Ostružnica Zvala	Zvala
39	0	0	Zmeniť	22.243636	49.108522	SL248	Hranica JPRL 7046_0; cesta Ostružnica Zvala	Zvala
40	0	0	Zmeniť	22.365903	49.017564	LA171	Ulička PP; cesta Kolbasov Topoľa	Kolbasov
41	0	0	Zmeniť	22.376822	49.014402	LA171	Z	Kolbasov
42	0	0	Zmeniť	22.383200	49.011499	LA171	Z	Kolbasov
45	0	0	Zmeniť	22.330967	49.006386	SL248	Hranica 1309_0 a 1302_0	Kalná Roztoka
46	0	0	Zmeniť	22.324171	49.010343	SL248	Hranica 1331b0 a 1314_0; TCH Havešová	Kalná Roztoka
48	0	0	Zmeniť	22.347892	49.003207	SL248	Hranica 1305_0	Kalná Roztoka
50	0	0	Zmeniť	22.449965	49.102936	LA170	Hranica JPRL 251b0 a 251a0; Jarabá skala vyhliadka	Zboj
52	0	0	Zmeniť	22.331281	49.102420	SL248	Pod Ruským NPR	Veľká Poľana
57	0	0	Zmeniť	22.329185	49.101451	SL248	Pod Ruským NPR	Veľká Poľana

ČÍSLO	STĽP	KONZOLA	AKTIVITA	lon - E	lat - N	Kód plánu LC (širšie vymedzenie)	Jednotka priestorového rozdelenia (popis umiestnenia)	katastrálne územie
59	0	0	Zmeniť	22.397487	48.982704	LA171	Hranica JPRL 229a0; U. Ostra; cesta Ulič Kolbasov	Ulič
61	0	0	Zmeniť	22.401936	49.112854	SL248	Hranica OLPP_62_117; Pľaša PL	Ruské
62	0	0	Zmeniť	22.402822	49.110976	SL248	Hranica OLP_62_2 a OLP_62_117; Pľaša PL	Ruské
65	0	0	Zmeniť	22.296010	49.135896	SL248	Hranica JPRL 6818_0 a 6819_0	Smolník nad Cirochou
66	0	0	Zmeniť	22.390228	49.127393	SL248	Hranica OLP_62_52; Pľaša PL	Ruské
67	0	0	Zmeniť	22.550182	49.089631	LA170	OLP_62_11; Stužica PL	Nová Sedlica
68	0	0	Zmeniť	22.286644	48.875440	MIMO NP	MIMO	
69	0	0	Zmeniť	22.213402	49.185409	SL292	Hranica 149_0; Udava PL	Vyšná Jablonka
71	0	0	Zmeniť	22.335080	49.104091	SL248	Pod Ruským NPR	Veľká Poľana
77	0	0	Zmeniť	22.374762	49.015193	LA171	Z	Kolbasov
78	0	0	Zmeniť	22.403658	48.984333	LA171	Hranica 230_1 a 224_1 aU. Ostra	Kolbasov
80	0	0	Zmeniť	22.231235	49.179712	SL292	Hranica 141a0; Udava PL	Vyšná Jablonka
86	0	0	Zmeniť	22.500960	49.086889	LA170	Hranica OLP_62_25 a 191_1; Borsukov v. PL	Nová Sedlica
87	0	0	Zmeniť	22.187504	49.174879	SL292	Hranica 181_0 a OLP_61_25; Udava PL	Vyšná Jablonka
89	0	0	Zmeniť	22.249576	49.018763	SL248	Hranica JPRL 52_0; cesta smer Nová Sedlica	Stakčín
90	1	1	Nový	22.208121	49.013905	SL248	Hranica 326_0 a 336b0	Stakčín
91	0	0	Zmeniť	22.454019	48.987165	LA171	Hranica JPRL 107_0	Uličské Krivé
92	0	0	Zmeniť	22.451372	49.006438	LA171	Hranica JPRL 163_0 a 162_0; cesta U. Krivé Zboj	Uličské Krivé
93	1	1	Nový	22.467181	49.016769	LA170	Hranica 460_0 a 459_0; cesta Zboj U. Krivé	Zboj
94	1	1	Nový	22.467800	49.042804	LA170	Hranica 389a0; cesta smer Príslopec	Zboj
95	1	1	Nový	22.474107	49.045659	LA170	Hranica OLP_5_30; cesta smer Líščia dolinka	Zboj
96	0	0	Zmeniť	22.500711	49.060842	LA170	Cesta smer Beskyd	Nová Sedlica

ČÍSLO	STĺP	KONZOLA	AKTIVITA	lon - E	lat - N	Kód plánu LC (širšie vymedzenie)	Jednotka priestorového rozdelenia (popis umiestnenia)	katastrálne územie
98	1	1	Nový	22.525047	49.055616	LA170	Hranica 135a0; TCH červení smer Kremenec	Nová Sedlica
99	1	1	Nový	22.531881	49.028468	LA170	Hranica JPRL 87a0 a OLP_4_2 cesta na Geborovu	Nová Sedlica
100	0	0	Zmeniť	22.358533	49.058595	LA171	Hranica OLP_4_48; cesta Topoľa Runina	Topoľa
101	0	0	Zmeniť	22.381515	49.073107	LA171	Hranica 1236_0; cesta Runina Topoľa	Runina Topoľa
102	1	1	Nový	22.400498	49.065344	LA171	Hranica JPRL 1134_0 a OLP_4_56; cesta Runina	Runina
103	0	0	Zmeniť	22.395318	49.089342	LA171	Hranica JPRL 1242a2 a OLP_4_67	Runina
104	0	0	Zmeniť	22.414353	49.082711	LA171	Hranica JPRL 590_1 a OLP_4_67; TCH a Ďurkovec	Runina
105	0	0	Zmeniť	22.400233	48.980076	LA171	Hranica JPRL 228_0; Ulič hajenka	Ulič
108	0	0	Zmeniť	22.204313	49.102139	SL248	Parihuzovce vrch	Parihuzovce
110	1	1	Nový	22.411580	48.977479	LA171	Hranica 226c0; smer Mergencov kameň	Ulič
111	1	1	Nový	22.443413	49.005567	LA171	Hranica 170_0 a OLP_4_16	Uličské Krivé
112	0	0	Zmeniť	22.397799	48.944497	SL248	Hranica JPRL 75c0	Brezovec
114	0	0	Zmeniť	22.329859	49.144153	SL248	Hranica OLP_62_61; Ruské sedlo	Ruské
115	0	0	Zmeniť	22.184858	49.160985	SL292	Hranica 107b0 a 3172_2; TCH smer Udava	Vyšná Jablonka
116	0	0	Zmeniť	22.403181	48.976371	LA171	Hranica OLP_4_44; Oproti hájenke v Uliči	Ulič
117	1	1	Nový	22.407265	48.969475	LA171	Hranica OLP_4_1; NCH M. Poliščuka	Ulič
118	1	1	Nový	22.523138	49.055261	LA170	Hranica JPRL 136_0; a OLP_4_13 TCH Kremenec	Nová Sedlica
119	1	1	Nový	22.509102	49.064820	LA170	Hranica JPRL 163b0 a 153_2; TCH Čierťaž	Nová Sedlica
120	1	1	Nový	22.495879	49.063908	LA170	Hranica JPRL 340a0 a 467_0; cesta smer Beskyd	Nová Sedlica
121	1	1	Nový	22.452054	48.984721	LA171	Hranica 99b0 a OLP_4_11; cesta smer Rožok	Uličské Krivé

ČÍSLO	STĽP	KONZOLA	AKTIVITA	lon - E	lat - N	Kód plánu LC (širšie vymedzenie)	Jednotka priestorového rozdelenia (popis umiestnenia)	katastrálne územie
122	1	1	Nový	22.452076	48.978472	LA171	Hranica 83a0; TCH Rožok	Uličské Krivé
123	1	1	Nový	22.454892	48.969732	LA171	Hranica JPRL 72b0 a OLP_4_9; TCH U. Krivé Ulič	Ulič
124	1	1	Nový	22.419820	49.004152	LA171	Hranica JPRL 1492b0 a OLP_4_20; TCH UK - Topoľa	Uličské Krivé
125	1	1	Nový	22.412047	49.012515	LA171	Hranica JPRL 260_0; TCH Topoľa U. Krivé	Ruský Potok
126	1	1	Nový	22.412387	48.938019	LA171	Hranica OLP_4_4; TCH Ulič	Ulič
127	1	1	Nový	22.391988	48.952738	SL248	Hranica 1007a0 a OLP_4_26; TCH Ulič	Brezovec
128	1	1	Nový	22.392851	48.962359	LA171	Hranica JPRL 472b0; NCH M. Poliščuka	Ulič
129	1	1	Nový	22.372588	48.955667	SL248	Hranica OLP_4_26 a OLP_61_129; cesta nad RP	Ruská Volová
130	1	1	Nový	22.290429	49.048498	SL248	Hranica OLP_8_9; TCH Dara Gazdoráň	Dara
131	1	1	Nový	22.287026	49.048462	SL248	Hranica 2112_0; TCH Dara Gazdoráň	Dara
132	1	1	Nový	22.284652	49.048898	SL248	Hranica 5483_0 a 547090; TCH Dara Gazdoráň	Starina nad Cirochou
133	1	1	Nový	22.279768	49.045158	SL248	Hranica OLP_4_44; TCH Gazdoráň Dara	Starina nad Cirochou
134	1	1	Nový	22.335682	49.127964	SL248	Hranica OLP_62_56; cesta Ruské sedlo	Ruské
135	1	1	Nový	22.390340	49.087286	LA171	Hranica OLP_4_78; TCH Runina Ruské	Runina
136	1	1	Nový	22.362493	49.108081	SL248	Hranica JPRL 4645_0; TCH Ruské Runina	Ruské
137	1	1	Nový	22.359259	49.109424	SL248	Hranica JPRL_4_23 a OLP_4_23; cesta Ruské Runina	Ruské
138	1	1	Nový	22.414946	49.085878	LA171	Hranica OLP_4_67 a JPRL1213c0; TCH Ďurkovec	Runina
139	1	1	Nový	22.418220	49.081424	LA171	Hranica JPRL 590_1; TCH Tri studničky	Runina
140	1	1	Nový	22.392087	49.033761	LA171	Hranica 299a2; TCH R. Potok Topoľa	Ruský Potok

ČÍSLO	STĽP	KONZOLA	AKTIVITA	lon - E	lat - N	Kód plánu LC (širšie vymedzenie)	Jednotka priestorového rozdelenia (popis umiestnenia)	katastrálne územie
141	1	1	Nový	22.370497	49.036301	LA171	Hranica JPRL 521_0 a OLP_4_45; TCH Topoľa RP cesta	Topoľa
142	1	1	Nový	22.413329	49.009589	LA171	Hranica 256_0; TCH R. Potok Topoľa	Uličské Krivé
143	1	1	Nový	22.418270	49.007666	LA171	Hranica JPRL 209a2 a OLP_4_25; TCH Topoľa RP	Uličské Krivé
144	1	1	Nový	22.452174	49.005891	LA171	Hranica JPRL 130a0 a OLP_4_14; TCH U. Krivé Zboj	Uličské Krivé
145	1	1	Nový	22.522909	49.023433	LA170	Hranica OLP_4_1 a OLP_5_7; cesta smer Geborová	Zboj
146	1	1	Nový	22.519960	49.020370	LA170	Hranica JPRL 58a2 a OLP_4_1; cesta smer Geborová	Zboj
147	1	1	Nový	22.518424	49.019693	LA170	Hranica OLP_4_1; a 61_0 cesta smer Geborová	Zboj
148	1	1	Nový	22.454519	48.961477	LA171	Hranica JPRL 64a1 a OLP_4_8; TCH Ulič U. Krivé	Ulič
149	1	1	Nový	22.443495	48.954241	LA171	Hranica JPRL 57_0; TCH U. Krivé Ulič	Ulič
150	1	1	Nový	22.441183	48.948281	LA171	Hranica JPRL 57_0 a OLP_4_7; TCH U. Krivé Ulič	Ulič
151	1	1	Nový	22.429690	48.952676	LA171	Hranica OLP_5_1; cesta Ulič R. Volova	Ulič
152	1	1	Nový	22.400233	48.980076	LA171	Hranica 228_0; cesta nad hájenkou Ulič Kolbasov	Ulič
153	1	1	Nový	22.408120	48.982149	LA171	Hranica 225_2; TCH Mergencov kameň	Ulič
154	1	1	Nový	22.331613	48.987502	SL248	Hranica OLP_4_32 a OLP_4_32; Kalná R. Havešová	Kalná Roztoka
155	1	1	Nový	22.296942	49.016073	SL248	Hranica OLP_4_39 a 1358a0; cesta nad S. Roztokou	Stakčínska Roztoka
156	1	1	Nový	22.227914	49.091180	SL248	Hranica OLP_4_20 a 253_2; cesta Ostružnica	Ostrožnica

ČÍSLO	STĚP	KONZOLA	AKTIVITA	lon - E	lat - N	Kód plánu LC (širšie vymedzenie)	Jednotka priestorového rozdelenia (popis umiestnenia)	katastrálne územie
157	1	1	Nový	22.251013	49.133589	SL248	Hranica 7953_1; a OLP_4_7; cesta nad Zvalou	Zvala
158	1	1	Nový	22.279664	49.107711	SL248	Hranica OLP_10_3 a OLP_4_4; cesta nad Smolníkom	Smolník nad Čirochou
159	1	1	Nový	22.294017	49.082172	SL248	Hranica OLP_4_17 a OLP_62_141; cesta Lukov potok	Veľká Poľana
160	1	1	Nový	22.347093	49.119033	SL248	Hranica OLP_10_46; Ruské nad obcou	Ruské
161	1	1	Nový	22.341125	49.132871	SL248	Hranica OLP_10_70; cesta Ruské Ruské sedlo	Ruské
162	1	1	Nový	22.324517	49.120732	SL248	Hranica OLP_1_77 a OLP_4_14; cesta Ruské Smolník	Ruské
163	1	1	Nový	22.306478	49.086606	SL248	Hranica OLP_4_48 a OLP_62_144; cesta VP. Hodošík	Veľká Poľana
164	1	1	Nový	22.306281	49.090398	SL248	Hranica OLP_62_161; cesta Veľká P. nad ihriskom	Veľká Poľana
165	1	1	Nový	22.479748	49.069057	LA170	Hranica JPRL212a1 a OLP_5_15; cesta smer J. skala	Zboj
166	1	1	Nový	22.540742	49.065655	LA170	Hranica 125_1 a OLP_4_10; TCH smer Kremenec	Nová Sedlica
167	1	1	Nový	22.508387	49.072106	LA170	Hranica 152_1 a 53_0; TCH zelení smer Čierťaz	Nová Sedlica
168	1	1	Nový	22.438549	48.946201	LA171	Hranica OLP_4_6; TCH Arpádova línia	Ulič
169	1	1	Nový	22.418763	49.095608	LA171	Hranica 1218_0 a 1211_1; TCH smer Ďurkovec	Runina
170	1	1	Nový	22.353014	49.053213	LA171	Hranica OLP_4_89; cesta nad včelnicou	Topoľa
171	0	0	Zmeniť	22.415501	49.066051	LA171	Hranica OLP_4_57 a OLP_4_58; cesta nad kravinom	Runina
172	0	0	Zmeniť	22.428428	49.098475	LA171 a LA170	Hranica OLP_62_1 a OLP_61_252; Ďurkovec	Runina

ČÍSLO	STĺP	KONZOLA	AKTIVITA	lon - E	lat - N	Kód plánu LC (širšie vymedzenie)	Jednotka priestorového rozdelenia (popis umiestnenia)	katastrálne územie
173	1	1	Nový	22.422709	49.099488	LA171	Hranica OLP_62_61; vyústenie chodníka PL	Runina
174	1	1	Nový	22.210009	49.173171	LA292	Hranica JPRL 128_2 a OLP_62_3; TCH Udava	Vyšná Jablonka
175	0	0	Nový	22.337813	49.128700	SL248	Hranica OLP_62_56; TCH Ruské R. sedlo	Ruské
178	1	1	Nový	22.392595	49.095759	LA171	Hranica OLP_4_76 a JPRL1259b1	Runina
179	1	1	Nový	22.262398	49.043250	SL248	Hranica JPRL 2201_2 a OLP_4_43; cesta pod Starinou	Starina nad Cirochou
180	1	1	Nový	22.262462	49.043007	SL248	Hranica JPRL 544_0; cesta pod Starinou	Starina nad Cirochou
181	1	1	Nový	22.254569	49.041802	SL248	Hranica 2226_0; cesta nad Starinou	Starina nad Cirochou
182	1	1	Nový	22.284688	49.089806	SL248	Hranica JPRL 6178_0 a OLP_62_1; cesta smer Smolník	Veľká Poľana
183	1	1	Nový	22.228424	49.084556	SL248	Hranica 208_0; cesta Ostružnica	Ostrožnica
184	1	1	Nový	22.279567	49.097367	SL248	Hranica OLP_62_4; cesta Smolník	Smolník nad Cirochou
185	1	1	Nový	22.281813	49.142054	SL248	Hranica 7061_0; hranica s PL	Smolník nad Cirochou
186	1	1	Nový	22.225991	49.160442	SL292	Hranica 117a0 a 2108b0; hranica s PL	Zvala
187	1	1	Nový	22.173153	49.183000	SL292	Hranica 684_1 a 184_2; hranica s PL	Vyšná Jablonka
188	1	1	Nový	22.177870	49.158386	SL292	Hranica JPRL65_1_cesta smer Hlboké	Vyšná Jablonka
189	1	1	Nový	22.247418	49.037322	SL248	Hranica JPR_5229_0_J_lomový bod cesta na Jalovú	Starina nad Cirochou
190	1	1	Nový	22.245805	49.038427	SL248	Hranica OLP_62_78	Starina nad Cirochou
191	1	1	Nový	22.220627	49.003736	SL248	Hranica OLP_4_22 a OLP_8_5; Chotinka	Stakčín
192	1	1	Nový	22.280239	49.080495	SL248	Hranica JPRL88_0; Cesta Ruské (ku Veľká Poľana)	Veľká Poľana
193	1	1	Nový	22.412362	48.922609	LA135 a LA136	Hranica JPRL 1107_0 a 6214a0 tur. chodník	Ubl'a
194	1	1	Nový	22.413155	48.922469	LA135 a LA136	Hranica JPRL 1107_0 a 6214a0 cesta	Ubl'a

ČÍSLO	STÍP	KONZOLA	AKTIVITA	lon - E	lat - N	Kód plánu LC (širšie vymedzenie)	Jednotka priestorového rozdelenia (popis umiestnenia)	katastrálne územie
195	1	1	Nový	22.448247	49.103271	LA170	Hranica OLP_62_283 a JPRL 251a0	Zboj
196	1	1	Nový	22.440639	49.102863	LA170	Hranica OLP_62_283 a JPRL 264a0	Zboj
197	1	1	Nový	22.362164	49.144532	SL248	Hranica JPRL4761_0 a 165_0	Ruské
198	1	1	Nový	22.292942	49.045744	SL248	Hranica OLP_12_5	Dara
199	1	1	Nový	22.275755	49.058876	SL248	Hranica OLP_62_139	Starina nad Cirochou
200	1	1	Nový	22.333916	49.033313	LA171	Hranica JPRL 1361b0 a 670_0 cesta Stakčín - NS	Príslop
201	1	1	Nový	22.356524	49.024087	LA171	Hranica OLP_61_216 cesta Stakčín - Nová Sedlica	Topoľa
202	1	1	Nový	22.463308	49.041369	LA170	Hranica OLP_4_43 a JPRL 419_0	Zboj
203	1	1	Nový	22.488728	49.079445	LA170	Hranica OLP_4_16 a JPRL 195b0	Nová Sedlica
204	1	1	Nový	22.455833	48.982209	LA171	Hranica JPRL 1083a0	Uličské Krivé
205	1	1	Nový	22.453991	48.983090	LA171	Hranica JPRL 1083a0	Uličské Krivé
206	1	1	Nový	22.459014	48.979241	LA171	Hranica JPRL 84_0 a JPRL 86_0 NCH Rožok	Uličské Krivé
207	1	1	Nový	22.551190	49.047544	LA170	Hranica JPRL106b0 a 101b0 a št. hr. UA	Nová Sedlica
208	1	1	Nový	22.551159	49.044627	LA170	Hranica JPRL 98_0 a št. hr. UA	Nová Sedlica
209	1	1	Nový	22.538045	49.021327	LA170	Hranica JPRL 88a0 a 78b0 a št. hr. UA	Zboj
210	1	1	Nový	22.504061	48.999844	LA170	Hranica JPRL 27_0 a 14_0 a št. hr. UA	Zboj
211	1	1	Nový	22.442673	48.947365	LA171	Hranica JPRL 57_0 a št. hr. UA	Ulič
212	1	1	Nový	22.353576	49.026001	LA171	Hranica OLP_61_217	Topoľa
213	1	1	Nový	22.352326	49.026336	LA171	Hranica JPRL 667_0	Topoľa
214	1	1	Nový	22.299526	49.140718	SL248	Hranica JPRL6820_0 a OLP_62_11 a št. hr. PL	Smolník nad Cirochou
215	1	1	Nový	22.304253	49.137940	SL248	Hranica JPRL 6812_0 a OLP_62_10 a št. hr. PL	Smolník nad Cirochou
216	1	1	Nový	22.189869	49.061551	SL248	Hranica JPRL 518_0	Pčoliné
217	1	1	Nový	22.248426	49.017986	SL248	Hranica OLP_71_14 a sklad	Stakčín

ČÍSLO	STĚP	KONZOLA	AKTIVITA	lon - E	lat - N	Kód plánu LC (širšie vymedzenie)	Jednotka priestorového rozdelenia (popis umiestnenia)	katastrálne územie
218	1	1	Nový	22.269836	49.005605	SL248	Hranica OLP_4_40	Stakčínka Roztoka
219	1	1	Nový	22.321771	49.013547	SL248	Hranica JPRL 1332_3 a 1333_0	Stakčínka Roztoka
220	1	1	Nový	22.327744	49.003741	SL248	Hranica JPRL 1301_0 a OLP_8_7	Kalná Roztoka
221	1	1	Nový	22.316206	48.981875	SL248	Hranica JPRL 1137_0 a OLP_4_34	Kalná Roztoka
222	1	1	Nový	22.329192	48.978026	SL248	Hranica JPRL 2340a a OLP_4_33	Kalná Roztoka
223	1	1	Nový	22.426334	48.924351	LA135	Hranica JPRL 1099_0 a št. hr. UA	Ubl'a
224	1	1	Nový	22.374206	49.012713	LA071	Cesta smer Bzaná	Kolbasov
225	1	1	Nový	22.402858	49.088491	LA171	Hranica OLP_4_67 a OLP_4_72	Runina
226	1	1	Nový	22.220916	49.003932	SL248	Hranica parcely ku Stakčín 761/1; Chotinka	Stakčín
227	1	1	Nový	22.534519	49.005623	LA170	Hranica OLP_61_87 a JPRL 50_0	Zboj
228	1	1	Nový	22.291046	49.009340	SL248	Hranica OLP_40_39 a cesty	Stakčínka Roztoka

Označenie zón chráneného územia

Na základné označenie zón chráneného územia sa použijú normalizované tabule v zmysle § 24 vyhlášky MŽP SR č. 170/2021 Z. z. s rozmermi 10 x 10 cm s nápisom čiernej farby uvádzajúcim príslušnú zónu („Zóna A, Zóna B, Zóna C a Zóna D“) na bielom podklade v rámci tmavozelenej farby. Tabule sa umiestnia na drevený stĺp, ktorý bude osadený v kovovej konzole, na zabezpečenie proti poveternostným podmienkam, na dobre viditeľné miesto na hranici chráneného územia a jeho OP spravidla na priesečníku s pozemnou komunikáciou alebo chodníkom, najmä náučným chodníkom a turistickým chodníkom.

Tabuľka č. 31: Návrh inštalácie normalizovaných tabúl

ČÍSLO	Normalizovaná tabuľa s nápisom					
	"Zóna A"	"Zóna B"	"Zóna C"	"Zóna D"	"Národný park Poloniny"	"Ochranné pásmo Národného parku Poloniny"
3	1				1	
4	1				1	

ČÍSLO	Normalizovaná tabuľka s nápisom					
	"Zóna A"	"Zóna B"	"Zóna C"	"Zóna D"	"Národný park Poloniny"	"Ochranné pásmo Národného parku Poloniny"
5		1			1	
6		1	1		1	
7		1	1		1	
11	1	1			1	
17	1				1	
18	1				1	
22		1	1		1	
23		1	1		1	
25	1		1	1	1	
26	1				1	1
27	1				1	1
28	1				1	1
29	1		1	1	1	
30	1		1	1	1	
31		1	1		1	
32		1	1		1	
33	1		1	1	1	
37		1			1	1
38		1			1	1
39		1			1	1
40	1				1	1
41		1	1		1	
42		1	1		1	1
45	1	1			1	
46	1	1			1	
48	1	1			1	
50	1				1	
52		1			1	1
57		1			1	1
59	1		1	1	1	
61		1			1	
62		1			1	
65	1		1	1	1	
66			1		1	
67	1				1	
68						
69	1				1	
71		1			1	1
77		1	1		1	
78	1		1	1	1	
80	1				1	
86	1	1			1	
87	1				1	
89			1		1	

ČÍSLO	Normalizovaná tabuľka s nápisom					
	"Zóna A"	"Zóna B"	"Zóna C"	"Zóna D"	"Národný park Poloniny"	"Ochranné pásmo Národného parku Poloniny"
90			1		1	1
91			1		1	1
92			1		1	1
93			1		1	1
94			1		1	1
95			1		1	1
96			1		1	1
98			1		1	1
99			1		1	1
100			1		1	1
101			1		1	1
102			1		1	1
103			1		1	1
104			1		1	1
105			1		1	1
108			1		1	
110			1		1	1
111			1		1	1
112						1
114	1		1	1	1	
115			1		1	
116			1		1	1
117			1		1	1
118			1		1	1
119			1		1	1
120			1		1	1
121			1		1	1
122			1		1	1
123			1		1	1
124				1	1	1
125			1		1	1
126				1	1	1
127			1		1	1
128			1		1	1
129			1		1	
130			1		1	1
131			1		1	1
132			1		1	1
133			1		1	
134			1		1	1
135			1		1	1
136			1		1	1
137			1		1	1
138			1		1	1

ČÍSLO	Normalizovaná tabuľka s nápisom					
	"Zóna A"	"Zóna B"	"Zóna C"	"Zóna D"	"Národný park Poloniny"	"Ochranné pásmo Národného parku Poloniny"
139			1		1	1
140			1		1	1
141			1		1	1
142			1		1	1
143				1	1	1
144			1		1	1
145			1		1	1
146		1	1		1	
147		1	1		1	
148				1	1	
149				1	1	1
150				1	1	
151				1	1	
152			1		1	1
153			1		1	1
154			1		1	
155			1		1	
156			1		1	1
157			1		1	1
158			1		1	1
159			1		1	1
160			1		1	1
161			1		1	1
162			1		1	1
163			1		1	1
164			1		1	1
165	1		1	1	1	
166	1		1	1	1	
167	1		1	1	1	
168				1	1	
169	1	1			1	
170			1		1	1
171			1		1	1
172		1			1	
173		1			1	
174	1		1	1	1	
175			1		1	1
178		1	1		1	
179			1		1	1
180			1		1	1
181			1		1	1
182			1		1	1
183			1		1	1
184			1		1	1

ČÍSLO	Normalizovaná tabuľka s nápisom					
	"Zóna A"	"Zóna B"	"Zóna C"	"Zóna D"	"Národný park Poloniny"	"Ochranné pásmo Národného parku Poloniny"
185	1		1	1	1	
186	1		1	1	1	
187	1				1	
188			1		1	
189			1		1	1
190			1		1	1
191						1
192			1		1	1
193						1
194						1
195	1	1			1	
196	1	1			1	
197	1		1	1	1	
198			1		1	1
199			1		1	1
200			1		1	1
201			1		1	1
202			1	1	1	
203	1		1	1	1	
204		1	1		1	
205		1	1		1	
206	1	1			1	
207	1		1	1	1	
208			1		1	1
209		1			1	1
210	1		1	1	1	
211				1	1	1
212			1		1	1
213			1		1	1
214			1		1	
215	1		1	1	1	
216			1		1	
217			1		1	
218			1		1	
219		1	1		1	
220		1	1		1	
221			1		1	
222			1		1	
223						1
224			1		1	1
225			1		1	1
226						1
227	1	1			1	
228			1		1	

Na označenie zóny A v NP Poloniny je potrebné použiť **43 normalizovaných tabúlí**. Na stĺpoch označujúcich NP a OP NP Poloniny bude umiestnených **36 ks normalizovaných tabúlí**. Obvodové hranice zóny A sa budú označovať v teréne modrým obvodovým značením na hraničných stromoch vo výške 1,3 m po celom obvode kmeňa, tak aby označené stromy boli od seba v takej vzdialenosti, aby od každého takto označeného hraničného stromu bol dobre viditeľný aj predchádzajúci a nasledujúci hraničný strom zóny. Dĺžka obvodovej hranice na vyznačenie zóny A je **183 km**.

Na označenie zóny B v NP Poloniny je potrebné použiť **38 normalizovaných tabúlí**. Normalizované tabule bude umiestnené na stĺpoch označujúcich NP a OP NP Poloniny. Obvodové hranice zóny B sa budú označovať v teréne modrým obvodovým značením na hraničných stromoch vo výške 1,3 m po celom obvode kmeňa, tak aby označené stromy boli od seba v takej vzdialenosti, aby od každého takto označeného hraničného stromu bol dobre viditeľný aj predchádzajúci a nasledujúci hraničný strom zóny. Dĺžka obvodovej hranice na vyznačenie zóny B je **73 km**.

Na označenie zóny C v NP Poloniny je potrebné použiť **125 normalizovaných tabúlí**. Všetky normalizované tabule budú umiestnené na stĺpoch označujúcich NP a OP NP Poloniny. Obvodové hranice zóny C sa na základe § 24 ods. 7 vyhlášky MŽP SR č. 170/2021 Z. z., v teréne nevyznačujú.

Na označenie zóny D v NP Poloniny je potrebné použiť **29 normalizovaných tabúlí**. Všetky normalizované tabule budú umiestnené na stĺpoch označujúcich NP a OP NP Poloniny. Obvodové hranice zóny D sa na základe § 24 ods. 7 vyhlášky MŽP SR č. 170/2021 Z. z., v teréne nevyznačujú.

Zároveň bude potrebné zrušiť v zmysle § 53 zákona č. 543/2002 Z. z. neplatné označenie zrušených rezervácií neutrálnou farbou o dĺžke **230 km**.

Tabuľka č. 32: Výdavky na označenie NP a OP NP Poloniny a zón NP Poloniny

Položka	Počet /množstvo	Jednotková cena (€)	Rozpočet
	(ks)		(€)
Kovová konzola na upevnenie	117	30,00	3 510
Drevený stĺp so strieškou	117	40,00	4 680
Suchý betón 25kg	75	4,20	315
Normalizované tabule: Tabuľa 40 x 30 cm	267	8,11	2 166
Normalizované tabule: Tabuľa 10 x 10 cm	235	4,00	940
Samolepiace fólie dvojdielne:			
Štátny znak	267	1,40	374
Národný park	170	0,70	119
Ochranné pásmo	97	0,70	68
Zóna	235	0,70	165
Spolu			12 336

Tabuľka č. 33: Výdavky na obvodové značenie zón a zrušeného označenia chránených území NP Poloniny

Obvod hraníc zón A a B (km) a zrušeného označenia chránených území	Výdavky na farbu, štetce a kefy na 1 km hranice (€)	Rozpočet (€)
486	25	12 150

Výdavky na označenie zón a zrušenie označenia NP Poloniny predstavujú 12 150,- € a spoločne s označením územia NP a OP NP Poloniny celkové výdavky predstavujú **24 486,- €**.

Mapa technického vybavenia územia je v prílohe č. 7.7.

6. PREHLAD ODBORNEJ LITERATÚRY A POUŽITÝCH ODBORNÝCH PODKLADOV

Literatúra použitá vo vzťahu k zdroju výskytových údajov:

1. *Atlas krajiny Slovenskej republiky: Landscape atlas of the Slovak republic*. 2002. Bratislava: Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky <https://app.sazp.sk/atlassr/>
2. Baračková, K. 2024. *Lokálny aktivizmus v regióne Poloniny: zachovanie alebo obnova „tradičného“?*. Slovenský národopis, 72(1), 59-80 www.sav.sk/journals/uploads/04051533SN_2024_1_04.pdf
3. Bednařík, M., Bouchal, J., Doležel, K. a Sabol, O. 2021. *Zpráva o výsledcích realizovaného entomologického průzkumu brouků (Coleoptera) v NP Poloniny za roky 2017 – 2021*.
4. Bitušik, P., Novikmec, M. a Terek, J., 1998. *Notes to the macrozoobenthos of the Zbojský potok brook and to the zooplankton of the reservoir situated on its course (Slovakia, Eastren Carpathians)*. In: Midriak, R., (ed.): *Protection of the biodiversity in the catchment area of the Zbojský potok (Eastren Carpathians)*. vedecké štúdie 11/1997/a, Technická univerzita Zvolen.
5. Bruchánik, R., Krynycký, H. T., Čerňavský, M. V., a kol. 2014. *Príroda blízke obhospodarovanie lesa a multifunkčné riadenie lesného hospodárstva v Karpatском regióne na Ukrajine a Slovensku*, Príručka, ISBN 978-617-642-173-3 (slov.), 279 s.
6. Bryja, J. a Kment, P. 2004. *Ploštice (Heteroptera) Bukovských vrchů (NP Poloniny). True bugs (Heteroptera) of the Bukovské Vrchy Hills (National Park Poloniny)*. Folia faunistica Slovaca, 9 (4): 31–36
7. Buraľ, M., Terray, J. a Platko, J. 1994. *Biologická diverzita travinných porastov Východných Karpát. SAŽP, Správa CHKO a BR Východné Karpaty*. Mscr.
8. Čejka, T., Dvořák, L., Horsák, M., a kol. 2005. *Výsledky malakologického prieskumu Bukovských vrchov v r. 2005. – Malakologický bulletin*, 10 Jan., <http://mal-bull.blogspot.com>
9. Danko, Š. 2015. *Mapovanie drobných zemných cicavcov a netopierov v území európskeho významu SKUEV0025 Vihorlat*, 20 s. (Depon. in ŠOP SR, SCHKO Vihorlat, Michalovce
10. Danko, Š. a Pčola, Š. 2008. *Vtáctvo Vihorlatských vrchov a ich predhorí*, Final, Michalovce, 148 s.
11. Danko, Š., 1995: *Drobné cicavce chránenej krajinej oblasti Východné Karpaty*. Zbor. Východoslov. Múz. Prír. vedy, 35: 62 – 75.
12. Danko, Š., Pjenčák, P., Matis, Š., a kol. 2007. *Netopiere lesných biotopov Slovenska*. Vespertilio 11: ISSN 1213-6123: 25-46. www.ceson.org/vespertilio/11/11_04.pdf
13. David, S. 1995. *Inventarizační výskum vážek (Insecta: Odonata) horního povodí Cirochy*. Natura Carpatica, 36: 85–92.
14. Deván, P. 1992. *K poznaniu podeniiek (Ephemeroptera) Východných Karpát*. Ochrana prírody, 1: 235–243.
15. Deván, P., Olšovský, T., Boďová, M. a Havranová, I. 2008. *Program záchrany motýľov rodu Maculinea, Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky*, Banská Bystrica, 16 s. www.sopsr.sk/cinnost/programy/PZ_Maculinea.pdf
16. DUDLEY, N. (Editor), 2008. *Guidelines for Applying Protected Area Management Categories*. Gland, Switzerland, 94s. <http://www.iucn.org/knowledge/publications/doc/publications/?uPubsID=4935>
17. Gregor, J. a Divok, F. 1994. *Obojživelníky a plazy (Amphibia a Reptilia) CHKO Východné Karpaty*. Predbežné stručné zhodnotenie – správa z výskumu. Manuscript – Správa NP Poloniny, 4 s.
18. Hadač, T. a Terray, J. 1991. *Kvetena Bukovských vrchov*. Príroda, Bratislava, 183 s.
19. Halada, Ľ., Ružičková, H. a David, S. 2004. *Lúky Národného parku Poloniny – súčasnosť a budúcnosť*. In: Midriak, R. (ed.): *Biosférické rezervácie na Slovensku V*. Zborník referátov

- z 5. národnej konferencie o BR Slovenska, konanej v Novej Sedlici 29.–30.9.2004. Zvolen, 2004, 41–47.
20. Hemala, V. 2019. *Príspevok k poznaniu bzdôch (Insecta: Hemiptera: Heteroptera) NP Poloniny*. Prehľad výsledkov odborných sekcií, 27–39.
 21. Holuša, J. 2003. *Dosavadní výsledky faunistického pruskumu sarančí (Orthoptera: Caelifera) a kobylek (Orthoptera: Ensifera) na území Národního parku Poloniny*. Zpráva z výskumu. 5 s.
 22. Hondong, H. 2004. *Walsstruktur und Spechtfauna in Urwäldern und Wirtschaftswäldern des Nationalsparks Poloniny, Ostkarpaten, Slowakische Republik*. Universität Gottingen. 31 s. (1 mapa a 23 tabuliek)
 23. Hudec, I., Koščo, J. a Platko, J. 1994. *Badanie i charakteristika populacji rakow w CHKO BR Wýchodné Karpaty*. Roczniki Bieszczadzkie, **3**: 151–158.
 24. Janák, M., Černecký, J. a Saxa, A. 2013. *Monitoring živočíchov európskeho významu v Slovenskej republike*. Výsledky a hodnotenie za roky, 2015.
 25. Jarčuška, B. 2019. *Rovnokrídlovce (Orthoptera) a modlivky (Mantodea) NP Poloniny*. Prehľad výsledkov odborných sekcií, 40–44.
 26. Jaszay, T. 1999. *Chrobáky (Coleoptera) Národného parku Poloniny*. ŠOP SR Banská Bystrica, S NP Poloniny Snina, 234 s.
 27. Kadlečík, J. (ed.). 2014. *Príručka k prideľovaniu manažmentových kategórii chránených uzemi podľa IUCN*. Štatna ochrana prírody SR, 20 pp. Dostupné na: <https://www.sopsr.sk/dokumenty/chu.pdf>.
 28. Kirchmeir, H., Celis, C., Desloover, D., a kol. 2023. *Guidance document on buffer zone management and buffer zone zonation*. DOI: [10.13140/RG.2.2.35883.00801](https://doi.org/10.13140/RG.2.2.35883.00801).
 29. Kocjan, D., Varga, M., Prosen, U., a kol. 2021. *Handbook on adaptive forest management in landscape buffer subzones of World Heritage*, Interreg Central Europe Beech Power Project, 51 s.
 30. Kolesárová, P. 2015. *Mapovanie motýľov a netopierov v území európskeho významu SKUEV0025 Vihorlat 2014–2015*, 20 s. (Depon. in ŠOP SR, SCHKO Vihorlat, Michalovce)
 31. Koráb, T. 1983: *Geologická mapa Nízkych Beskýd – východná časť 1:50 000*, Geologický ústav Dionýza Štúra, Bratislava.
 32. Koráb, T. 1983: *Geologická mapa Nízkych Beskýd – východná časť 1:50 000*. ŠGÚDŠ Bratislava.
 33. Koráb, T. a Ďurkovič, T. 1978. *Geológia dukelskej jednotky (Flyš východného Slovenska)*. Geologický ústav Dionýza Štúra, Bratislava, 194 s.
 34. Koráb, T., 1983: *Geologická mapa Nízkych Beskýd – východná časť 1:50 000*. ŠGÚDŠ Bratislava.
 35. Korpeľ, Š. a Saniga, M. 1993. Výberný hospodársky spôsob. Matica lesnícka Písek.
 36. Korpeľ, Š. a Saniga, M. 1995. *Prírode blízke pestovanie lesa*. LF TU Zvolen, 158 s.
 37. Koščo, J. a Košúth, P. 1996. *Uwagi o stane ichtiofauny zbiornika wodnego Starina*. Roczniki Bieszczadzkie, **5** : 147–153.
 38. Koščo, J., Balász, P. a Lusk, S. 2004. *Chránené druhy rýb NP Poloniny z hľadiska významu pre sústavu Natura 2000*. In: Midriak, R. (ed.): *Biosférické rezervácie na Slovensku V*. Zborník referátov z 5. národnej konferencie konanej v Novej Sedlici. 29.–30.9.2004. Fakulta ekológie a environmentalistiky TU Zvolen, Banská Štiavnica. 143–147.
 39. Krištín, A. a Mihál, I. 2000. *Rovnokrídlovce (Orthoptera) a modlivky (Mantodea) vybraných lokalít v Národnom parku Poloniny*. (Orthoptera and Mantodea of selected localities in the Poloniny National Park). *Entomofauna carpathica*, **12**: 37–40.
 40. Langraf, V., Gajdoš, P., Purgat, P., Štofík, J., Šestáková, A. a Petrovičová, K. 2024. *Epigeic spider and ground beetles (Carabid) communities of semi-natural and natural habitats in agricultural landscape in Slovakia*. *Folia Oecologica*, 51(2).

41. Literák, I. a Pčola, Š. 1997. *Spoločensta ptáku v pohnízdni době v obcích vysídlených při budování vodárenské nádrže Starina (okr. Snina)*. Natura Carpatica, **XXXVIII**: 157–164.
42. Ložek, V. 1961/62. Malakozoologický výskum slovenských Východných Karpát. Sborník Východoslovenského múzea (Košice), II–III A: 167–190.
43. Ložek, V. a Gulička, J. 1962. *Gastropoda, Diplopoda, Chilopoda slovenskej časti Východných Karpát*. Acta Fac. Rer. natur. Univ. Comen. Bratislava, 7 (1–2): 61–93.
44. Mašan, P. a Svatoň, J. (eds.). *Pavúkovce Národného parku Poloniny*. ŠOP SR Banská Bystrica, Správa NP Poloniny, Snina, 241 s.
45. Matis, Š., Pjenčák, P. a Danko, Š. 2000. *Netopiere Chránenej krajiny oblasti Východné Karpaty a Národného parku Poloniny*. Vespertilio 4: ISBN 80-88850-20-7, 135–144.
46. Mederly, P., Černecký, J., a kol. 2019. *Katalóg ekosystémových služieb Slovenska*. ŠOP SR, UKF v Nitre, ÚKE SAV, Banská Bystrica, 215 s.
47. Mochnacký S., a Palko, L. 1995. *Inventarizačný výskum vegetačných pomerov vrcholu Vihorlat v roku 1993–1995*, 19 s. (Depon. in ŠOP SR, SCHKO Vihorlat, Michalovce)
48. Novikmec, M. 1998. *Spoločenstvá podeniek (Ephemeroptera) a pošvatiek (Plecoptera) Zbojského potoka*. Acta facultatis ecologiae, 5: 119–125.
49. Olšovský, T. a Havranová, I. 2008. *Zásady manažmentu lokalít s výskytom modráčikov z rodu Maculinea*. Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky, Banská Bystrica, 11 s.
50. Panigaj, Ľ. 2000. *Motýle Národného parku Poloniny*. Štátna ochrana prírody Banská Bystrica, Správa NP Poloniny Snina, 111 s.
51. Panigaj, Ľ. 2019. *Denné motýle (Lepidoptera, Rhopalocera) vybraných lokalít v NP Poloniny*. Prehľad výsledkov odborných sekcií, s. 46–50.
52. Papp, B. a Širka, P. 2023. *CONTRIBUTIONS TO THE BRYOPHYTE FLORA OF THE POLONINY NATIONAL PARK, EASTERN SLOVAKIA*. Studia botanica hungarica, 54(2).
53. Pčola, Š. 2002. *Súčasný stav populácie medveďa v slovenských Východných Karpatoch*. In: Rigg, R., Baleková, K., (eds.). Zborník referátov z odbornej konferencie,, Komplexné riešenie problému synantropných medveďov (*Ursus arctos*),, Nová Sedlica, Slovakia, 11– 12.4.2002: 127–130.
54. Pčola, Š. 2002. *Zoznam a ekologický status stavovcov Národného parku Poloniny*. Natura carpatica, **XLIII**: 173–194.
55. Pčola, Š. 2005. *Veľké šelmy v severovýchodnej časti Slovenska (Príspevok k súčasnému stavu poznania populácie)*. Telekia, Spravodaj CHKO Vihorlat, Michalovce, 3: 44–49.
56. Pčola, Š. 2012. *Vtáctvo okresu Snina*. SOS/BirdLife Slovensko, Bratislava, 216 s.
57. Pčola, Š. a Vlasáková, M. 2010. *Výskyt bobra vodného (Castor fiber) v okrese Snina*. Natura carpatica, **LI**: 11–22.
58. Pčola, Š., Pčola, Š. jun. a Adamec, M. 2006. *Reštitúcia zubra hrivnatého (Bison bonasus) v Národnom parku Poloniny*. 45–53. In: Midriak, R., Zaušková, Ľ. *Biosférické rezervácie na Slovensku VI. Zborník referátov*. Zborník referátov zo 6. národnej konferencie o biosférických rezerváciách Slovenska (Nová Sedlica 5.–6.9. 2006), 130 s.
59. Petrovcová, Z. 2014. *Mapovanie nelesných biotopov a vyšších rastlín v území európskeho významu SKUEV0025 Vihorlat*, 20 s. (Depon. in ŠOP SR, SCHKO Vihorlat, Michalovce)
60. Polák, P. a Saxa, A., (eds.). 2005: *Priaznivý stav biotopov a druhov európskeho významu*. ŠOP SR, Banská Bystrica, 736 s.
61. Roháček, J., Starý, J., Martinovský, J. a Vála, M., (eds.). 1995: *Diptera Bukovských vrchov (Diptera of the Bukovské hills)*. SAŽP–Správa CHKO a BR V. Karpaty, Humenné, 231 s.

62. Saniga, M. a Bruchánik, R. 2009. *Príroda blízke obhospodarovanie lesa*. NLC Zvolen, 104s.
63. Saniga, M. a Szanyi, O. 1998. *Modely výberkových lesov vo vybraných lesných typoch a geografických celkoch Slovenska*. Vedecké štúdie 4/1998 A, TS TU Zvolen, 50 s.
64. Saniga, M., a kol. 2019. *Dynamické zmeny štruktúry, regeneračné procesy a zmena objemu mŕtveho dreva v rámci vývojového cyklu bukového pralesa NPR Stužica*. TU Zvolen
65. SAŽP. 1994. *Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Humenné*.
66. Stanová, V. a Valachovič, M. (eds.). 2002. *Katalóg biotopov Slovenska*. Daphne – Inštitút aplikovanej ekológie, Bratislava, 225 s. <https://www.sopsr.sk/dokumenty/Katalog-biotopov-SK.pdf>
67. Šoltes, R. a Bural, M. 2012. *Machorasty Polonín*. In. NATURA CARPATICA, Zborník východoslovenského múzea v Košiciach, prírodne vedy LIII, Košice. 7-36.
68. Šteffek, J. a Vavrová, I. 2004. *Porovnanie malakocenóz vybraných mokradí CHKO a BR Východné Karpaty*. In. Midriak, R. (ed.). Biosférické rezervácie na Slovensku V. Zborník referátov z 5. národnej konferencie konanej v Novej Sedlici. 29.–30.9.2004. Fakulta ekológie a envimentalistiky TU Zvolen, Banská Štiavnica. 107–114.
69. Šuvada R. (ed.) 2023. *Katalóg biotopov Slovenska. Druhé, rozšírené vydanie*. — Štátna ochrana prírody SR, Banská Bystrica, 511 p. <https://www.biomonitoring.sk/CMS/Publication/Detail/40>
70. Vlasáková, M. 2013. *Zmeny štruktúry krajiny Národného parku Poloniny v dôsledku spoločensko–ekonomických zmien*. Roczniki Bieszczadzkie, **21**: 102–107.
71. Vološčuk, I., a kol. 1988. *Chránená krajinná oblasť Východné Karpaty*. Príroda Bratislava, 287 s.
72. Zawilińska, B., Dická, J. N., Matei, E., a kol. 2023. *Applying Q-methodology to investigate the perception of the social and economic role of the national park by local stakeholders. Cases of national parks in the Carpathians*. Journal for Nature Conservation, 75, 126459.
73. Zukal, J., Řehák, Z., Pokorný, M., Danko, Š. a Pčola, Š. 1998. *Detekce netopýru na území NP Poloniny a v blízkem okolí v letech 1997 a 1998*. Správa z výskumu. Manuscript Správa NP Poloniny, 4 s.

Iné odborné podklady:

1. *Ancient and Primeval Beech Forests of the Carpathians and Other Regions of Europe – Zoning and Management Guideline*. UNESCO World Natural Heritage <https://whc.unesco.org/en/list/1133/>
2. Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 451/2023 Z. z., ktorým sa ustanovuje národný zoznam území európskeho významu <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2023/451/20240101>
3. Návrh programu starostlivosti o Chránené vtáčie územie Bukovské vrchy 2016–2045. Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky, Banská Bystrica, november 2015 <http://www.sopsr.sk/ps.chvu2/files/Bukovske-vrchy.pdf>
4. Prioritný akčný rámec financovania natura 2000 v Slovenskej republike pre EÚ programové obdobie 2021-2027 (PAF) podľa článku 8 smernice Rady 92/43/EHS o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín (smernica o biotopoch) vo viacročnom finančnom rámci na roky 2021–2027 https://www.minzp.sk/files/sekcia-ochranyprirodyakrajiny/uzemna-ochrana-prirody/natura-2000/paf/paf_sk_2021-2027_aktualizacia_schvalena-maj_2021.pdf
5. Návrh programu starostlivosti o Národný park Poloniny na roky 2017–2026 a Manažmentový plán Národného parku Poloniny (Príloha 6.6.17 PS o NP Poloniny)
6. Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Humenné, 1994, SAŽP Banská Bystrica.

7. ÚPN VÚC Prešovský kraj – zmeny a doplnky 2004
<https://www.google.com/search?client=firefox-b-d&q=%C3%9APN+V%C3%9AC+Pre%C5%A1ovsk%C3%BD+kraj+>
8. Vyhláška Krajského úradu životného prostredia č. 2/2006 z 23. marca 2006 o Návštevnom poriadku Národného parku Poloniny a jeho ochranného pásma,
9. Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 25/2008 Z. z., ktorou sa vyhlasuje Chránené vtáčie územie Bukovské vrchy <https://www.slov-lex.sk/ezbierky/pravne-predpisy/SK/ZZ/2008/25/20080201>
10. Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 438/2009 Z. z., ktorou sa vyhlasuje Chránené vtáčie územie Laborecká vrchovina <https://www.slov-lex.sk/ezbierky/pravne-predpisy/SK/ZZ/2009/438/20091101>
11. Výnos Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 3/2004-5.1 zo 14. júla 2004, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu (schválené Európskou komisiou rozhodnutiami 2008/26/ES a 2008/218/ES).
12. Interná dokumentácia - Rezervačné knihy maloplošných chránených území v pôsobnosti Správy CHKO Vihorlat (Depon. in ŠOP SR, SCHKO Vihorlat, Michalovce)
13. Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 449/2019 Z. z., ktorým sa vydáva zoznam inváznych nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Slovenskej republiky <https://www.slov-lex.sk/ezbierky/pravne-predpisy/SK/ZZ/2019/449/>
14. Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 170/2021 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov <https://www.slov-lex.sk/ezbierky/pravne-predpisy/SK/ZZ/2021/170/>
15. Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov <https://www.slov-lex.sk/ezbierky/pravne-predpisy/SK/ZZ/2002/543/20250101.html>
16. Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 450/2019 Z. z., ktorou sa ustanovujú podmienky a spôsoby odstraňovania inváznych nepôvodných druhov <https://novy.slov-lex.sk/ezbierky/pravne-predpisy/SK/ZZ/2019/450/20240101>
17. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1991 z 24. júna 2024 o obnove prírody a o zmene nariadenia (EÚ) 2022/869 <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX:32024R1991>
18. Smernica Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín v platnom znení <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:31992L0043>
19. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/147/EHS o ochrane voľne žijúceho vtáctva v platnom znení <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:32009L0147>
20. Zákon č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov <https://www.slov-lex.sk/ezbierky/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/326/20250601>
21. Vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky č. 488/2011 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zásadách a opatreniach na ochranu zdravia ľudí, zdrojov pitnej vody, včiel, zveri, vodných a iných necieľových organizmov, životného prostredia a osobitných oblastí pri používaní prípravkov na ochranu rastlín <https://www.slov-lex.sk/ezbierky/pravne-predpisy/SK/ZZ/2011/488/20120101>
22. Zákon č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov <https://www.slov-lex.sk/ezbierky/pravne-predpisy/SK/ZZ/2011/404/20250715>
23. Zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov <https://www.slov-lex.sk/ezbierky/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/24/20250401>

24. zákon č. 274/2009 Z. z. o poľovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov <https://www.slov-lex.sk/ezbierky/pravne-predpisy/SK/ZZ/2009/274/20250401>

Literatúra vo vzťahu k vymedzeniu EFP a zhodnoteniu stavu predmetu ochrany:

1. Bednařík, M., Bouchal, J., Doležel, K. a Sabol, O. 2023. *Zpráva o výsledcích realizovaného entomologického průzkumu brouků (Coleoptera) v NP Poloniny za roky 2017 – 2023.*
2. Bitušík, P., Novíkmec, M. a Terek, J. 1998. *Notes to the macrozoobenthos of the Zbojský potok brook and to the zooplankton of the reservoir situated on its course (Slovakia, Eastren Carpathians).* In: Midriak, R., (ed.): *Protection of the biodiversity in the catchment area of the Zbojský potok (Eastren Carpathians).* vedecké štúdie 11/1997/a, Technická univerzita vo Zvolene
3. Bruchánik, R., Krynycký, H. T., Čerňavský, M. V., a kol. 2014. *Prírode blízke obhospodarovanie lesa a multifunkčné riadenie lesného hospodárstva v Karpatom regióne na Ukrajine a Slovensku*, Príručka, ISBN 978-617-642-173-3 (slov.), 279 s.
4. Bryja, J. a Kment, P. 2004. *Ploštice (Heteroptera) Bukovských vrchů (NP Poloniny). True bugs (Heteroptera) of the Bukovské Vrchy Hills (National Park Poloniny).* Folia faunistica Slovaca, **9** (4): 31–36
5. Buraľ, M., Terray, J. a Platko, J. 1994. *Biologická diverzita travinných porastov Východných Karpát.* SAŽP, Správa CHKO a BR Východné Karpaty. Mscr.
6. Čejka, T., Dvořák, L., Horsák, M., Hrabáková, M., Juříčková, L. a Kořínková, T. 2005. *Výsledky malakologického prieskumu Bukovských vrchov v r. 2005.* – Malakologický bulletin, 10 Jan., <http://mal-bull.blogspot.com>
7. Danko, Š. a Pčola, Š. 2008. *Vtáctvo Vihorlatských vrchov a ich predhorí*, Final, Michalovce, 148 s.
8. Guimarães, N. F., Álvares, F., Ďurová, J., a kol. 2022. *What drives wolf preference towards wild ungulates? Insights from a multi-prey system in the Slovak Carpathians.* PLoS One, 17(6), e0265386.
9. Hadač, T. a Terray, J. 1991. *Kvetena Bukovských vrchov.* Príroda, Bratislava, 183 s.
10. Halada, L., Ružicková, H. a David, S. 2004. *Lúky Národného parku Poloniny – súčasnosť a budúcnosť.* In: Midriak, R. (ed.). *Biosférické rezervácie na Slovensku V. Zborník referátov z 5. národnej konferencie o BR Slovenska, konanej v Novej Sedlici 29.–30.9.2004.* Zvolen, 2004, 41–47.
11. Janák, M., Černecký, J. a Saxa, A. 2013. *Monitoring živočíchov európskeho významu v Slovenskej republike. Výsledky a hodnotenie za roky, 2015.*
12. Jarčuška, B. 2019. *Rovnokrídlovce (Orthoptera) a modlivky (Mantodea) NP Poloniny.* Prehľad výsledkov odborných sekcií, 40–44.
13. Jaszay, T. 1999. *Chrobáky (Coleoptera) Národného parku Poloniny.* ŠOP SR Banská Bystrica, Správa NP Poloniny, Snina, 234 s.
14. Korpeľ, Š. a Saniga, M. 1993. *Výberný hospodársky spôsob.* Matica lesnícka Písek.
15. Korpeľ, Š. a Saniga, M. 1995. *Prírode blízke pestovanie lesa.* LF TU Zvolen, 158 s.
16. Koščo, J., Balász, P. a Lusk, S. 2004. *Chránené druhy rýb NP Poloniny z hľadiska významu pre sústavu Natura 2000.* In: Midriak, R. (ed.): *Biosférické rezervácie na Slovensku V. Zborník referátov z 5. národnej konferencie konanej v Novej Sedlici. 29.–30.9.2004.* Fakulta ekológie a envimentalistiky TU Zvolen, Banská Štiavnica. 143–147.
17. Koščo, J. a Košuth, P. 1996. *Uwagi o stane ichtiofauny zbiornika wodnego Starina.* Roczniki Bieszczadzkie, **5** : 147–153.
18. Krištín, A. a Mihál, I. 2000. *Rovnokrídlovce (Orthoptera) a modlivky (Mantodea) vybraných lokalít v Národnom parku Poloniny. (Orthoptera and Mantodea of selected localities in the Poloniny National Park).* Entomofauna carpathica, **12**: 37–40.

19. Langraf, V., Gajdoš, P., Purgat, P., Štofík, J., Šestáková, A. a Petrovičová, K. 2024. *Epigeic spider and ground beetles (Carabid) communities of semi-natural and natural habitats in agricultural landscape in Slovakia*. Folia Oecologica, 51(2).
20. Literák, I. a Pčola, Š. 1997. *Spoločensta ptáku v pohnízdni době v obcích vysídlených při budování vodárenské nádrže Starina (okr. Snina)*. Natura Carpatica, **XXXVIII**: 157–164.
21. Matosiuk, M., Śmietana, W., Czajkowska, M., a kol. 2019. *Genetic differentiation and asymmetric gene flow among Carpathian brown bear (Ursus arctos) populations—Implications for conservation of transboundary populations*. Ecology and evolution, 9(3), 1501–1511.
22. Mederly, P., Černecký, J., a kol. 2019. *Katalóg ekosystémových služieb Slovenska*. ŠOP SR, UKF v Nitre, ÚKE SAV, Banská Bystrica, 215 s.
23. Mútnanová, M., a kol. 2022. *Zásady starostlivosti o biotopy európskeho významu a biotopy druhov európskeho významu v územiach európskeho významu*. Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky, Banská Bystrica, 192 s.
24. Olšovský, T. a Havranová, I. 2008. *Zásady manažmentu lokalít s výskytom modráčikov z rodu Maculinea*. Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky, Banská Bystrica, 11 s.
25. Panigaj, Ľ. 2019. *Denné motýle (Lepidoptera, Rhopalocera) vybraných lokalít v NP Poloniny*. Prehľad výsledkov odborných sekcií, s. 46–50.
26. Papp, B. a Širka, P. 2023. *CONTRIBUTIONS TO THE BRYOPHYTE FLORA OF THE POLONINY NATIONAL PARK, EASTERN SLOVAKIA*. Studia botanica hungarica, 54(2).
27. Pčola, Š. 2002. *Zoznam a ekologický status stavovcov Národného parku Poloniny*. Natura carpatica, **XLIII**: 173–194.
28. Pčola, Š. 2012. *Vtáctvo okresu Snina*. SOS/BirdLife Slovensko, Bratislava, 216 s.
29. Pčola, Š., Pčola, Š. jun. a Adamec, M. 2006. *Reštitúcia zubra hrivnatého (Bison bonasus) v Národnom parku Poloniny*: 45–53. In: Midriak, R., Zaušková, Ľ. *Biosférické rezervácie na Slovensku VI*. Zborník referátov. Zborník referátov zo 6. národnej konferencie o biosférických rezerváciách Slovenska (Nová Sedlica 5.–6.9. 2006), 130 s.
30. Pčola, Š., Nutil, J., Vlasaková, M. a Štofík, J. 2023. *PRÍSPEVOK K POZNANIU VÁŽOK (INSECTA: ODONATA) SEVEROVÝCHODNÉHO SLOVENSKA*.
31. Perzanowski, K., Wołoszyn-Gałęza, A., Januszczak, M., a kol. 2024. *Forest Corridors Crucial for a Metapopulation of Wisents in the Carpathians—a Potential Rescue for Ukrainian Population of the Species*. DOI: [10.20944/preprints202411.1444.v1](https://doi.org/10.20944/preprints202411.1444.v1)
32. Petrovcová, Z. 2014. *Mapovanie nelesných biotopov a vyšších rastlín v území európskeho významu SKUEV0025 Vihorlat*, 20 s. (Depon. in ŠOP SR, SCHKO Vihorlat, Michalovce)
33. Pisarčíková, N. a Štofík, J. 2017. *Vplyv disturbancie na diverzitu poloprirodzených vysokohorských lúk–polonín*. Ochrana prírody, Banská Bystrica, 29, 60–72.
34. Polák, P. a Saxa, A., (eds.). 2005. *Priaznivý stav biotopov a druhov európskeho významu*. ŠOP SR, Banská Bystrica, 736 s.
35. Saniga, M. a Szanyi, O. 1998. *Modely výberkových lesov vo vybraných lesných typoch a geografických celkoch Slovenska*. Vedecké štúdie 4/1998 A, TS TU Zvolen, 50 s.
36. Saniga, M. a Bruchánik, R. 2009. *Prírode blízke obhospodarovanie lesa*. NLC Zvolen, 104 s.
37. Saniga, M., a kol. 2019. *Dynamické zmeny štruktúry, regeneračné procesy a zmena objemu mŕtveho dreva v rámci vývojového cyklu bukového pralesa NPR Stužica*. TU Zvolen
38. Selva, N., Berezowska-Cnota, T., Elguero-Claramunt, I. 2014. *Unforeseen Effects of Supplementary Feeding: Ungulate Baiting Sites as Hotspots for Ground-Nest Predation* PloS ONE, 9(3): e9074. DOI: <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0090740>

39. Straka, M., Štofík, J., Paule, L. 2013. *Inventory of brown bears in Poloniny National Park by combination of snow tracking and genetic identification of individuals*. Roczniki Bieszczadzkie, 21: 234–247
40. Šoltés, R. a Bural, M. 2012. *Machorasty Polonín*. In. NATURA CARPATICA, Zborník východoslovenského múzea v Košiciach., prírodne vedy LIII, Košice. 7-36.
41. Šteffek, J. a Vavrová, L. 2004. *Porovnanie malakocenóz vybraných mokradí CHKO a BR Východné Karpaty*. In. Midriak, R. (ed.): *Biosférické rezervácie na Slovensku*. V. Zborník referátov z 5. národnej konferencie konanej v Novej Sedlici. 29.–30.9.2004. Fakulta ekológie a environmentalistiky TU Zvolen, Banská Štiavnica. 107–114.
42. Štofík, J. a Merganič, J. 2013. *Food composition of brown bear (Ursus arctos) in Poloniny National Park*. Acta Facultatis Forestalis Zvolen, 55: 145–159
43. Štofík, J., Merganič, J., Merganičová, K. a Saniga, M. 2013. *Seasonal changes in food composition of the brown bear (Ursus arctos) from the edge of its occurrence—Eastern Carpathians (Slovakia)*. Folia Zoologica, 62(3), 222–231.
44. Štofík, J. a Bartušová, Z. 2016. *Súčasný stav bobra vodného (Castor fiber) na severovýchode Slovenska*. Ochrana prírody 28: 39–52.
45. Štofík, J., Merganič, J., Merganičová, K., Bučko, J. a Saniga, M. 2016. *Brown bear winter feeding ecology in the area with supplementary feeding—Eastern Carpathians (Slovakia)*. Polish Journal of Ecology, 64(2), 277–288.
46. Štofík, J., Perinajová, S. a Perinaj, M. 2019. *Analýza úbytku (lovu a úhynu) raticovej zveri a legislatívnych aspektov ochrany prírody na hospodárske využitie poľovných revírov v Národnom parku Poloniny (východné Slovensko)*. Ochrana Prírody, 34: 21–36
47. Štofík, J. a Bartušová, Z. 2019. *Zmeny v populácii bobra vodného na trvalých monitorovacích plochách okresu Snina (severovýchod Slovenska)*. Ochrana prírody 33: 40–48.
48. Vlasáková, M. 2013. *Zmeny štruktúry krajiny Národného parku Poloniny v dôsledku spoločensko-ekonomických zmien*. Roczniki Bieszczadzkie, 21: 102–107.
49. Zásady pro používání managementových kategorií chráněných území, AOPK ČR, (2013) http://www.forumochranyprirody.cz/sites/default/files/zahranicni-inspirace/iucn_guidelines_final_cz.pdf

Databázy:

Historická ortofotomapa Slovenska

<http://mapy.tuzvo.sk/HOFM/>

Generel územného systému ekologickej stability, 2000

<https://arc.sazp.sk/arcgis/rest/services/uses/gnuses/MapServer>

SDF (štandardný dátový formulár na napĺňanie údajov o územiach európskej sústavy Natura 2000)

<https://natura2000.eea.europa.eu/Natura2000/SDF.aspx?site=SKUEV0234>

<https://natura2000.eea.europa.eu/Natura2000/SDF.aspx?site=SKUEV0229>

<https://natura2000.eea.europa.eu/Natura2000/SDF.aspx?site=SKUEV0210>

<https://natura2000.eea.europa.eu/Natura2000/SDF.aspx?site=SKUEV0387>

KIMS - komplexný informačný a monitorovací systém Štátnej ochrany prírody SR.

<http://www.biomonitoring.sk/>

Databázy Pamiatkového úradu Slovenskej republiky.

<http://www.pamiatky.sk/sk/page/register-nkp-tabulkove-zoznamy>

Štátny zoznam osobitne chránených častí prírody Slovenskej republiky

<http://uzemia.enviroportal.sk>

Ústredná evidencia vojnových hrobov.

http://www.vs.sk/uevh/hrob_browse.aspx

Katalóg chránených stromov

<http://uzemia.enviroportal.sk>

Databáza z výstupu z mapovania pralesov, NLC, 2014 (Arch. NP Poloniny)

Fotografia na titulnej strane, autor Marek Staško: Pohľad na hlavný hrebeň Bukovských vrchov na slovensko – poľskom pohraničí.

7. PRÍLOHY

Zoznam príloh, ktoré tvoria samostatné prílohy Projektu ochrany Národného parku Poloniny a jeho ochranného pásma:

- 7.1 Mapa vymedzenia územia Národného parku Poloniny a jeho ochranného pásma – Fyzicko-geografická mapa
- 7.2.1 Mapa prekryvu so súčasnými chránenými územiami národnej sústavy so súčasnými stupňami ochrany
- 7.2.2 Mapa prekryvu Národného parku Poloniny a jeho ochranného pásma s územiami európskeho významu
- 7.2.3 Mapa prekryvu s chránenými vtáčimi územiami
- 7.2.4 Prekryv s lokalitou Svetového dedičstva UNESCO Staré bukové lesy a bukové pralesy Karpát a iných regiónov Európy
- 7.2.5 Prekryv s Medzinárodnou biosférickou rezerváciou Východné Karpaty
- 7.3.1 Mapa vymedzenia zón NP Poloniny a jeho ochranného pásma – Fyzicko-geografická mapa
- 7.3.2 Mapa ekologicko-funkčných priestorov
- 7.4.1 Mapa predmetov ochrany – Mapa biotopov európskeho a národného významu
- 7.4.2 Mapa predmetov ochrany – Rastliny, huby a lišajníky
- 7.4.3 Mapa predmetov ochrany – Živočíchy - Bezstavovce
- 7.4.4.1 Mapa predmetov ochrany – Živočíchy – Stavovce (Stavovce č. 1)
- 7.4.4.2 Mapa predmetov ochrany – Živočíchy – Stavovce (Stavovce č. 2)
- 7.4.4.3 Mapa predmetov ochrany – Živočíchy – Stavovce (Stavovce č. 3)
- 7.4.4.4 Mapa predmetov ochrany – Živočíchy – Stavovce (Stavovce č. 4)
- 7.4.4.5 Mapa predmetov ochrany – Živočíchy – Stavovce (Stavovce č. 5)
- 7.4.4.6 Mapa predmetov ochrany – Živočíchy – Stavovce (Stavovce č. 6)
- 7.5 Mapa s vymedzením častí chráneného územia, kde sa starostlivosť o územie nezabezpečuje bežným obhospodarováním
- 7.6.1 Mapa pozemkov podľa vlastníctva - Pozemky podľa výšky spoluvlastníckych podielov štátu
- 7.6.2 Mapa pozemkov podľa vlastníctva - Pozemky podľa foriem vlastníctva
- 7.7 Mapa technického vybavenia územia
- 7.8.1.1 Národný park Poloniny - Súpis parciel registra „C“ katastra nehnuteľností
- 7.8.1.2 Národný park Poloniny - Súpis parciel registra „E“ katastra nehnuteľností
- 7.8.1.3 Národný park Poloniny - Zoznam dotknutých listov vlastníctva
- 7.8.1.4 Národný park Poloniny - Prehľad vlastníctva parciel registra „C“ katastra nehnuteľností
- 7.8.1.5 Národný park Poloniny - Prehľad vlastníctva parciel registra „E“ katastra nehnuteľností
- 7.8.1.6 Národný park Poloniny - Celková výmera chráneného územia
- 7.8.2.1 Ochranné pásmo Národného parku Poloniny - Súpis parciel registra „C“ katastra nehnuteľností
- 7.8.2.2 Ochranné pásmo Národného parku Poloniny - Súpis parciel registra „E“ katastra nehnuteľností
- 7.8.2.3 Ochranné pásmo Národného parku Poloniny - Zoznam dotknutých listov vlastníctva
- 7.8.2.4 Ochranné pásmo Národného parku Poloniny - Prehľad vlastníctva k parcelám registra „C“ katastra nehnuteľností

7.8.2.5 Ochranné pásmo Národného parku Poloniny - Prehľad vlastníctva k parcelám registra „E“ katastra nehnuteľností

7.8.2.6 Ochranné pásmo Národného parku Poloniny - Celková výmera

7.9 Hodnotenie biotopov európskeho významu a druhov európskeho významu a stanovenie cieľov ochrany v rámci jednotlivých území európskeho významu

7.10 Hodnotenie a stanovenie cieľov ochrany pre druhy vtákov v Chránenom vtáčom území Bukovské vrchy a v časti Chráneného vtáčieho územia Laborecká vrchovina (dotknutá časť 0,07 %)

7.11 Zoznam pozemkov navrhovaných na riešenie náhrad za obmedzenie bežného obhospodarovania na neštátnych pozemkoch – zóna A a B